



PM 2008:188 RI (Dnr 331-1366/2008)

Organisatorisk placering av Jobbtorg

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Anmälan av remissammanställning i ärende om Organisatorisk placering av Jobbtorg (dnr 331-1366/2008) läggs till handlingarna.
2. Ärendet föreslås avskrivet i samband med förslag till budget för 2009 (se bilaga 13:3 till budgetförslaget).

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Den 2 januari 2008 startade Jobbtorg sin verksamhet med syfte att försäkra stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete, och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Jobbtorgen ska vara den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser. Eftersom den organisatoriska placeringen av Jobbtorg är tillfällig 2008 ska en permanent organisatorisk placering ges från och med 2009, vilken föreslås i föreliggande ärende.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Bromma, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm, Södermalm, Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck, Farsta, Hägersten-Liljeholmen, Skärholmen och Älvsjö, samt till socialtjänstnämnden och utbildningsnämnden.

Mina synpunkter

Frågan om den permanenta organisatoriska placeringen av Jobbtorgen behandlas i budgeten för 2009.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Anmälan av remissammanställning i ärende om Organisatorisk placering av Jobbtorg (dnr 331-1366/2008) läggs till handlingarna.
2. Ärendet föreslås avskrivet i samband med förslag till budget för 2009 (se bilaga 13:3 till budgetförslaget).

Stockholm den 18 september 2008

STEN NORDIN

Bilagor

- Bilaga 1 Reservationer m.m.
- Bilaga 2 Förslag till ändrat reglemente för kommunstyrelsen
- Bilaga 3 Förslag till ändrat reglemente för socialtjänstnämnden
- Bilaga 4 Förslag till ändrat reglemente för utbildningsnämnden
- Bilaga 5 Förslag till ändrat reglemente för stadsdelsnämnder

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Carin Jämtin* och *Roger Mogert* (båda s), *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Anmälan av remissammanställning i ärende om Organisatorisk placering av Jobbtorg (dnr 331-1366/2008) läggs till handlingarna.
2. Avslå föredragande borgarrådets förslag till beslut.
3. Därutöver anför följande.

Det kan inte accepteras att så omfattande förändringar av stadens organisation – och en så omfattande utredning – behandlas utan att varken kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige tar ställning till föreslagna förändringar. Föredragande borgarrådet föreslår nu att ärendet avskrivs med hänvisning till budget, utan att egentligen bemöta förslagen eller kommentera det man faktiskt beslutar i budgeten. Det är ett svaghetstecken för stadens ledarskap.

Vi anser att det viktigt att arbetsmarknadspolitiken är lokalt förankrad eftersom insatser, arbetsmetodik och arbetssätt då kan anpassas och utvecklas efter lokala behov och förutsättningar, såsom det fungerade under den förra mandatperioden. Det är också stadsdelsnämnderna som är ansvariga för det ekonomiska biståndet. Vi är i grunden kritiska till att arbetsmarknadspolitiken har centraliserats.

Enligt en ny prognos från Stockholms stads utrednings- och statistikkontor förväntas kostnaderna för ekonomiskt bistånd att öka med nio procent från 2008 till 2009. Prognosen tar sin grund i att konjunkturen nu dämpas kraftigt och att arbetslösheten stiger. Detta innebär att arbetsbelastningen för Jobbtorgens personal kommer att öka under 2009 då fler personer kommer att behöva försörjningsstöd.

Vi tycker att det låter mycket ologiskt att Jobbtorgen ska omfatta även personer som beviljas försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet eftersom syftet med Jobbtorgen har angivits till att fler arbetslösa ska komma ut i arbete. Om orsaken till deras behov av försörjningsstöd är brist på arbete bör det också anges som skäl. Svårare är det inte. Har man försörjningsstöd av andra orsaker är det också troligt att det är andra åtgärder som krävs innan det kan vara aktuellt att söka arbete, exempelvis rehabilitering.

Det är logiskt att eftersträva en förbättring av samordningen av stadens arbetsmarknads- och utbildningsinsatser. Att se SFI som en del av socialtjänstens verksamhetsområde är däremot helt fel. Att flytta SFI till socialtjänstnämnden, som inte har någon erfarenhet av utbildning, gör att verksamheten helt förlorar kontakten med skolvärlden, likaså med fortbildning och forskning.

Målgruppen för SFI-undervisning är inte homogen, och långt ifrån alla som läser SFI är personer som är arbetslösa eller mottagare av ekonomiskt bistånd. En samordning av SFI och Jobbtorgen - som ju enbart vänder sig till mottagare av ekonomiskt bistånd - är därför inte önskvärd. Det är inte rimligt att SFI blir en sysselsättning i väntan på första bästa jobb. Språk och vidareutbildning är en merit och ibland ett krav för jobb, men utbildning är också en förutsättning för ett aktivt medborgarskap, i det offentliga samhället, i föreningar med mera.

Vad SFI idag behöver är inte ytterligare omorganisation utan arbetsro.

Vi vill slutligen påminna om att de borgerliga innan valet 2006 lovade en jobbgaranti för alla som ansöker om ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Löftet innebar att alla skulle garanteras arbete/utbildning inom fem dagar. Muntligen utlovades att dessa jobb inom fem dagar skulle vara till avtalsenlig lön. Med facit i hand kan vi se att Jobbtorgen inte innebär någon jobbgaranti med arbete eller utbildning inom fem dagar. Det tycker vi är ett stort svek mot dem som röstade på alliansen och faktiskt trodde på löftet om jobbgaranti.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Carin Jämtin*, *Roger Mogert*, *Tomas Rudin* och *Teres Lindberg* (alla s), *Stefan Nilsson* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (s), (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Den 2 januari 2008 startade Jobbtorg sin verksamhet med syfte att försäkra stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete, och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Jobbtorgen ska vara den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser. Eftersom den organisatoriska placeringen av Jobbtorg är tillfällig 2008 ska en permanent organisatorisk placering ges från och med 2009, vilken föreslås i föreliggande ärende.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 maj 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Den 2 januari 2008 startade Jobbtorg sin verksamhet med syfte att försäkra stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete, och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Jobbtorgen ska vara den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser. Eftersom den organisatoriska placeringen av Jobbtorg är tillfällig 2008 ska en permanent organisatorisk placering ges från och med 2009.

För att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för bidrag behöver stadens arbetsmarknadsåtgärder utvecklas och samordnas så att stadens samlade resurser med inriktning mot arbetsmarknad utnyttjas på bästa sätt. En sammanhållen organisation för arbetsmarknadsfrågor, flyktingmottagning och SFI skapar tydlighet gentemot olika samverkansparter inom regionen och ger staden bättre möjlighet att agera som en stark aktör i det regionala utvecklingsarbetet. För att uppnå detta behöver inte verksamheterna inordnas i begreppet Jobbtorg utan en samorganisation kan ske på olika sätt.

Jobbtorgens målgrupper föreslås utökas till att även omfatta försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet. Denna grupp ska överföras successivt till Jobbtorget under 2009 efter en gemensam bedömning mellan Jobbtorg och stadsdelsnämnderna om vilken typ av arbetsmarknadsinsatser som kan vara relevant. Stadsledningskontoret föreslår att Jobbtorg Stockholm under 2009 ingår som samverkanspart i de planerade aktiviteterna riktade till personer med psykiskt och fysiskt funktionshinder som inte uppbär försörjningsstöd. Inför 2010 föreslås Jobbtorgen få i uppdrag att kartlägga sin verksamhet i förhållande till andra aktörer som till exempel arbetsförmedlingen, och med utgångspunkt från de försöksverksamheter som då hunnit genomföras.

Stadsledningskontoret anser att det finns goda förutsättningar att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för bidrag genom att Jobbtorg Stockholm, svenska för invandrare, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden, övergripande samordningsansvar avseende flyktingmottagning, övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor förs till en gemensam organisation inom socialtjänstnämnden den 1 januari 2009.

Vidare föreslår stadsledningskontoret att kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att utreda och utvärdera möjligheten att samordna vuxenutbildning tillsammans med föreslagen organisation. Stadsdelsnämndernas ansvar i övrigt för flyktingmottagning samt i det fallet eventuellt övertagande av de kommunövergripande verksamheterna som stadsbidragsgruppen och den organiserade kommunflytten föreslås utredas. Kommunstyrelsen föreslås ge stadsledningskontoret uppdraget att utreda om även övrig flyktingmottagning för nyanlända flyktingar ska föreslås flyttas till Jobbtorg Stockholm inom socialtjänstnämnden.

Stadsledningskontoret anser att den sammantaget bästa lösningen För Jobbtorg Stockholm är att det överförs från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden. Varvid socialtjänstnämnden föreslås få i uppdrag att till den 1 januari 2009 genomföra föreslagen organisa-

tionsförändringen. Stadsledningskontoret föreslår att revidering av reglemente för kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnder i enlighet med bifogade bilagor.

Bakgrund

Den 2 januari 2008 startade Jobbtorg sin verksamhet. Syftet med införande av Jobbtorg är att försäkra stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete, och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Jobbtorgen ska vara den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser. Verksamheten ska ha tydligt jobbfokus och ska inte arbeta med andra uppdrag än att verka för att enskilda kommer i arbete eller studier. Genom Jobbtorgen ska bidragssökande och vuxna arbetsföra flyktingar få aktivitetsplan, insats eller arbete inom fem dagar enligt den så kallade jobbgarantin. Jobbtorgen ansvarar inte för myndighetsutövning. I 2008 års budget beslutades att Jobbtorgen tillfälligt skulle organiseras under kommunstyrelsen.

Jobbtorgens målgrupper under 2008 utgörs enligt kommunfullmäktiges beslut av:

- Alla försörjningsstödstagare som den 1 januari 2008 uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshetsskäl.
- Alla nybesök från den 1 januari 2008 som ansöker om försörjningsstöd av andra skäl, och där det finns anledning att utreda den enskildes möjlighet att arbeta helt eller delvis.
- SFI (svenska för invandrare) – studerande som uppbär försörjningsstöd eller introduktionsersättning.
- Vuxna flyktingar och anknytningsinvandrare där inte sjukdom eller andra tydliga skäl utgör hinder att delta på Jobbtorgen.
- Ungdomar i åldern 16-24 år.

Eftersom den organisatoriska placeringen av Jobbtorg är tillfällig 2008 ska en permanent organisatorisk placering ges från och med 2009.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom stadsledningskontorets finansavdelning efter samråd med förnyelseavdelningen.

Stadsledningskontorets synpunkter

Jobbtorgens målgrupp år 2009

Framgent ska Jobbtorgen enligt beslut i kommunfullmäktige målgruppen utvidgas till att även omfatta

A. ”Försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet, och där skäl finns att pröva möjligheten att arbeta helt eller delvis”

B. ”Insatser för psykiskt och fysiskt funktionshindrade som inte uppbär försörjningsstöd men som får stöd i olika former från stadsdelen, och som behöver insatser för att helt eller delvis kunna komma in på arbetsmarknaden.

Av beslutet framgår inte tidpunkten då Jobbtorgen även ska ansvara för dessa målgrupper. Det är endast den grupp som kan anses ha förutsättningar att klara ett arbete eller praktik mot den öppna arbetsmarknaden som är aktuella för insatser från Jobbtorgen.

När det gäller grupp A är det i praktiken personer som uppbär försörjningsstöd av sociala/medicinska skäl samt sjukskrivna som kan vara aktuella. I februari 2008 uppgick den gruppen totalt till ca 4 000 personer. Huvuddelen av gruppen bedöms dock vara personer i behov av andra insatser som vård och behandling, arbetsträning, utredning om alternativ försörjningsbas. En bedömning som stadsledningskontoret gjort i samverkan med socialtjänstförvaltningen och några stadsdelsförvaltningar är att det kan vara ca 10 % i gruppen sjukskrivna som i realiteten kan vara aktuell för arbetsmarknadsinsatser mot den öppna arbetsmarknaden. I gruppen med försörjningsstöd av sociala och medicinska skäl är motsvarande andel ca 20 %, vilket innebär cirka 650 personer. Helårsutfallet för 2009 torde därmed kunna beräknas till ca 400 personer. Bedömningen är också att denna grupp är en resurskrävande grupp då många varit borta från arbetsmarknaden under lång tid. Jobbtorgens mål-

grupper föreslås utökas till att även omfatta försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet. Denna grupp ska överföras successivt till Jobbtorget under 2009 efter en gemensam bedömning mellan Jobbtorg och stadsdelsnämnderna om vilken typ av arbetsmarknadsinsatser som kan vara relevant.

När det gäller grupp B är det fråga om en i alla avseende helt ny målgrupp för Jobbtorgen som förutsätter särskild kompetens om funktionshinder, psykiska sjukdomstillstånd etc. Denna kompetens finns idag inte på Jobbtorgen. Inför 2009 planeras dessutom en rad aktiviteter som påverkar på vilket sätt gruppen i fortsättningen ska erbjudas sysselsättningsinsatser.

- Socialtjänstförvaltningen planerar en kartläggning av den stora grupp som enligt socialtjänstlagen kan anses ha rätt till sysselsättning, men som idag inte har adekvata insatser. Detta kommer att ge ökad kunskap om gruppen behov.
- EU – medel har sökts för att under 2009 prova ett system med ”alternativ arbetsförmedling” för delar av den aktuella gruppen. Socialtjänstförvaltningen är ansvarig för projektet där såväl arbetsförmedlingen som Jobbtorg Stockholm ska ingå som samverkanspartner. Projektet ska leda fram till ökad kunskap om vilken typ av ”arbetsförmedling” som är relevant. Ett långsiktigt mål skulle kunna visa sig vara ett Jobbtorg eller en Jobbtorgsfilial med särskild inriktning mot denna målgrupp.
- Särskilda EU-medel söks också för att i projektform utveckla metoder för att stödja personer med neuro-psykiatriska funktionshinder in på arbetsmarknaden. Även här är såväl arbetsförmedlingen som Jobbtorg Stockholm samverkanspartner.
- Under 2009 och 2010 ska också successivt en valfrihetsmodell införas för den personkrets som omfattas av LSS och socialpsykiatrin. Det bör klarläggas hur detta ska förhålla sig till eventuella framtida erbjudanden om insatser inom Jobbtorg Stockholm för de aktuella målgrupperna.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår stadsledningskontoret att Jobbtorg Stockholm under 2009 ingår som samverkanspartner i de planerade aktiviteterna riktade till personer med psykiskt och fysiskt funktionshinder som inte uppbär försörjningsstöd. Inför 2010 föreslås Jobbtorgen få i uppdrag att kartlägga sin verksamhet i förhållande till andra aktörer som till exempel arbetsförmedlingen, och med utgångspunkt från de försöksverksamheter som då hunnit genomföras.

Effektivisering av arbetsmarknadsinsatser

Stockholmsregionen utgör alltmer en sammanhållen arbetsmarknad, samtidigt som regionen också utökas geografiskt. Pendling inom regionen blir allt vanligare och snabbare kommunikationer underlättar detta. Det innebär också att arbetsmarknadsfrågorna regionaliseras. Det blir allt viktigare att samarbeta över kommungränserna för att skapa bästa möjliga förutsättningar för att ta tillvara befintlig arbetskraft och skapa möjligheter för personer som idag står utanför arbetsmarknaden.

Samma trend finns inom flyktingmottagningen, där ett regionalt samarbete utvecklas i snabb takt i samverkan mellan kommuner, länsstyrelsen och KSL. Konkreta exempel på detta är att olika kommuner tar på sig ansvaret för ett antal olika utvecklingsfrågor inom flyktingmottagningen i regionen i syfte att samtliga kommuner ska kunna använda gemensamma resurser och gemensamt utveckla det regionala flyktingmottagandet åt samma håll. Även inom vuxenutbildningen/SFI pågår ett regionalt samarbete omkring en gemensam vuxenutbildningsregion som gör det möjligt för kommuner att samordna sina resurser samtidigt som fler av länets invånare får del av fler utbildningsmöjligheter.

I de nya riktlinjerna för den europeiska socialfonden, liksom regionalfonden betonas behovet av gemensam regional samverkan för att utvecklingsmedlen ska få största möjliga effekt. Små lokala utvecklingsprojekt beviljas inte längre stöd. Sammantaget innebär detta att staden behöver utveckla sin organisation och sitt arbetssätt utifrån ett mer regionalt tänkande.

För att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för bidrag behöver stadens arbetsmarknadsåtgärder utvecklas och samordnas så att stadens samlade resurser

med inriktning mot arbetsmarknad utnyttjas på bästa sätt. Stadsledningskontoret bedömer att följande verksamheter i första hand kan beröras:

- Jobbtorg Stockholm (kommunstyrelsen)
- Svenska för invandrare (SFI) (utbildningsnämnden)
- Kommunal vuxenutbildning (utbildningsnämnden)
- Rekryteringsprogrammet (utbildningsnämnden)
- Stadens gemensamma samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden (stadsdelsnämnderna)
- Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor (socialtjänstnämnden)
- Övergripande samordningsansvar avseende flyktingmottagning (stadsledningskontoret)

Det bör vidare utredas om all flyktingmottagning ska inkluderas i en gemensam organisation. Dock bör staden ta hänsyn till regeringens utredning om insatser som sammantaget påskyndar och ökar möjligheterna till etablering på arbetsmarknaden för nyanlända flyktingar och skyddsbehövande i övrigt samt deras anhöriga som enligt tidsplan ska vara färdig den 2 juni 2008. Enligt förhandsinformation kan ett av förslagen i den utredningen bli att kommunernas ansvar för flyktingmottagning kan komma att flyttas till staten. Därför är det bra att invänta denna utredning innan ställning tas till ansvarsfördelningen. Om verksamheten ska inkluderas i en gemensam organisation kan detta förslagsvis ske från och med år 2010:

- Ansvar för flyktingmottagandet (stadsdelsnämnderna)
 - o Kommunövergripande verksamheten stadsbidragsgruppen som ansvarar för att söka stadsbidrag för flyktingmottagning (Skärholmens stadsdelsnämnd)
 - o Kommunövergripande verksamhet för kommunflytt (Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd)

En sammanhållen organisation för arbetsmarknadsfrågor, flyktingmottagning, SFI och vuxenutbildning skapar tydlighet gentemot olika samverkansparter inom regionen och ger staden bättre möjlighet att agera som en stark aktör i det regionala utvecklingsarbetet. Staden kan även uppnå samordningsvinster genom att samordna dessa verksamheter. För att uppnå detta behöver inte verksamheterna inordnas i begreppet Jobbtorg utan en samorganisation kan ske på olika sätt. Nedan följer en kortfattad beskrivning av respektive verksamhet, dess huvudsakliga målgrupp samt en argumentation om varför dessa verksamheter kan samorganiseras. Därefter kommer förslag över vilka organisationsformer som är möjliga samt var organisationsformen kan placeras.

Svenska för invandrare (SFI) och kommunal vuxenutbildning

Ansvaret för kommunal vuxenutbildning och svenska för invandrare (SFI) har utbildningsnämnden. Dessa bägge utbildningsformer har nära anknytning till Jobbtorgens verksamhet. Enligt budget för år 2008 är målet att utvecklingen av samverkan mellan SFI och övrig vuxenutbildning ska fortsätta för att vuxna snabbare ska få den kompetensutveckling som leder till inträde på arbetsmarknaden. Detta gör det kan finnas skäl att organisatoriskt hålla ihop dessa verksamheter. Budgeten anger också att studie- och yrkesvägledningen är en förutsättning för att personer som läser SFI och går på vuxenutbildning ska kunna komma in på arbetsmarknaden.

SFI riktar sig dels till arbetsföra nyanlända flyktingar som är en av Jobbtorgens målgrupper. I ärendet ”Jobbtorg – från bidrag till arbete (dnr 331-1800/2007) står det att ”initialt föreslås ansvaret för SFI ligga kvar hos utbildningsnämnden, med målet att från 2009 flytta ansvaret för relevanta delar till Jobbtorgsorganisationen utifrån vunna erfarenheter från första året”. SFI ska anpassas till olika individers förutsättningar och behov samt göras mer flexibel så att studier och praktik kan kombineras i större utsträckning. Cirka 50 procent av de elever som går på SFI är också Jobbtorgens målgrupper. En stor del av dessa är flyktingar och ingår därmed i ett av Jobbtorgens huvuduppdrag, dvs. att flyktingar får en meningsfull heldagsaktivitet och så snart som möjligt kommer ut i egen försörjning. I dessa heldagsaktiviteter är SFI en av de viktigaste komponenterna tillsammans med arbetspraktik. Genom att

samorganisera SFI med Jobbtorgen kan det skapas bättre förutsättningar för att kunna upphandla både SFI, arbetsintroduktion och praktik.

Vuxenutbildningen består av vuxenutbildning, sÄrvux, och kvalificerad yrkesutbildning. Målgruppen inom vuxenutbildningen är till en del den samma som för Jobbtorgen. Genom att samordna arbetsmarknadsinsatserna och vuxenutbildning kan upphandling av arbetsmarknadsinsatser kombineras med kvalificerade yrkesutbildningar så att individen först kan få en kortare insats som i sin tur kan leda till en längre yrkesutbildning. Samordningen mellan vuxenutbildningen och gymnasieskolan är liten. Endast tre gymnasieskolor har vuxenutbildning inom sina egna lokaler. Lärarsamordning sker inte heller i någon större utsträckning med gymnasieskolan.

Det är sannolikt att om SFI och Jobbtorgen samorganisera kan dessa verksamheter nå ett sammantaget bättre resultat genom att verksamheten planeras tillsammans och upphandlingar av verksamheten kan effektiviseras. I dagsläget är flera av utförarna inom dessa områden de samma och genom en ökad samverkan skulle även samarbetet med utförarna kunna förbättras. Det kan även gälla den kommunala vuxenutbildningen. Dock behövs det utredas om förutsättningarna för och konsekvenserna av att överföra ansvaret för vuxenutbildning från utbildningsnämnden.

Rekryteringsprogrammet

Utbildningsnämnden svarar för yrkesutbildning för flyktingar under introduktionstiden. Detta sker genom rekryteringsprogrammet som är en egenregiverksamhet vars huvuduppgift är att slussa flyktingar ut i arbete via förberedande yrkessvenska och förberedande yrkesutbildningar. I ärendet "Jobbtorg – från bidrag till arbete" står det att "rekryteringsprogrammet bör utgöra en fortsatt gemensam resurs för Jobbtorgen". Rekryteringsprogrammet har goda kontakter med näringslivet och har haft en mycket hög andel deltagare som gått ut i arbete. Denna insats bör därför ingå i en sammanhållen organisation för arbetsmarknadsinsatser. Rekryteringsprogrammet har samma målgrupp som Jobbtorgen. Resurser kan också samordnas med SFI och Jobbtorgen om dessa verksamheter ligger inom samma organisation.

Stadens gemensamma samhällsinformation för flyktingar

Stadsdelsnämnderna ansvarar för att nyanlända flyktingar ska få tillgång till samhällsinformation under introduktionsperioden. Under denna period flyttar flyktingarna ofta mellan stadsdelsnämndsområdena varvid introduktionsperioden blir splittrad. Detta innebär i praktiken att samhällsinformationen många gånger påbörjas i en stadsdelsnämnd för att fortsätta i flera andra stadsdelsnämnder. Samhällsinformationen mellan stadsdelsnämnderna skiljer sig också åt och det finns ingen fastställd norm för vad som ska ingå i informationen. Detta har stadens revisorer haft synpunkter på i sin rapport (2007 nr 03) "Stadens flyktingmottagande": "Revisionskontoret anser att det är viktigt med hänsyn till likställighetsprincipen att alla flyktingar, oavsett var de bor i staden, har möjlighet att få en likvärdig samhällsinformation." För att möjliggöra en stadsgemensam samhällsinformation där flyktingen oavsett var denne bor i staden ska kunna tillgodogöra sig informationen bör Jobbtorgsorganisationen ansvara för detta. Redan i dagsläget är det ca 90 procent av flyktingarna som kommer till Jobbtorgen, därför torde denna organisation vara bäst lämpad för detta uppdrag. Jobbtorgen har som uppgift att skapa meningsfull heldagssysselsättning för flyktingar där samhällsinformation är en viktig del. Om samhällsinformationen är organiserad tillsammans med övriga arbetsmarknadsinsatser kan informationen utformas på ett sådant sätt att den hjälper individen att nå målet egen försörjning även om flyktingen under sin introduktion byter jobbtorg.

Inom länet sker för närvarande ett stort utvecklingsarbete inom flyktingmottagande och arbetsmarknad. Till exempel har länsstyrelsen finansierat ett länsgemensamt projekt som Bokyrka kommun fått i uppdrag att driva. Syftet är dels att kartlägga möjligheterna till en länsgemensam samhällsinformation, dels att ta fram vad som ska ingå i denna information. Genom att samorganisera ansvaret till en huvudman ges förutsättningar för staden att få en effektiv gemensam samhällsinformation i regionen.

Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor

Som stadens arbetslöshetsnämnd ansvarar socialtjänstnämnden för arbetsmarknads- och

sysselsättningsfrågor. I nuvarande organisation för Jobbtorgen råder det oklarheter för vem som ansvarar för vad. Detta bör förtydligas så att endast en nämnd har ansvaret för dessa frågor.

Övergripande samordningsansvar avseende flyktingmottagning

Det övergripande samordningsansvaret för flyktingmottagning ligger i dagsläget på stadsledningskontoret där en funktion för att koordinera och följa upp stadens flyktingmottagande ska finnas. Driftansvaret för verksamheten åvilar stadsdelsnämnderna, Jobbtorg Stockholm samt utbildningsnämnden. 90 procent av samtliga flyktingar inkommer till Jobbtorgen. Därför bör även det övergripande samordningsansvaret åläggas den nämnd där denna organisation placeras.

Ansvar för flyktingmottagande

Stadsdelsnämnderna ansvarar sedan år 2005 för flyktingmottagandet. I detta ansvar ingår mottagning, introduktionsplan, samhällsinformation och myndighetsutövning genom utbetalning av introduktionsersättning i enlighet med lagen om introduktionsersättning för flyktingar och andra utlänningar (SFS 1992:1068). Introduktionen ska uppfattas som ett särskilt åtagande och inte förknippas med övrig socialtjänst. Vuxna arbetsföra flyktingar ska efter det att introduktionsplanen är framtagen hänvisas till Jobbtorgen som ska ta fram en arbetsförberedande jobbplan. Stadsdelsnämnderna ansvarar i dagsläget för myndighetsutövningen medan Jobbtorgen ansvarar för insatserna.

Revisorerna har i sin ovan nämnda rapport konstaterat att: ”intentionerna med lagen om introduktionsersättning att skilja flyktingmottagande från socialtjänst inte uppfylls av kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna eftersom stadsdelsnämndernas verksamhet med flyktingmottagande vanligen organiseras inom socialtjänsten.” För att tydlig separera introduktionen från socialtjänsten kan hela flyktingmottagandet samordnas tillsammans med arbetsmarknadsorganisationen. Ytterligare ett argument för detta är att det är vanligt att flyktingen flyttar ett flertal gånger under introduktionsperioden. Det är endast fem stadsdelsnämnder med ett högt flyktingmottagande som har en egen organisation för detta. I övriga stadsdelsnämnder med ett lågt mottagande är det socialtjänsten som får introduktionsansvaret för flyktingarna. Dessutom har stadsdelsnämnderna med lågt mottagande inte samma möjligheter till stordriftsfördelar som en gemensam organisation skulle ha. Därför skulle en gemensam organisation inom staden där kontakten med myndigheten blir kontinuerlig under hela introduktionsperioden, oavsett i vilket stadsdelsnämndsområde flyktingen bor i, vara av fördel.

Nackdel med att flytta hela flyktingmottagandet till Jobbtorgen är att även barn, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre också ingår i flyktingmottagandet, vilket inte direkt överensstämmer med Jobbtorgens målgrupper. Dessa grupper är dock relativt små och det kan vara en fördel att även ansvaret för dessa flyttas från stadsdelsnämnderna då det är av stor vikt att en myndighet bär hela ansvaret för myndighetsutövning utifrån likställighetsprincipen. Även ansvaret för introduktionsplaner för anhöriga som inte har introduktionsersättning bör då följa med.

För att bedöma om en eventuell ansvarsöverföring kan ske på ett optimalt sätt krävs dock ytterligare utredning. Överföringen kräver även en uppstartstid, vilket skulle vara mycket svårt att hinna med till år 2009. En eventuell flytt av myndighetsutövning bör ske tidigast år 2011. Ytterligare en aspekt för att senarelägga en sådan överföring av ansvar är att regeringen i april 2007 beslutat att utreda insatser som sammantaget påskyndar och ökar möjligheterna till etablering på arbetsmarknaden för nyanlända flyktingar och skyddsbehövande i övrigt samt deras anhöriga. Denna utredning ska vara färdig till den 2 juni 2008. Ett förslag i den utredningen kan bli att kommunernas ansvar för flyktingmottagning kan komma att flyttas till staten och Migrationsverket. Även denna utredning måste inväntas.

Kommunövergripande verksamheter: stadsbidrag och organiserad kommunflytt

Om allt ansvar för flyktingmottagande flyttas från stadsdelsnämnderna bör även den kommunövergripande verksamheten stadsbidragsgruppen, som är lokaliserad inom Skärholmens stadsdelsnämnd, och den organiserade kommunflyttverksamheten, som är lokalise-

rad till Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, flyttas. Detta på grund av att stadsdelsnämndernas ansvar avseende flyktingar i så fall minimerats och det inte finns någon koppling till övrig verksamhet. En sådan överföring bör i så fall ske samtidigt som ansvaret för flyktingmottagandet ändras det vill säga tidigast 2011.

Stadsledningskontoret förslag avseende arbetsuppgifter

Stadsledningskontoret anser att det finns goda förutsättningar att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för bidrag genom att följande uppgifter förs till en gemensam organisation 2009:

- Jobbtorg Stockholm
- svenska för invandrare (SFI),
- rekryteringsprogrammet
- samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden
- övergripande samordningsansvar avseende flyktingmottagning
- övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor

Vidare föreslår stadsledningskontoret att kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att utreda och utvärdera möjligheten att samordna vuxenutbildning tillsammans med föreslagen organisation.

Stadsdelsnämndernas ansvar i övrigt för flyktingmottagning samt i det fallet eventuellt övertagande av de kommunövergripande verksamheterna som stadsbidragsgruppen och den organiserade kommunflytten föreslås utredas vidare.

Organisatorisk placering

Hur en gemensam arbetsmarknadsorganisation ska organiseras inom staden är helt beroende på vad vilket fokus och ansvar den ska ha. Stadsledningskontoret belyser och analyserar olika tänkbara organisatoriska placeringar för en ny arbetsmarknadsorganisation:

- Del av förvaltning under befintlig facknämnd
- Kommunövergripande verksamhet inom en stadsdelsnämnd
- Egen förvaltning under egen nämnd

Del av förvaltning under befintlig nämnd

Jobbtorg, svenska för invandrare, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar, ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor och samordningsansvaret för flyktingmottagande organiseras under en redan befintlig nämnd, t ex socialtjänstnämnden.

- Fördelen med denna form av organisation är att nämnden redan är arbetslöshetsnämnd och svarar i övrigt för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor. Det finns verksamhetsmässiga samordningsvinster. Därtill undviks gränsdragningsfrågor kring ansvaret för olika delar av arbetslöshetsområdet i staden. Det finns också färdiga administrativa strukturer i en befintlig förvaltning, varför kraft kan fokuseras på huvuduppdraget.

- Nackdelen är att befintliga nämnder redan i dag har stort ansvarsområde.

Kommunövergripande verksamhet inom en stadsdelsnämnd

Jobbtorg, svenska för invandrare, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar kan organiseras som en kommunövergripande verksamhet under en stadsdelsnämnd.

- Fördelen med detta förslag är att stadsdelsnämnderna fram till år 2007 har haft ansvar för arbetsmarknadsåtgärder varvid kunskap om dessa frågor finns inom organisationen. Vidare är stadsdelsnämnderna beroende av effektiva arbetsmarknadsinsatser eftersom kostnaderna för ekonomiskt bistånd påverkas kraftigt om insatserna är effektiva.

- Nackdelen är att den största kommunövergripande verksamheten som finns på en stadsdelsnämnd i dagsläget är på cirka 11 mnkr, vilket kan jämföras med Jobbtorgens budget som omfattar cirka 177 mnkr. Budgeten för svenska för invandrare är på cirka 150 mnkr, vilken tillkommer med föreliggande förslag.

Egen förvaltning under egen nämnd

Jobbtorg tillsammans med svenska för invandrare, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar och samordningsansvaret för flyktingmottagande samt det övergripande ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor organiseras i en gemensam förvaltning under en egen nyinrättad nämnd.

Denna nya nämnd övertar ansvaret som stadens arbetslöshetsnämnd från socialtjänstnämnden. Nämnden ansvarar också för den myndighetsutövning som krävs i samband med att bedriva svenska för invandrare.

- Fördel med denna form av organisation är att det blir tydligt i stadens organisation var ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor ligger. Kommunfullmäktige kan därmed lämna uppdrag direkt till denna nämnd. Nämnden skulle effektivt kunna samordna stadens resurser för ökad sysselsättning samt ha ett tydligt ansvar för flyktingmottagandet i staden.

- Nackdelen med en sådan lösning är framförallt ökade administrativa kostnader för att bygga upp en egen organisation. Dessutom riskerar ansvarsfördelningen mellan socialtjänstnämnd, stadsdelsnämnder och Jobbtorg Stockholm bli otydlig och delvis överlappande. De personer som berörs är en sårbar grupp som både handhas av socialtjänstnämnden och stadsdelsnämnden och detta förslag innebär att ytterligare en nämnd ska ha ansvaret för denna grupp. Detta kan leda till att ansvaret inte blir tillräckligt tydligt och att berörda personer riskerar att hamna mellan stolarna ansvarsmässigt.

Slutligt förslag

Stadsledningskontorets bedömning är att Jobbtorg Stockholm från och med 1 januari 2009 ska ansvara för Jobbtorg, svenska för invandrare, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar, ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor och samordningsansvaret för flyktingmottagande. Mot denna bakgrund anser stadsledningskontoret att den sammantaget bästa lösningen är en sammanhållen organisation inom socialtjänstnämnden. Varvid socialtjänstnämnden föreslås få i uppdrag att till den 1 januari 2009 genomföra föreslagen organisationsförändringen. Stadsledningskontoret föreslår att revidering av reglemente för kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnder i enlighet med bifogade bilagor.

Vidare föreslår stadsledningskontoret att kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att under år 2009 utreda och utvärdera möjligheten att samordna vuxenutbildning tillsammans med föreslagen organisation.

Stadsledningskontoret föreslår också att kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret uppdraget att utreda om övrig flyktingmottagning för nyanlända flyktingar ska föreslås flyttas från stadsdelsnämnderna till denna nya organisation från år 2011.

Bilaga 2 utgör förslaget till ändrat reglemente för kommunstyrelsen.

Bilaga 3 utgör förslaget till ändrat reglemente för socialtjänstnämnden.

Bilaga 4 utgör förslaget till ändrat reglemente för utbildningsnämnden.

Bilaga 5 utgör förslaget till ändrat reglemente för stadsdelsnämnder.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Bromma, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm, Södermalm, Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck, Farsta, Hägersten-Liljeholmen, Skärholmen och Älvsjö, samt till socialtjänstnämnden och utbildningsnämnden.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2008 att tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.

Reservation anfördes av vice ordförande Abebe Hailu m.fl. (s), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamot Jakob Dencker m.fl. (mp), samt ledamot Gunilla

Bhur m.fl. (v), bilaga 1.

Särskilt uttalande gjordes av tjänstgörande ersättare Martin Ängeby (fp), bilaga 1.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 14 augusti 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Den 2 januari 2008 startade Jobbtorg sin verksamhet med syfte att fler arbetslösa ska komma ut i arbete och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Kommunstyrelsen har remitterat stadsledningskontorets förslag ”Organisatorisk placering av Jobbtorg” för synpunkter. Stadsledningskontoret föreslår att den organisatoriska placeringen av Jobbtorg tillsammans med svenska för invandrare, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar och samordningsansvaret för flyktingmottagande samt det övergripande ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor ska ligga under socialtjänstnämnden. Socialtjänstnämnden föreslås få i uppdrag att till den 1 januari 2009 genomföra organisationsförändringen. Stadsledningskontoret föreslår revidering av respektive reglemente för kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnder. Kommunstyrelsen föreslås ge stadsledningskontoret i uppdrag att under år 2009 utreda och utvärdera möjligheten att samordna vuxenutbildning tillsammans med den nya Jobbtorgsorganisationen. Härutöver föreslås kontoret få i uppdrag att utreda om mottagningen av nyanlända flyktingar helt och hållet bör föras från stadsdelsnämnderna till den nya Jobbtorgsorganisationen från år 2011. I remissen föreslås att målgrupperna framöver ska utvidgas till att även omfatta bidragstagare med sociala/medicinska skäl och psykisk/fysisk funktionsnedsättning. Förvaltningen ställer sig i det stora hela positiv till föreslagna punkter och väljer att endast kommentera några av de områden remissen behandlar.

Bilaga: SLK:s tjänsteutlåtande 2008-05-19 (exklusive underbilagor)

Remissbehandling

Kommunstyrelsen har för yttrande, senast den 30 augusti 2008, remitterat ett inom stadsledningskontoret den 19 maj 2008 upprättat tjänsteutlåtande ”Organisatorisk placering av Jobbtorg”. Ärendet har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder och till socialtjänstnämnden. Tjänsteutlåtandet bifogas.

Arbetet med personer som står nära arbetsmarknaden

Den 2 januari 2008 startade Jobbtorg sin verksamhet med syfte att förstärka stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Inom staden finns fem Jobbtorg. Dessa har ett nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna. Jobbtorgen har under det första halvåret 2008 befunnit sig i en uppbyggnadsfas. Hitintills har Jobbtorgsorganisationen haft en tillfällig organisatorisk placering under kommunstyrelsen. Nu står Jobbtorgsorganisationen inför en ny fas där bl.a. en ny organisatorisk placering föreslås.

Stadsledningskontorets förslag

I remissen diskuteras olika förslag som berör Jobbtorgsorganisationen bl.a. nya målgrupper, effektivisering av arbetsmarknadsinsatser samt organisatorisk placering.

Jobbtorgens målgrupp år 2009

I remissen föreslås att Jobbtorgen framöver enligt beslut i kommunfullmäktige ska utvidgas till att även omfatta följande målgrupper.

A. ”Försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet och där skäl finns att pröva möjligheten att arbeta helt eller delvis”

B. ”Insatser för psykiskt och fysiskt funktionshindrade som inte uppbär försörjningsstöd men som får stöd i olika former från stadsdelen, och som behöver insatser för att helt eller delvis kunna komma in på arbetsmarknaden.”

Av beslutet framgår inte tidpunkten då Jobbtorgen även ska ansvara för dessa målgrupper. Det är endast den grupp som kan anses ha förutsättningar att klara ett arbete eller praktik

på den öppna arbetsmarknaden som är aktuella för insatser från Jobbtorg.

Stadsledningskontorets förslag

Stadsledningskontoret föreslår, att för att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för att ge dem bidrag, behöver stadens arbetsmarknadsåtgärder utvecklas och samordnas. Härigenom utnyttjas stadens samlade resurser med inriktning mot arbetsmarknad på ett bättre sätt.

Förslaget innebär att Jobbtorg Stockholm från och med den 1 januari 2009 ska ansvara för Jobbtorg, svenska för invandrare, arbete med rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar, ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor samt samordningsansvaret för flyktingmottagande. Mot denna bakgrund anser stadsledningskontoret att den sammantaget bästa lösningen är en sammanhållen organisation inom socialtjänstnämnden. Varvid socialtjänstnämnden föreslås få i uppdrag att till den 1 januari 2009 genomföra föreslagen organisationsförändring. Stadsledningskontoret föreslår revidering av respektive reglemente för kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnder i enlighet framlagt förslag. Stadsledningskontoret föreslår också att kommunstyrelsen ger kontoret i uppdrag att under år 2009 utreda och utvärdera möjligheten att samordna vuxenutbildning tillsammans med föreslagen organisation. Stadsledningskontoret föreslår dessutom att kommunstyrelsen ger kontoret uppdraget att utreda om mottagningen av nyanlända flyktingar helt och hållet ska flyttas från stadsdelsnämnderna till denna nya organisation från år 2011.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ställer sig i det stora hela positiv till föreslagna punkter som berörs i tjänsteutlåtandet "Organisatorisk placering av Jobbtorg" och har valt att endast kommentera några av de områden remissen behandlar.

Jobbtorgens målgrupp år 2009

Förvaltningen anser att det är viktigt att tydligt definiera vilka som ska ingå i den utvidgade målgruppen. Här avses bland annat målgrupperna sociala/medicinska skäl och sjuk-skrivningar. För närvarande är definitionerna otydliga.

Effektivisering av arbetsmarknadsinsatser

Förvaltningen anser att det råder otydlighet mellan skrivningarna i tjänsteutlåtandet och i reglementet för socialtjänstnämnden. I förslaget till ändring av Reglementet för socialtjänstnämnden 2 § står att socialtjänstnämnden ansvarar för arbetsförberedande insatser till arbetslösa med behov av försörjningsstöd. I remisstexten står att för att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för bidrag behöver stadens arbetsmarknadsåtgärder utvecklas och samordnas så att stadens samlade resurser med inriktning mot arbetsmarknad utnyttjas på bästa möjliga sätt. I enlighet med de beräkningar som framgår av remissen bör det innebära att 60-80 personer boende inom Rinkeby-Kista stadsdelsområde kan bli aktuella för Jobbtorg. Men förvaltningen kan samtidigt konstatera, att en kartläggning av vuxna bidragstagare som står långt från arbetsmarknaden nyligen genomförts. I den uppskattas att ytterligare ca 800 personer står ännu längre från arbetsmarknaden och dessa kommer inte att bli aktuella för Jobbtorg.

Förvaltningen har idag en egen arbetsträningsverksamhet som bl.a. används för arbetspraktik och utför lättare arbetsförmågebedömningar. Förvaltningen bedömer att det också fortsättningsvis är viktigt med möjligheten att erbjuda någon form av arbetsförberedande verksamhet för de ca 800 personer som står ännu längre ifrån arbetsmarknaden. Det är en grupp med diffus fysisk och eller psykisk ohälsa, ofta med låg utbildning. Flertalet av dessa har inte arbetat de senaste tre åren och har många gånger också ett långvarigt bidragsberoende. Denna målgrupp behöver arbetsträning och motivationssamtal för att framöver bli aktuella på Jobbtorg. Det är därför viktigt att förvaltningen också fortsättningsvis erhåller budget för arbetsförberedande insatser för nämnda grupp om ca 800 personer.

Flyktingmottagande

Stadsdelsnämnderna ansvarar sedan år 2005 för stadens flyktingmottagande. I detta ansvar ingår mottagning, introduktionsplan, samhällsinformation och myndighetsutövning

genom utbetalning av introduktionsersättning i enlighet med lagen om introduktionsersättning för flyktingar och andra utlänningar (SFS 1992:1 068). Sedan inrättandet av Jobbtorgen hänvisas vuxna arbetsföra flyktingar efter det att introduktionsplanen är framtagen till Jobbtorgen, som ska ta fram en arbetsförberedande jobbplan för dessa. Stadsdelsnämnderna ansvarar i dagsläget för myndighetsutövningen medan Jobbtorgen ansvarar för insatserna.

Förvaltningen är positiv till att flyktingmottagandet samordnas med arbetsmarknadsinsatserna i en gemensam organisation inom staden. Detta underlättar för de nyanlända flyktingarna då kontakten med myndigheterna blir kontinuerlig under hela introduktionsperioden. Utredningsarbetet underlättas av en nära kontakt mellan flyktinghandläggare och jobbcoacher som ska ta fram aktivitets- och arbetsplaner för de nyanlända.

Samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden

I Rinkeby-Kista ges samhällsinformation till nyanlända flyktingar under introduktionsperioden. Informationen ges gruppvis genom föreläsningar och i dialogform. När personerna sedan kommer till Jobbtorgen får de delvis samma information och förvaltningen delar stadsledningskontorets uppfattning att samordningsvinster nås om informationen kan kompletteras med övriga arbetsmarknadsinsatser. För personer som flyttar mellan Jobbtorgen under introduktionsperioden är detta en självklar fördel. Förvaltningen vill dock framhålla att det är viktigt att även de personer som inte kan anvisas till Jobbtorgen erbjuds samhällsinformation. Om detta blir stadsdelsnämndernas uppdrag är det viktigt att ekonomiska resurser för detta finns inom de berörda stadsdelsnämnderna.

Utreda möjligheten att överföra ansvaret för övrig flyktingmottagning för nyanlända flyktingar från stadsdelsnämnderna till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden

Under år 2007 administrerade förvaltningen drygt 700 flyktingar. Andelen nyanlända flyktingar har hittills i år minskat något jämfört med samma tidpunkt föregående år. Enligt Stadsledningskontorets beräkning kommer idag 90 procent av samtliga flyktingar till Jobbtorgen. Andelen är betydligt lägre i Rinkeby-Kista. Under våren 2008 har här ca 70 procent registrerats hos Jobbtorget. De grupper av flyktingar som inte hänvisas till Jobbtorgen; barn, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre samt personer med traumatiserade upplevelser måste också få en tillhörighet och individuell introduktionsplan. Detta gäller även anhöriga som inte har introduktionsersättning och de personer som efter 18 månaders introduktionsperiod ännu inte har någon egen försörjning.

När flyktingmottagningen år 2005 decentraliserades var närheten till lokal-samhället ett viktigt skäl för omorganisationen; att mottagandet och introduktionen skulle finnas nära de nyanländas bostäder. Det är fortfarande viktigt med lokalsamhällets och den övriga stadens positiva stöd till flyktingarna. Förvaltningen anser att Jobbtorgens nuvarande placering i de områden som tar emot störst antal flyktingar kommer att ge goda möjligheter till nätverksbygge och förmåga att möta upp i en trygg närmiljö.

Förvaltningen anser att det därför är klokt att föreslå en ytterliggare utredning av möjligheten att överföra ansvaret för flyktingmottagningens myndighetsansvar och därmed även se över hur samverkan kan ske när det gäller barn som far illa, äldre anhöriga eller andra ärenden som är aktuella i flera myndigheter eller förvaltningsenheter.

Organisatorisk placering

Förslaget att Jobbtorgsorganisationen placeras under socialtjänstnämnden är med nu givna förutsättningar ett bra förslag. Förvaltningen skulle ändå framöver vilja att möjligheten till egen förvaltning under eventuellt socialtjänstnämnden eller egen nämnd, med ansvar för arbetsmarknad och sysselsättning, hålls öppen. Med föreliggande förslag blir socialtjänstförvaltningen en mycket stor organisation med många olika verksamheter.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 augusti 2008 att lämna ärendet utan eget ställningstagande.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Ann-Katrin Åslund (fp) gemensamt för fp+kd, *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av ledamoten Ole-Jörgen Persson m.fl. (m), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamöterna Rune Olofsson (s), Awad Hersi (mp), Jonas Ljungstedt (v), Eva Andersson (s), Azad Hassan (s) och tjänstgörande ersättaren Melad Issa (s), *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 7 juli 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret har till berörda instanser remitterat tjänsteutlåtande gällande organisatorisk placering av Jobbtorg (DNR 331-1366/2008).

I ärendet redovisas ett förslag på en organisationsförändring som innebär att ansvaret för Jobbtorgen överförs till socialtjänstnämnden och att Jobbtorgens målgrupper successivt utökas med försörjningsstödstagare som uppbär stöd av andra skäl än arbetslöshet. Vidare föreslås att ansvaret för samhällsinformation för flyktingar, undervisning i svenska för flyktingar samt rekryteringsprogrammet överförs från stadsdelsnämnderna respektive utbildningsförvaltningen till Jobbtorg Stockholm. Förändringarna gäller från den 1 januari 2009. Möjligheten att överföra ansvaret för övrig flyktingmottagning till Jobbtorg Stockholm ska vidare utredas.

Förvaltningen delar stadsledningskontorets förslag att det är nödvändigt med en organisationsförändring för att förstärka insatserna för försörjningstagare så att fler individer får arbete och sysselsättning. Förvaltningen anser också att det är positivt att socialtjänstnämndens driftsansvar för arbetsmarknadsfrågorna förtydligas och att ansvaret för Jobbtorg Stockholm överförs dit.

Det är även positivt om fler målgrupper kan överföras till Jobbtorgen. Förvaltningen anser att gemensamma kriterier för urval måste utarbetas och att frågan om ansvaret för ekonomiskt bidrag för dem som inte anses ha förutsättningar att klara ett arbete på den öppna arbetsmarknaden utreds.

Förvaltningen delar även stadsledningskontorets förslag att ansvaret för flyktingmottagningen bör utredas vidare. I dagsläget belastas stadsdelar med hög flyktingmottagning ojämnt med negativa ekonomiska konsekvenser om inte flyktingen får arbete under introduktionsperioden. Förvaltningen anser att även handläggningen av introduktionsersättningen bör centraliseras för att undvika att stadsdelsnämnden endast finansierar och administrerar eventuella underskott.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningens enhet för verksamhetsstyrning och utveckling. Uppgifter har hämtats från berörda verksamhetsområden i Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning.

Bakgrund

Den 2 januari 2008 startade Jobbtorgen sin verksamhet i Stockholm. Syftet med införandet av Jobbtorg var att förstärka stadens arbetsmarknadsinsatser så att fler arbetslösa skulle komma ut i arbete, att minska stadens kostnader för försörjningsstöd och att skapa en gemensam ingång till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser.

Jobbtorgen ansvarar inte för myndighetsutövning. Jobbtorgens verksamhet ska fokusera på arbete och studier för alla bidragstagare som uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshet. Målgruppen omfattar även vuxna arbetsföra flyktingar, SFI-studerande, anknytningsinvandrare och ungdomar i åldern 16 till 24 år. I stadens budget för 2008 beslutades att Jobb-

torgen tillfälligt skulle organiseras under kommunstyrelsen.

Eftersom den organisatoriska placeringen av Jobbtorg Stockholm är tillfällig under 2008 ska en permanent organisatorisk placering ges från och med år 2009. Stadsledningskontoret har därför utarbetat ett förslag som innebär att ansvaret för Jobbtorg Stockholm från och med den 1 januari 2009 överförs från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden, som har övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor.

I samband med detta föreslås att Jobbtorgens målgrupper utökas till att även omfatta bidragstagare som av andra skäl än arbetslöshet uppburit försörjningsstöd. Denna grupp ska successivt överföras till Jobbtorgen under 2009 efter en gemensam bedömning mellan Jobbtorg och stadsdelsnämnder. Bedömningen ska göras utifrån vilket slag av arbetsmarknadsinsats som kan vara relevant utifrån den enskildes behov.

Stadsledningskontorets bedömning är att de utökade målgrupperna som successivt kan överföras till Jobbtorgen är:

- Personer som en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet och där skäl finns att pröva möjligheten att arbeta helt eller delvis. Bedömningen är att ungefär 400 personer, cirka 10 %, av gruppen sjukskrivna samt av gruppen försörjningstagare på grund av sociala och medicinska skäl kan vara aktuella för Jobbtorgen.

- Personer som inte uppbär försörjningsstöd men som på grund av psykiskt eller fysiskt funktionshinder får annat stöd från stadsdelen och som behöver insatser för att helt eller delvis kunna komma ut på arbetsmarknaden. Eftersom dessa personer utgör en helt ny målgrupp föreslås att Jobbtorg Stockholm under 2009 ingår som samverkanspart med socialtjänstförvaltningen och arbetsförmedling för att utveckla metoder och kartlägga behov hos personer med sådana funktionshinder.

För att effektivisera och samordna stadens arbetsmarknadsinsatser så att stadens samlade resurser utnyttjas på bästa sätt föreslås att andra verksamheter samorganiseras med Jobbtorgen. Stadsledningskontoret pekar på den utveckling som äger rum mot ett alltmer regionalt samarbete över kommungränserna. Detta gäller t.ex. flyktningmottagningen, där ett regionalt samarbete utvecklats mellan kommuner, länsstyrelse och kommunförbundet i Stockholms län. Även inom vuxenutbildningen och utbildningen i svenska för invandare (SFI) är utvecklingen densamma. Staden behöver därför utveckla sin organisation och sitt arbetssätt utifrån ett mer regionalt tänkande, som även följer de nya riktlinjerna för den europeiska socialfonden.

Stadsledningskontorets förslag är att det övergripande samordningsansvaret för Jobbtorg Stockholm från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden. Stadsledningskontoret föreslår i samband med detta att ansvaret för att ge nyanlända flyktingar samhällsinformation under introduktionsperioden överförs från stadsdelsnämnderna till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden, från och med 1 januari, 2009. Ansvaret för SFI-undervisningen och rekryteringsprogrammet föreslås av samma skäl överföras från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm.

Stadsdelskontoret föreslår vidare att det bör utredas om all flyktningmottagning ska inkluderas i en gemensam organisation inom staden. Dock bör staden invänta regeringens utredning i frågan som kan påverka kommunernas ansvar. För att bedöma om en eventuell ansvarsöverföring kan ske krävs dock ytterligare utredning och bör i så fall ske tidigast år 2011.

I dagsläget har stadsledningskontoret det övergripande samordningsansvaret för flyktningmottagningen medan stadsdelsnämnderna, Jobbtorg Stockholm och utbildningsnämnden har driftsansvaret. Sedan 2005 har stadsdelsnämnderna ansvar för mottagning, introduktionsplan, samhällsinformation och myndighetsutövning genom utbetalning av introduktionsersättning (SFS 1992:1068). Stadsdelsnämnderna ansvarar alltså i dagsläget för myndighetsutövningen medan Jobbtorgen ansvarar för insatserna.

Som en konsekvens av ovanstående har stadsdelskontoret fått i uppdrag att under 2009 utreda möjligheterna att överföra övrig flyktningmottagning för nyanlända flyktingar från stadsdelsnämnderna till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.

Stadsdelskontorets förslag innebär en organisationsförändring som medför en revidering av reglemente för kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen delar stadsledningskontorets förslag att det på sikt är nödvändigt med en organisationsförändring för att effektivisera stadens arbetsmarknadsinsatser. Förslaget att överföra ansvaret för Jobbtorg Stockholm från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden är logisk. Det förtydligar det övergripande driftsansvaret för arbetsmarknadsfrågorna, som socialtjänstnämnden redan har.

Det är bra med en expertnämnd för socialt arbete och att samla arbetsmarknadskompetens på ett ställe. En gemensam ingång till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser ger förutsättningar till att bättre genomföra och upphandla rätt insatser för olika målgruppers behov, något som idag är omöjligt för en enskild stadsdel. Detta borde även påskynda försörjningsstödstagarens introduktion på arbetsmarknaden.

Förvaltningens åsikt är att med Jobbtorg Stockholm, gemensamt för alla stadsdelsnämnder, ges bättre möjligheter att samordna, vidareutveckla och följa upp olika arbetsmarknads- och utbildningsinsatser, vilket ger stordriftsfördelar och bättre ekonomisk hushållning.

I en alltmer regionaliserad och internationaliserad arbetsmarknad är det nödvändigt att samverka över kommungränserna och att samarbeta med andra myndigheter och organisationer. En sammanhållen organisation för arbetsmarknadsfrågor, flyktingmottagning och SFI-undervisning är nödvändig för att Stockholm ska bli en stark aktör i det regionala utvecklingsarbetet.

Stadsledningskontoret förslår vidare att Jobbtorgens målgrupper utökas till att även omfatta personer som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet. Förvaltningen anser att gemensamma kriterier måste utarbetas för urval liksom formerna för ett nära samarbete mellan stadsdelsnämnder och Jobbtorg Stockholm. Frågan om ansvaret för ekonomiskt bidrag för dem som inte anses ha förutsättningar att klara ett arbete på den öppna arbetsmarknaden måste också utredas.

Förvaltningen delar även stadsledningskontorets förslag att ansvaret för flyktingmottagningen bör utredas vidare. Allt talar för att en gemensam central flyktingorganisation behövs för att flyktingens kontakt med myndigheten under introduktionsperioden ska bli kontinuerlig och likvärdig oavsett i vilket område flyktingen bor i.

Om Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden, har det övergripande ansvaret för arbetsmarknadsinsatserna bör frågan om stadsdelsnämndernas myndighetsövning och utbetalande av introduktionsersättning utredas. I dagsläget belastas stadsdelar med hög flyktingmottagning ojämnt med negativa ekonomiska konsekvenser om inte flyktingen får arbete under introduktionsperioden. Förvaltningen anser att det är viktigt att handläggningen av introduktionsersättningen även centraliseras för att undvika att stadsdelsnämnden endast finansierar och administrerar eventuella underskott.

Förvaltningen anser att stadsledningskontorets förslag att överföra ansvaret för samhällsinformationen för flyktingar under introduktionsperioden till Jobbtorg Stockholm är positivt utifrån den enskilde individens perspektiv och säkerställer att alla nyanlända får information av likvärdig kvalitet. Det är logiskt att även rekryteringsprogrammet, som svarar för yrkesutbildning under introduktionstiden och SFI-undervisningen överförs till Jobbtorg Stockholm.

Som förvaltningen tidigare har påpekat är det framför allt bristen på bostäder, som utgör det största hindret för en sammanhållen introduktion. På grund av svårigheten att få bostad är det mycket vanligt att flyktingen flyttar flera gånger under introduktionsperioden. En samverkan mellan kommuner, länsstyrelsen och seriösa bostadsföretag vore därför önskvärd för att lösa detta hinder, som annars får negativa ekonomiska följder för stadsdelen.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning har länge haft ett högt flyktingmottagande i förhållande till andra stadsdelar i Stockholm. Tensta har en befolkning som till 85,4 % består av personer med utländsk härkomst. En fjärdedel, 4 206 personer, uppbär ekonomiskt bistånd. I början av juli 2008 fanns 237 flyktinghushåll, vilket motsvarar 405 personer och 1,7 perso-

ner per hushåll. En stor grupp utgörs av somaliska kvinnor över 40 år som är analfabeter. Många flyktinggrupper som bosätter sig i stadsdelen har stora familjer och mycket svag förankring på arbetsmarknaden. Mot denna bakgrund är det förvaltningens uppfattning att det är viktigt med gemensamma och tydliga urvalskriterier för insatser och att prognoser kan göras på hur lång tid som behövs till egen försörjning.

Under 2008 har endast 8 % av flyktingarna boende i Spånga-Tensta kommit ut i arbete. Efter det att introduktionstiden och är slut övergår flyktingens försörjningsansvar till förvaltningen med stora kostnader för försörjningsstöd om inte flyktingen kan försörja sig själv. I samband med juniuppföljningen 2008 redovisade förvaltningen ett prognostiserat underskott på 9,5 Mkr. Stora krav måste ställas på effektiviseringar för att inte andra verksamhetsområden ska drabbas. En naturlig utveckling vore därför att även utbetalning av introduktionssättningen överförs till den nya organisationen.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2008 att godkänna förvaltningens svar på remissen och överlämna det till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Karin Hanqvist m.fl. (s), Lillemor Samuelsson (v) och Eie Herlitz (mp), *bilaga 1*.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 juni 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Fem Jobbtorg inrättades i staden den 1 januari 2008. Den organisatoriska placeringen under kommunstyrelsen har varit tillfällig under 2008 och inför

2009 ska Jobbtorgen ges en permanent placering.

Stadsledningskontoret föreslår en sammanhållen organisation inom socialtjänstnämnden från och med den 1 januari 2009.

Under 2009 föreslås Jobbtorg Stockholms målgrupp utökas till att omfatta bidragstagare som av andra skäl än arbetslöshet uppbär försörjningsstöd. Vidare att jobbtorgen ska ansvara för samhällsinformationen till nyanlända flyktingar.

Förvaltningen anser att våra möjligheter att påverka kostnaderna för försörjningsstödet med det nya förslaget, att överföra även personer med andra försörjningshinder än arbetslöshet, minskar. Förvaltningen anser att den verksamhet som beslutar om kostnader även bör förfoga över verktygen att påverka kostnaden. Det bör finnas en nära samverkan med stadsdelsförvaltningarna då kunskap om funktionsnedsättning och behov är nödvändigt för att målgruppen ska ha möjlighet att kunna behålla en praktikplats eller ett arbete. Förvaltningen anser att det är bra att SFI-undervisningen tillhör Jobbtorgens verksamhet och ser positivt på att Jobbtorgen tar över samhällsinformationen till nyanlända flyktingar, då det är viktigt att alla får en likvärdig information. Förvaltningen tar inte ställning till den föreslagna organisatoriska placeringen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom verksamhetsområde individ och familj samt fritid i samråd med verksamhetsområde handikappomsorg. Handikapprådet har tagit del av ärendet den 21 augusti 2008.

Bakgrund

Den 1 oktober 2007 fattade kommunfullmäktige beslut om att inrätta jobbtorg i Stockholms stad från den 1 januari 2008.

Jobbtorg Stockholm ska förstärka stadens arbete med att fler arbetslösa ska komma ut i arbete. En viktig utgångspunkt är att samla arbetsmarknadens aktörer i ett gemensamt arbets sätt för att sänka trösklarna för den arbetssökande att komma i arbete. Jobbtorgen ska i sin

verksamhet ha stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser av olika slag för de målgrupper som staden arbetar med. Jobbtorget har ett tydligt jobbfokus och ska inte arbeta med andra uppdrag än att verka för att enskilda kommer ut i arbete eller studier. Jobbtorget har inte ansvar för myndighetsutövning.

Fem Jobbtorg inrättades i staden den 1 januari 2008. Den geografiska placeringen är Skärholmen, Farsta, Södermalm, Kista Rinkeby och Vällingby. Den organisatoriska placeringen under kommunstyrelsen har varit tillfällig under 2008 och inför 2009 ska Jobbtorgen ges en permanent placering.

Målgruppen 2008 är i första hand:

- Alla försörjningsstödstagare som uppbär försörjningsstöd p.g.a. arbetslöshetsskäl.
- Alla nybesök som ansöker om försörjningsstöd av andra skäl, och där det finns anledning att utreda den enskildes möjligheter att arbeta helt eller delvis.
- SFI-studerande som uppbär försörjningsstöd eller introduktionsersättning.
- Vuxna flyktingar och anknytningsinvandrare där inte sjukdom eller andra tydliga skäl utgör hinder för att delta på Jobbtorget.
- Ungdomar i åldern 16-24 år som bedöms kunna stå till arbetsmarknadens förfogande.

Sammanfattning av remissen

Stadsdelningskontoret (SLK) anser att det finns goda förutsättningar att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för bidrag genom att följande uppgifter förs till en gemensam organisation 2009.

SLK föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

- Jobbtorg Stockholms målgrupp utökas successivt under år 2009 till att även omfatta försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet.
- Ansvaret för Jobbtorg Stockholm överförs fr.o.m. 2009-01-01 från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden.
- Ansvaret för svenska för invandrare (SFI) samt rekryteringsprogrammet överförs fr.o.m. 2009-01-01 från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.
- Ansvaret för samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden överförs fr.o.m. 2009-01-01 från stadsdelsnämnderna till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.
- Det övergripande samordningsansvaret för flyktingmottagning överförs från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att beakta kommunfullmäktiges beslut i detta ärende i samband med upprättande av budget för 2009 med beräkningar för 2010-2011.
- Kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnders reglementen revideras enligt bifogade bilagor.
- Socialtjänstnämnden får i uppdrag att genomföra föreslagen organisationsförändring i enlighet med detta utlåtande 2009-01-01.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning av kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, följande:

- SLK får i uppdrag att under 2009 utreda möjligheten att överföra ansvaret för vuxenutbildningen från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden
- SLK får i uppdrag att utreda möjligheten att överföra ansvaret för övrig flyktingmottagning för nyanlända flyktingar från stadsdelsnämnderna till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden

Ärendet och förvaltningens synpunkter

Jobbtorgens verksamhet 2009

Förslag att följande arbetsuppgifter förs till en gemensam organisation 2009

- Jobbtorg Stockholm
- Svenska för invandrare
- Rekryteringsprogrammet
- Samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden
- Övergripande samordningsansvar avseende flyktingmottagning
- Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor

Stadsledningskontoret föreslår att Jobbtorgens målgrupp successivt utökas till att även omfatta försörjningsstödtagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av sociala och medicinska skäl samt sjukskrivna.

Förvaltningens synpunkter.

Stadsdelsförvaltningens möjligheter att påverka kostnaderna för försörjningsstöd kommer att bli mycket små då även dessa målgrupper kommer att tillföras Jobbtorgen. Besluten om försörjningsstöd kommer att ligga på stadsdelsförvaltningen men stadsdelsförvaltningen kommer inte att förfoga över verktygen att påverka kostnaderna. Förvaltningen anser att den verksamhet som beslutar om kostnader även bör förfoga över verktygen att påverka kostnaden.

Insatserna bör planeras och verkställas utifrån en helhetssyn på individen.

Det bör vara en nära samverkan så att jobbplanen som berättigar till försörjningsstöd också godkänns av den förvaltning som betalar ut stödet.

För gruppen långtidssjukskrivna och försörjningsstödtagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av sociala eller medicinska skäl är en förutsättning att det går att skapa personlig kontakt med individuella samtal. Det är viktigt att garantera att resurser tillförs jobbtorgen för just denna kategori eftersom många står långt ifrån arbetsmarknaden och är i behov av olika former av arbetsträning och anpassad arbetspraktik för att komma vidare ut på arbetsmarknaden.

En nära samverkan mellan försäkringskassa och arbetsförmedling är nödvändig för att optimera möjligheten till en praktik eller ett arbete för målgruppen.

Stadsledningskontoret föreslår även att Jobbtorg Stockholm under 2009 ingår som samverkanspart för personer med fysisk och/eller psykisk funktionsnedsättning och som inte uppbär försörjningsstöd, men som får stöd i olika former från stadsdelsförvaltningen och som behöver insatser för att helt eller delvis kunna komma in på arbetsmarknaden. Inför 2009 planeras en rad aktiviteter som påverkar på vilket sätt gruppen i fortsättningen ska erbjudas sysselsättningsinsatser. Inför 2010 föreslås även en kartläggning av Jobbtorgens verksamhet i förhållande till andra aktörer. Jobbtorgens insatser kommer endast att vara aktuella för de personer som kan klara ett arbete eller praktik mot den öppna arbetsmarknaden.

Förvaltningens synpunkter

Det bör finnas en nära samverkan med stadsdelsförvaltningarna då kunskap om funktionsnedsättning och behov är nödvändigt för att målgruppen ska ha möjlighet att kunna behålla en praktikplats eller ett arbete. Både vilka aktiviteter och försöksverksamheter som åsyftas bör tydliggöras då sysselsättning är ett oklart begrepp som kan användas inom flera områden. Gränssnitten mellan olika ansvarsområden bör även tydliggöras då en ”alternativ arbetsförmedling” ska prövas. En kartläggning av Jobbtorgens verksamhet i förhållande till andra aktörer bör göras innan målgruppen blir aktuell för Jobbtorgen.

Svenska för invandrare (SFI) och rekryteringsprogrammet

Utbildningsnämnden ansvarar idag för att ge en meningsfull heldagssysselsättning för flyktingar där bl.a. yrkesutbildning ingår, detta i syfte att flyktingen snabbare ska komma ut på arbetsmarknaden och bli självförsörjande. Det sker bl.a. genom rekryteringsprogrammet vars huvuduppgift är att slussa flyktingar ut i arbete via förberedande yrkessvenska och yrkesutbildning. Denna insats bör ingå i en sammanhållen organisation för arbetsmarknadsinsatser. SFI och arbetspraktik blir då viktiga komponenter i heldagsaktiviteten. I vuxenutbildningen ingår särvtux och kvalificerad yrkesutbildning. Målgruppen är till en del samma som för Jobbtorgen. Det blir då lättare att samordna en kortare insats som kan leda till en yrkes-

utbildning.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att det är bra om SFI tillhör Jobbtorgens verksamhet då en stor andel av målgruppen kan få en välplanerad och målinriktad heldagsaktivitet genom en samordning mellan SFI, rekryteringsprogrammet och praktik/arbetsmarknadsinsatser. Dock behövs nära samverkan med stadsdelsförvaltningarna som ansvarar för introduktionsplaner och introduktionsersättning.

Stadens gemensamma samhällsinformation för flyktingar

Ansvar för samhällsinformation till nyanlända flyktingar är idag stadsdelsnämndernas ansvar. Då flyktingar oftast flyttar mellan stadsdelarna så blir informationen olika beroende på vilken stadsdelsförvaltning som ger informationen. Stadens revisorer har i revisionsrapport (2007 nr 3) påpekat att det är viktigt ur likställighetsprincipen att alla får likvärdig information. Samhällsinformation tillsammans med övriga arbetsmarknadsinsatser kan hjälpa individen att nå egen försörjning.

Förvaltningen är positiv till en gemensam samhällsinformation då det är viktigt att alla får en likvärdig information.

Regeringen utreder om all flyktingmottagning ska inkluderas i en gemensam organisation. I avvaktan på utredningens förslag tas ingen ställning i ansvarsfördelningen

Organisatorisk placering

Stadsledningskontoret analyserar tänkbara framtida organisatoriska placeringar för en ny arbetsmarknadsorganisation. Förslagen är:

- Del av förvaltning under befintlig nämnd t ex socialtjänstnämnden vilket ger fördelen att nämnden redan svarar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor som ger samordningsvinster. Nackdelen är det redan stora ansvarsområdet.
- Kommunövergripande verksamhet inom en stadsdelsnämnd vilket ger fördelen att kunskap om arbetsmarknadsfrågor redan finns inom organisationen. Stadsdelsnämnderna är beroende av effektiva arbetsmarknadsåtgärder vilket påverkar kostnaden för ekonomiskt bistånd. Nackdelen är det stora budgetansvar som tillkommer verksamheten.
- Egen förvaltning under egen nyinrättad nämnd ger fördelen att det blir tydligt var ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor ligger. Kommunfullmäktige kan ge uppdrag direkt till nämnden. Nackdelen är en ökad administrativ kostnad då en ny organisation ska byggas upp. Nackdel även för den enskilde där ansvarsfrågan kan bli otydlig om ytterligare en nämnd ska ha ansvar för denna grupp.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att utreda möjligheten att samordna vuxenutbildningen med föreslagen organisation samt att utreda om flyktingmottagningen ska flyttas till den nya organisationen 2011.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen tar inte ställning till den föreslagna organisatoriska placeringen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 26 augusti 2008 att överlämna ärendet utan eget ställningstagande till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av vice ordförande Berit Kruse m fl (s), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamot Leif Larsson (v), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av ordförande Birgitta Wahlman m fl (m), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av ledamot Ingela Gille Rausén (fp), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av ledamot Tomas Melin (mp), *bilaga 1*.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 juli 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig i huvudsak bakom förslagen i remissen, men vill framföra några synpunkter och kommentarer gällande Jobbtorgens uppdrag, målgrupper, organisatoriska placering och överföringen av ansvaret för samhällsinformationen samt synpunkter på den utredning som ska göras angående en överföring av hela ansvaret för flyktingmottagandet från stadsdelarna till Jobbtorgen. Samtidigt vill förvaltningen betona vikten av att stadsdelarnas flyktingmottagande utvärderas och att den kompetens och erfarenhet som byggts upp lokalt i stadsdelarna, kommer staden till del i det fortsatta förändringsarbetet.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för Individ- och familjeomsorg, enheten för Ekonomiskt bistånd, flyktingmottagningen.

Bakgrund

I januari 2008 startade de nya Jobbtorgen sin verksamhet. Kommunfullmäktige beslöt i samband med budget för 2008 att Jobbtorgen tillfälligt, i avvaktan på senare ställningstagande, organisatoriskt skulle läggas under Stadsledningskontoret.

SLK har nu utrett frågan och tagit fram ett förslag som bla. innebär att Jobbtorgen organisatoriskt förs över från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden från den 1 januari 2009.

Enligt utredningen ser man fördelar med en sammanhållen organisation för arbetsmarknadsfrågor, flyktingmottagning och SFI, då det skapar tydlighet gentemot olika samverkansparter inom regionen och ger staden bättre möjlighet att agera som en stark aktör i det regionala utvecklingsarbetet.

Jobbtorgens målgrupper föreslås utökas till att även omfatta försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet. Denna grupp föreslås överföras successivt till Jobbtorgen under 2009 efter en gemensam bedömning mellan Jobbtorgen och stadsdelsnämnderna om vilken typ av arbetsmarknadsinsatser som kan vara relevanta.

Stadsledningskontoret föreslår vidare att Jobbtorg Stockholm under 2009 ingår som samverkanspart i de planerade aktiviteterna riktade till personer med psykiskt och fysiskt funktionshinder som inte uppbär försörjningsstöd. Inför 2010 föreslås Jobbtorgen få i uppdrag att kartlägga sin verksamhet i förhållande till andra aktörer som till exempel Arbetsförmedlingen, och med utgångspunkt från de försöksverksamheter som då hunnit genomföras.

Därutöver föreslås att Jobbtorg Stockholm, svenska för invandrare (SFI), rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden, övergripande samordningsansvar avseende flyktingmottagning, övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor förs till en gemensam organisation inom socialtjänstförvaltningen från den 1 januari 2009.

Vidare föreslås att kommunstyrelsen ger SLK i uppdrag att utreda och utvärdera möjligheten att samordna vuxenutbildning tillsammans med föreslagen organisation. Även stadsdelsnämndernas ansvar i övrigt för flyktingmottagning samt i det fallet eventuellt övertagande av de kommunövergripande verksamheterna som stadsbidragsgruppen och den organiserade kommunflytten föreslås utredas. Kommunstyrelsen föreslås också ge stadsledningskontoret uppdraget att utreda om även övrig flyktingmottagning för nyanlända flyktingar kan föras över till Jobbtorg Stockholm inom socialtjänstförvaltningen.

Stadsledningskontoret anser att den sammantaget bästa lösningen för Jobbtorg Stockholm är att verksamheten överförs från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden, varför socialtjänstnämnden föreslås få i uppdrag att till den 1 januari 2009 genomföra föreslagen organisationsförändring. SLK föreslår som en följd av detta att reglementena för kommun-

styrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnder ändras i enlighet med bifogade bilagor.

Förslaget har av kommunstyrelsen remitterats till socialtjänstnämnden och samtliga stadsdelsnämnder för yttrande senast den 30 augusti 2008.

Förvaltningens yttrande

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning ställer sig i huvudsak bakom de föreslagna förändringarna och de utredningsuppdrag som föreslås utföras under 2009. Förvaltningen har dock några synpunkter och kommentarer enligt nedan.

Övergripande synpunkter

Stadsdelen ser positivt på tanken att skapa en sammanhållen organisation för arbetsmarknadsfrågor, flyktningmottagning, SFI och vuxenutbildning. Sannolikt kan det skapa förutsättning för en bättre samordning verksamheterna emellan.

En övergripande frågeställning som övervägs i remissen är huruvida man politiskt bör lägga Jobbtorgen och nya och utökade verksamheter i en egen nämnd. Det finns ett flertal aspekter på den frågan. Den hittillsvarande Jobbtorgsorganisationen, placerad direkt under kommunstyrelsen, ger tydlighet och politisk tyngd i samarbetet med stadsdelarna. En överföring till socialtjänstnämnden, där också många andra frågor och uppdrag hanteras, kan medföra att Jobbtorgen inte får den fokusering och uppmärksamhet som behövs i det kommande och nödvändiga samarbetet med stadsdelarna och andra interna och externa aktörer. Det gäller särskilt på längre sikt om även ansvaret för vuxenutbildningen läggs på socialtjänstförvaltningen.

Stadsdelsförvaltningen vill också framhålla vikten av att väl genomarbetade konsekvensbeskrivningar och riskanalyser bör tas fram gällande alla de förändringar som föreslås, både för Jobbtorgens del och för stadsdelarna. Tidplanen är också väl kort.

Jobbtorgets målgrupper

Det är viktigt att Jobbtorgens nya målgrupper och uppdrag tydligt definieras, för att undvika gränsdragningsproblem gentemot stadsdelarna. En fråga som måste utredas noga är lokaliseringen av stadsdelarnas arbetsträning och OSA-handläggning. Det är också viktigt att ta tillvara de erfarenheter som genomförandet av Jobbtorgsreformen har givit.

Fysiskt och psykiskt funktionshindrade

Förvaltningen delar förslaget om att Jobbtorgen under 2009 ska ingå som samverkanspart i de planerade aktiviteterna riktade till personer med psykiskt och fysiskt funktionshinder, då dessa målgrupper behöver få hjälp att komma i närmare kontakt med arbetsmarknaden. Förvaltningen vill dock framföra att de berörda personerna utgör en känslig grupp och att det därför krävs ett utvecklat samarbete mellan Jobbtorgen och stadsdelarnas socialpsykiatri och omsorg om funktionshindrade.

SFI-utbildningen

Det är positivt att SFI-utbildningen placeras i samma organisation som Jobbtorgen. Helhetssysselsättningen för invandrare och flyktingar bör då bli lättare att organisera.

Flyktningmottagandet

Stadsledningskontoret föreslår att hela ansvaret för flyktningmottagandet förs över till Jobbtorgen. Förutom att det ger anledning till översyn av ersättningsformen, innebär det att även barn, ungdomar, personer med funktionshinder och äldre kommer att ingå i Jobbtorgets flyktningmottagande. Enligt stadens fastställda mål för introduktionen av flyktingar, ska personer som av hälsomässiga skäl eller andra skäl tillfälligt eller permanent inte delta i en arbetsinriktad introduktion, ändå erbjudas en meningsfull introduktion och möjligheter att etablera sig i samhället i övrigt. Även om dessa grupper är relativt små, finns där ofta ett större ohälsotal jämfört med övriga befolkningen. Det innebär utökade krav på Jobbtorgen i form av samarbete och samordning med respektive stadsdelars individ- och familj, omsorg om funktionshindrade, barnomsorg och äldreomsorg.

När det gäller förslaget om att överföra ansvaret för samhällsinformationen från stadsdelarna till Jobbtorgen är det viktigt att kontinuiteten beaktas. I dagens läge, om en flyktningfamilj flyttar från en stadsdel till en annan, bryts informationsinsatsen och familjen riskerar att

få ”börja om” i den nya stadsdelen. Samma problem riskerar också att uppstå i framtiden vid flyttning mellan stadsdelar, då även Jobbtorgen har olika geografiska upptagningsområden. Man bör därför överväga möjligheten att de flyktingar som påbörjat sin samhällsinformation i en stadsdel och som flyttar, även därefter får fortsatt information från den tidigare hemstadsdelen eller det tidigare hemjobbtorget. Detta för att inte bryta kontinuiteten och därmed undvika omtagningar.

Det är viktigt att det görs en utvärdering av hur flyktingmottagandet fungerat i stadsdelarna sedan verksamheten decentraliserades från integrationsförvaltningen 2005. Detta som ett underlag i den utredning om centralisering av flyktingmottagandet som ska genomföras under 2009. I det sammanhanget är det också viktigt att staden tar vara på den erfarenhet och kompetens som byggts upp i stadsdelarna, bl.a. genom det nära samarbetet mellan flyktingmottagandet och barn- och ungdom, socialpsykiatri, skolan och förskolan.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 augusti 2008 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Lars Lundqvist (fp), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Håkan Wahlén m.fl. (s), Reijo Kittilä (v) och Ingegerd Akselsson Le Douaron (mp), *bilaga 1*.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 2 juli 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Jobbtorgen har haft pågående verksamhet sedan i januari i år. Eftersom den organisatoriska placeringen av Jobbtorg är tillfällig 2008 ska en permanent organisatorisk placering ges från och med 2009. Stadsledningskontorets bedömning är att den bästa lösningen är en sammanhållen organisation inom socialtjänstnämnden fr.o.m. 1 januari 2009. Enligt förslaget ska Jobbtorg Stockholm fr.o.m. samma datum ansvara för Jobbtorg, SFI, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar, ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor och samordningsansvaret för flyktingmottagande.

Enligt beslut i kommunfullmäktige ska Jobbtorgens målgrupp utvidgas till att även omfatta andra målgrupper: personer med sociala/medicinska skäl, sjukskrivna och personer med fysiska och psykiska funktionshinder. Endast den grupp som kan anses ha förutsättningar att klara arbete eller praktik på den öppna arbetsmarknaden är aktuell för insatser från Jobbtorgen.

Kungsholmens stadsdelsförvaltning har ingenting att invända mot förslagen i huvudsak.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Individ- och familjeomsorgen. Förvaltningsgruppen behandlar ärendet 2008-08-14.

Bakgrund

Jobbtorgen har haft pågående verksamhet sedan i januari i år. Målgrupper under 2008 utgörs enligt kommunfullmäktiges beslut av:

- Alla försörjningsstödstagare som den 1 januari 2008 får försörjningsstöd på grund av arbetslöshetsskäl.
- Alla nybesök från den 1 januari 2008 som ansöker om försörjningsstöd av andra skäl, och där det finns anledning att utreda den enskildes möjlighet att arbeta helt eller delvis.
- SFI (svenska för invandrare) – studerande som får försörjningsstöd eller in-

troduktionsersättning.

- Vuxna flyktingar och anknytningsinvandrare där inte sjukdom eller andra tydliga skäl utgör hinder att delta på Jobbtorgen.

- Ungdomar i åldern 16-24 år.

Eftersom den organisatoriska placeringen av Jobbtorg är tillfällig 2008 ska en permanent organisatorisk placering ges från och med 2009.

Förslaget om organisatorisk placering av Jobbtorgen har skickats på remiss till samtliga stadsdelsnämnder och socialtjänstnämnden, med begäran om yttrande till kommunstyrelsen senast den 30 augusti 2008.

Målgrupper under år 2009

Enligt beslut i kommunfullmäktige ska Jobbtorgens målgrupp utvidgas till att även omfatta

A. Försörjningsstödstagare som under en tid fått försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet och där det finns anledning att pröva möjligheten att arbeta helt eller delvis.

B. Insatser för psykiskt och fysiskt funktionsnedsatta personer som inte får försörjningsstöd, men som får stöd i olika former från stadsdelen och som behöver insatser, för att helt eller delvis komma in på arbetsmarknaden.

Av beslutet framgår inte tidpunkten då Jobbtorgen ska ansvara även för dessa målgrupper. Endast den grupp som kan anses ha förutsättningar att klara arbete eller praktik på den öppna arbetsmarknaden är aktuell för insatser från Jobbtorgen.

Grupp A innebär i praktiken personer som får försörjningsstöd av sociala/medicinska skäl samt sjukskrivna personer. I februari 2008 uppgick dessa till ca 4000 personer. Bedömningen är att det endast är ca 10 % i gruppen sjukskrivna som kan vara aktuella för arbetsmarknadsinsatser mot den öppna arbetsmarknaden. I gruppen med försörjningsstöd av sociala eller medicinska skäl bedöms att ca 20 % kan vara aktuella för insatser mot den öppna arbetsmarknaden. Stadsledningskontoret räknar med att det totalt för grupp A handlar om ca 400 personer på ett helår. Bedömningen är också att gruppen är resurskrävande då många har varit borta från arbetsmarknaden under lång tid.

Grupp B är en helt ny målgrupp för Jobbtorgen, som förutsätter särskild kompetens om funktionsnedsättningar och psykiska sjukdomstillstånd. Denna kompetens saknas på Jobbtorgen idag. Inför år 2009 planeras flera aktiviteter som påverkar på vilket sätt denna grupp ska erbjudas insatser med sysselsättning i fortsättningen. Exempelvis söks särskilda EU-medel för att i projektform utveckla metoder för att stödja personer med neuropsykiatriska funktionshinder att komma in på arbetsmarknaden. Under år 2009 och 2010 ska också successivt en valfrihetsmodell införas för den personkrets som omfattas av LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) och socialpsykiatri. Utifrån ovanstående föreslås att Jobbtorg Stockholm under år 2009 ska ingå som en samverkanspart i de planerade aktiviteter som riktar sig till personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning som inte får försörjningsstöd.

Effektivisering av arbetsmarknadsinsatser

Det blir allt viktigare att samarbeta över kommungränser för att tillvarata befintlig arbetskraft och skapa möjligheter för personer som idag står utanför arbetsmarknaden. Inom flyktingmottagningen finns samma trend till regional samverkan. Även inom vuxenutbildning/SFI pågår ett regionalt samarbete. De nya riktlinjerna för den europeiska socialfonden betonar vikten av regional samverkan.

Stadens arbetsmarknadsåtgärder behöver utvecklas och samordnas så att resurserna används på bästa sätt. Stadsledningskontorets (SLK) bedömning är att nedanstående verksamheter berörs:

- Jobbtorg Stockholm (kommunstyrelsen)
- Svenska för invandrare (SFI) (utbildningsnämnden)
- Kommunal vuxenutbildning (utbildningsnämnden)
- Rekryteringsprogrammet (utbildningsnämnden)
- Stadens gemensamma samhällsinformation för flyktingar under introduk-

tionsperioden (stadsdelsnämnden)

- Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor (socialtjänstnämnden)
- Övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning (stadsledningskontoret).

SLK anser också att det bör utredas vidare om all flyktingmottagning ska inkluderas i en gemensam organisation. Hänsyn bör tas till regeringens utredning "Egen-ansvar - med professionellt stöd" (SOU 2008:58), vilken presenterades 2008-06-02, om insatser som påskyndar och ökar möjligheterna för nyanlända flyktingar att etablera sig på arbetsmarknaden. Ett av förslagen i utredningen är att kommunernas ansvar för introduktion av nyanlända utlänningar upphör och förläggs till en statlig myndighet (ex. Migrationsverket alt. Arbetsförmedlingen). Kommunerna kommer enligt förslaget även fortsättningsvis att ansvara för att tillhandahålla skola, barn- och äldreomsorg till nyanlända (www.regeringen.se 080616).

SLK föreslår att en eventuell gemensam organisation för stadens flyktingmottagande kan ske från och med år 2010. Enligt förslaget kan staden uppnå vinster och bli en stark aktör i ett regionalt utvecklingsarbete genom att samordna ansvar för SFI och vuxenutbildning, flyktingmottagning och arbetsmarknadsfrågor. Nedan beskrivs några av argumenten för detta.

SFI riktar sig bl.a. till arbetsföra nyanlända flyktingar som är en av Jobbtorgens målgrupper. Enligt 2008 års budget ska samverkan mellan SFI och övrig vuxenutbildning fortsätta för att vuxna snabbare ska få den kompetensutveckling som behövs för ett inträde på arbetsmarknaden. Ca 50 % av de elever som läser svenska på SFI är också målgrupp för Jobbtorgen.

Vuxenutbildningen består av vuxenutbildning, särvux och kvalificerad yrkesutbildning. Målgruppen är till en del densamma som för Jobbtorgen. Genom samordning av arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning kan upphandling av arbetsmarknadsinsatser kombineras med kvalificerade yrkesutbildningar. SLK:s bedömning är att om SFI och Jobbtorgen samorganiseras kan ett bättre resultat uppnås och verksamhetens upphandlingar kan effektiviseras.

Rekryteringsprogrammet har till uppgift är att slussa flyktingar ut i arbetslivet via förberedande yrkessvenska och yrkesutbildningar. Rekryteringsprogrammet har god kontakt med näringslivet och har hög andel deltagare som fått arbete. Rekryteringsprogrammet har samma målgrupp som Jobbtorgen, varför SLK föreslår att programmet ska ingå i en sammanhållen organisation för arbetsmarknadsinsatser. Resurser kan även samordnas med SFI och Jobbtorgen om dessa finns i samma organisation.

Stadens gemensamma samhällsinformation för flyktingar ansvarar stadsdelsnämnderna för under introduktionsperioden. Denna information kan skilja sig åt mellan stadsdelsnämnderna. Detta har stadens revisorer kommenterat (rapport nr 03, 2007). SLK menar att Jobbtorgen därför, dit ca 90 % av flyktingarna kommer, bör ha ansvar för att ge en likvärdig samhällsinformation, oavsett var i staden flyktingen bor.

Övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning ligger idag på SLK medan stadsdelsnämnderna, Jobbtorg Stockholm och utbildningsnämnden har driftansvaret. Efter som 90 % av samtliga flyktingar kommer till Jobbtorgen, bör enligt förslaget även det övergripande samordningsansvaret finnas hos den nämnd där Jobbtorgen placeras organisatoriskt.

Ansvar för flyktingmottagande har stadsdelsnämnderna sedan 2005. I dagsläget ansvarar stadsdelsnämnderna för myndighetsutövningen och Jobbtorgen för insatserna. Intentionerna är att introduktionen av flyktingar ska vara ett särskilt åtagande och inte förknippas med övrig socialtjänst. Vuxna arbetsföra flyktingar ska hänvisas till Jobbtorgen, efter att en introduktionsplan är framtagen. Stadens revisorer konstaterar (rapport nr 03, 2007) att SLK och stadsdelsnämnderna inte uppfyllt intentionerna att skilja flyktingmottagandet från socialtjänstens verksamhet, då flyktingmottagandet oftast organiseras inom socialtjänsten.

För att tydliggöra mottagandet av flyktingar bedömer SLK att detta kan samordnas med

arbetsmarknadsorganisationen, särskilt som det är vanligt att flyktingar flyttar inom staden. Endast fem stadsdelsnämnder har ett högt flyktingmottagande och en egen organisation för detta. Övriga stadsdelsnämnder med ett lågt flyktingmottagande saknar de stordriftsfördelar som en gemensam organisation skulle kunna innebära. En nackdel med att flytta flyktingmottagandet till Jobbtorgen är att barn, unga, personer med funktionsnedsättning och äldre ingår bland flyktingar och dessa överensstämmer inte med Jobbtorgens målgrupper. SLK bedömer dock att dessa grupper är små och att fördelen att flytta ansvaret från stadsdelsnämnderna överväger nackdelarna, men att ytterligare utredning krävs. En eventuell flytt av myndighetsutövning bör ske tidigast år 2011. SLK hänvisar även här till regeringens utredning (SOU 2008:58) och förslaget att kommunernas ansvar för flyktingmottagning flyttas till staten.

Kommunövergripande verksamheter: stadsbidrag och organiserad kommunflytt

Vid en eventuell flyttning av ansvaret för flyktingmottagande från stadsdelsnämnderna bör även de kommunövergripande verksamheterna stadsbidragsgruppen (Skärholmens stadsdelsnämnd) och kommunflyttverksamheten (Rinkeby - Kista stadsdelsnämnd) flyttas. Detta på grund av att en genomförd flyttning av ansvaret för flyktingmottagandet i så fall minimerat stadsdelsnämndernas ansvar och koppling till övrig verksamhet. SLK föreslår att en sådan organisatorisk överföring bör genomföras tidigast år 2011.

Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor har Socialtjänstnämnden, som är stadens arbetslöshetsnämnd. Inom nuvarande organisation för Jobbtorgen råder det oklarheter kring detta ansvar, vilket bör förtydligas så att endast en nämnd har ansvaret för dessa frågor.

Gemensam organisation 2009

Stadsledningskontoret föreslår att följande arbetsuppgifter överförs till en gemensam organisation år 2009:

- Jobbtorg Stockholm
- Svenska för invandrare (SFI)
- Rekryteringsprogrammet
- Samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden
- Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor
- Övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning

Vidare föreslås att möjligheten att samordna kommunal vuxenutbildning tillsammans med föreslagen organisation utreds. Även stadsdelsnämndernas ansvar för flyktingmottagande samt ett eventuellt övertagande av stadsbidragsgruppen och kommunflyttverksamheten föreslås utredas vidare.

Organisatorisk placering

Av tjänsteutlåtandet från SLK framgår fördelar och nackdelar med tre förslag till organisatorisk placering:

- Del av förvaltning under befintlig facknämnd
- Kommunövergripande verksamhet inom en stadsdelsnämnd
- Egen förvaltning under egen nämnd

SLK:s bedömning är att den bästa lösningen är en sammanhållen organisation inom socialtjänstnämnden. Socialtjänstnämnden föreslås få i uppdrag att till den 1 januari 2009 genomföra föreslagen organisationsförändring. En revidering av reglemente för kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnder föreslås enligt bifogade bilagor.

Stadsdelsförvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen anser att stadsledningskontoret i sin utredning har gjort noggranna överväganden gällande såväl målgrupper som effektiviseringar och organisation. Kungsholmens stadsdelsförvaltning har ingenting att invända mot förslagen i huvudsak, men vill understryka några saker.

Det är oerhört angeläget att personalen vid Jobbtorgen har kompetens att så småningom

arbeta med den så kallade målgruppen B, fysiskt och psykiskt funktionshindrade. Därför är det bra att olika insatser på området genomförs först.

Det är också klokt att ytterligare utreda det sammanhållna ansvaret för flyktingmottagandet. Det finns å ena sidan fördelar med en samordning med Jobbtorgen, men å andra sidan finns statlig utredning som berör området och som bör inväntas. I flyktingmottagandet ingår även ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre som inte direkt överensstämmer med Jobbtorgens målgrupper, vilket också gör att närmare överväganden bör göras.

Om målgruppen för Jobbtorgen blir större är det än mer angeläget att se över personaldimensioneringen. Idag finns ingen socioekonomisk hänsyn tagen till att vissa områden t.ex. har hög andel personer med utländsk härkomst som behöver tolk och som i och med detta kräver lite längre handläggningstid. Utbildningsgraden är dessutom lägre i vissa områden vilket också gör att genomströmningen inte är lika snabb. Antalet aspiranter per handläggare varierar redan idag. Stadsdelsförvaltningarna i innerstaden har haft förmånen att tillhöra Jobbtorg Rosenlundsgatan där det har varit färre aspiranter per handläggare jämfört med andra Jobbtorg. Detta påverkar sannolikt arbetsresultatet positivt så att fler kan avslutas. Vid Rosenlundsgatan har 23 % avslutats t.o.m. april månad. Genomsnittet för Jobbtorgen var 17,5 %.

Förslaget att Jobbtorgsorganisationen placeras vid Socialtjänstnämnden är sannolikt det mest optimala i dagsläget. Enligt stadsdelsförvaltningen är det dock viktigt att tydliggöra att arbete, sysselsättning och flyktingfrågor inte per definition är socialtjänst. Fokus ska vara på just arbete och sysselsättning och därigenom minimeras risken att frågorna blir problemorienterade. Kommunfullmäktige pekar också i sitt budgetbeslut för 2008 på att den samlade social- och välfärdspolitiken ska präglas av arbetslinjen och där välfärdspolitikens fundament utgörs av Stockholms samlade arbetsmarknadspolitik – i samverkan med näringslivet, statliga institutioner och frivilligorganisationer – förstärkt av tydligare incitament att gå från bidrag till arbete.

Kungsholmens stadsdelsnämnd ansvarar för två arbetsverksamheter i egen regi, Fridas servering och Bolinders kafé och konferens. Vid dessa genomförs arbetsförmågebedömningar, arbetsprövning och arbetsträning/praktik för personer som inte omedelbart kan få ett arbete på öppna arbetsmarknaden. Det är personer som bl.a. har försörjningsstöd p.g.a. arbetslöshet och som är remitterade till Jobbtorgen. Jobbtorgen kan använda sig av dessa verksamheter på samma sätt som de upphandlade externa leverantörerna. I den föreslagna förändringen av stadsdelsnämndernas reglemente 5 § punkt 11 står att ”stadsdelsnämnd har inom sitt område hand om arbetsförberedande insatser till arbetslösa med behov av försörjningsstöd till och med 31 december 2008”. Förvaltningen menar att det behövs ett förtydligande om detta påverkar nämndernas verksamhet så tillvida att stadsdelsnämnderna inte heller ska ansvara för arbetsförberedande insatser i form av utförarverksamhet fr.o.m. 2009.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 augusti 2008 att remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av ledamoten Amelie Tarschys Ingre (fp), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av vice ordföranden Lars Arell (s), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamoten Hans Enroth (v), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamoten Yildiz Kafkas (mp), *bilaga 1*.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 augusti 2008 har i huvudsak följande lydelse.

I samband med årsskiftet 2007/2008 inrättades fem Jobbtorg i Stockholms stad. Syftet med verksamheten är att fler arbetslösa ska komma ut på arbetsmarknaden och att stadens kostnader för försörjningsstöd därmed ska minska. Ansvaret för Jobbtorgen, som nu ligger under kommunstyrelsen, föreslås fr.o.m. år 2009 överföras till socialtjänstnämnden. I samband med detta föreslås att målgruppen utökas och att verksamheten samorganiseras med bl.a. SFI-verksamheten och samhällsinformation till flyktingar.

Förvaltningen är positiv till att Jobbtorgens uppdrag utökas till att omfatta ytterligare målgrupper och att verksamheten organisatoriskt samordnas med närliggande verksamheter. Det finns goda förutsättningar för att inom den föreslagna organisationen utveckla stadens insatser för att fler ska komma ut på arbetsmarknaden och klara sin försörjning på egen hand.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid planeringsavdelningen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från samtliga stadsdelsnämnder samt från socialtjänstnämnden angående ett förslag från stadsledningskontoret till permanent organisatorisk placering av stadens Jobbtorg. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 augusti.

I samband med årsskiftet 2007/2008 inrättades fem Jobbtorg i Stockholms stad i syfte att fler arbetslösa ska komma ut på arbetsmarknaden och att stadens kostnader för försörjningsstöd därmed ska minska.

Verksamheten riktar sig till följande målgrupper:

- Alla försörjningsstödstagare som den 1 januari 2008 får försörjningsstöd på grund av arbetslöshet.
- Alla nybesök från den 1 januari 2008 som ansöker om försörjningsstöd av andra skäl och där det finns anledning att utreda den enskildes möjlighet att arbeta helt eller delvis.
- SFI (svenska för invandrare) - studerande som uppbär försörjningsstöd eller introduktionsersättning.
- Vuxna flyktingar och anknytningsinvandrare där inte sjukdom eller andra tydliga skäl utgör hinder att delta i Jobbtorgens verksamhet.
- Ungdomar i åldern 16-24 år.

I budget för 2008 beslutades att Jobbtorgen tillfälligt skulle organiseras under kommunstyrelsen för att fr.o.m. 2009 få en permanent organisatorisk placering.

Stadsledningskontoret har nu föreslagit att målgruppen för Jobbtorgens verksamhet successivt utökas och att Jobbtorgen organisatoriskt samordnas med SFI-verksamheten, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar samt med kommunens övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning, arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor.

Stadsledningskontoret har analyserat tre olika förslag till organisatorisk placering av den föreslagna verksamheten:

1. del under befintlig facknämnd
2. kommunövergripande verksamhet inom en stadsdelsnämnd
3. egen förvaltning under egen nämnd

Stadsledningskontorets bedömning är att den bästa lösningen är en sammanhållen organisation inom socialtjänstnämnden. Ansvaret för verksamheten föreslås överföras i samband med årsskiftet 2008/2009.

Nya målgrupper under 2009

A. Försörjningsstödstagare som under en tid fått försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet och där det finns anledning att pröva möjligheten att arbeta helt eller delvis.

B. Insatser för psykiskt och fysiskt funktionsnedsatta personer som inte uppbär försörjningsstöd, men som får stöd i olika former från stadsdelsnämnderna och som behöver insatser för att helt eller delvis komma in på arbetsmarknaden.

Grupp A omfattar personer som uppbär försörjningsstöd av sociala/medicinska skäl samt sjukskrivna. I februari 2008 rörde det sig sammanlagt om cirka 4000 personer. Av dem som uppbär försörjningsstöd av sociala/medicinska skäl bedöms cirka 20 % vara aktuella för insatser riktade mot den öppna arbetsmarknaden. Av de sjukskrivna bedöms cirka 10 % vara aktuella för motsvarande insatser.

Grupp B kräver särskild kompetens om funktionsnedsättningar och psykiska sjukdomstillstånd, något som idag saknas på Jobbtorgen. Stadsledningskontoret föreslår att Jobbtorg Stockholm under år 2009 ska ingå som samverkanspart i de olika aktiviteterna, riktade till personer med psykiskt och fysiskt funktionsnedsättning, som planeras i staden. Exempelvis avser socialtjänstförvaltningen att kartlägga den stora grupp som enligt lagen har rätt till sysselsättning men som idag inte har adekvata insatser. Vidare har EU-medel sökts dels för att pröva ett system med "alternativ arbetsförmedling" för vissa funktionshindrade dels för att utveckla metoder för att stödja personer med neuropsykiatriska funktionshinder att komma in på arbetsmarknaden.

Nedan följer en kortfattad beskrivning av de verksamheter som föreslås samorganiseras med Jobbtorgen.

Svenska för invandrare (SFI)

Ansvar för SFI-verksamheten ligger idag hos utbildningsnämnden. Cirka hälften av dem som deltar i SFI-undervisning tillhör Jobbtorgens målgrupp och en stor del av dessa är flyktingar.

Rekryteringsprogrammet

Även ansvaret för rekryteringsprogrammet, vars huvuduppgift är att slussa ut flyktingar i arbetslivet via förberedande yrkessvenska och yrkesutbildningar, ligger hos utbildningsnämnden. Inom rekryteringsprogrammet finns goda kontakter med näringslivet och en mycket hög andel av dem som deltagit i programmet har kommit ut på arbetsmarknaden.

Samhällsinformation för flyktingar

Stadsdelsnämnderna ansvarar idag för att nyanlända flyktingar får tillgång till samhällsinformation under introduktionsperioden. Många flyktingar flyttar dock mellan stadsdelarna, vilket i praktiken innebär att informationsinsatserna ofta påbörjas i en stadsdel för att fortsätta i en eller flera andra och introduktionsperioden blir därmed splittrad.

Övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning

Det övergripande samordningsansvaret för flyktingmottagning ligger idag på stadsledningskontoret medan stadsdelsnämnderna, Jobbtorg Stockholm och utbildningsnämnden har driftansvaret. Nästan alla nyanlända flyktingar aktualiseras vid Jobbtorgen.

Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor

Socialtjänstnämnden har, som stadens arbetslöshetsnämnd, ett övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor. I nuvarande organisation för Jobbtorgen råder dock oklarheter om vem som ansvarar för vad.

Utöver förslaget om att organisatoriskt samordna ovan nämnda verksamheter föreslår stadsledningskontoret att man utreder möjligheten att överföra hela ansvaret för mottagandet av nyanlända flyktingar samt ansvaret för vuxenutbildningen till den föreslagna gemensamma organisationen inom socialtjänstnämnden. En sammanhållen organisation för arbetsmarknadsfrågor, flyktingmottagning, SFI och vuxenutbildning skulle, enligt stadsledningskontorets bedömning, skapa tydlighet gentemot olika samverkansparter inom regionen och ge staden bättre möjlighet att agera som en stark aktör i det regionala utvecklingsarbetet.

Mottagandet av flyktingar

Ansvar för flyktingmottagandet ligger idag på stadsdelsnämnderna. Intentionerna är att introduktionen av flyktingar ska vara ett särskilt åtagande och inte förknippas med övrig socialtjänst. Stadens revisorer har dock konstaterat att intentionerna inte uppfyllts eftersom flyktingmottagandet i flertalet stadsdelsnämnder organiseras inom socialtjänsten. Stadsledningskontoret anser dock att man, innan ställning tas till eventuell överflyttning av ansvaret för hela flyktingmottagandet, bör avvakta resultatet av en nu pågående statlig utredning, som enligt förhandsinformation, kan komma att innehålla ett förslag om att kommunernas ansvar för flyktingmottagande ska överföras till staten.

I det fall allt ansvar för flyktingmottagande kommer att flyttas från stadsdelsnämnderna anser stadsledningskontoret att även den kommunövergripande stadsbidragsgruppen vid Skärholmens stadsdelsnämnd och den organiserade kommunflyttverksamheten vid Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd ska överföras

till den föreslagna gemensamma organisationen vid socialtjänstnämnden.

Vuxenutbildningen

Ansvar för vuxenutbildningen ligger idag på utbildningsnämnden och omfattar också särvux och kvalificerad yrkesutbildning. Målgruppen för vuxenutbildningen är till viss del densamma som målgruppen för Jobbtorgen. Samordningen mellan vuxenutbildningen och gymnasieskolan är liten. Endast vid tre skolor bedrivs vuxenutbildningen inom samma lokaler som gymnasieutbildningen. Det finns inte heller någon större samordning vad gäller lärarresurser.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen är positiv till att Jobbtorgens verksamhet organisatoriskt samordnas med SFI-verksamheten, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation

till flyktingar och det övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning. Eftersom dessa olika verksamheter tangerar varandra finns det sannolikt stora samordningsvinster genom att driftsansvaret läggs på en och samma huvudman. Som framgår av remissen tillhör cirka 50 % av dem som deltar i SFI-undervisning de nuvarande Jobbtorgens målgrupp och cirka 90 % av flyktingarna aktualiseras redan i dagsläget vid Jobbtorgen.

Även sett ur den enskildes perspektiv bör det vara en fördel att ha kontakt med en och samma myndighet när det gäller de olika typer av insatser kommunen svarar för och som tillsammans ska leda till att så snabbt som möjligt komma ut på arbetsmarknaden och klara sin försörjning på egen hand.

Vad gäller organisatorisk placering ställer sig förvaltningen helt bakom förslaget att ansvaret för Jobbtorgen och de verksamheter som föreslås samordnas med Jobbtorgen läggs på socialtjänstnämnden, som redan idag svarar för många andra kommunövergripande verksamheter och för staden gemensamma resurser.

Som framgår av remissen är det endast fem stadsdelsnämnder som har ett högt flyktingmottagande och ett fåtal uppfyller intentionerna om att skilja flyktingmottagandet från socialtjänsten. Det har också framkommit att den samhällsinformation som nyanlända flyktingar får skiljer sig åt stadsdelsförvaltningarna emellan. Norrmalm tillhör de stadsdelar där andelen nyanlända flyktingar är mycket lågt och ansvaret för informationen ligger inom ramen för den gemensamma försörjningsstödsenheten för stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm.

Förvaltningen delar revisionskontorets uppfattning att det med hänsyn till likställighetsprincipen är viktigt att alla flyktingar, oavsett var de bor i staden,

ska få en likvärdig information. En för staden gemensam verksamhet torde ge goda förutsättningar för, inte bara likvärdig information, utan också för att utveckla och anpassa informationen till olika målgruppers behov och förutsättningar.

Förvaltningen är positiv till förslaget om att utreda möjligheten att överföra hela ansvaret för flyktingmottagandet till den föreslagna organisationen inom socialtjänstnämnden, förutsatt att den nu aktuella statliga utredningen angående flyktingar inte tyder på att ansvaret för mottagandet kommer att överföras till staten.

Förvaltningen ställer sig också bakom förslaget om att utreda möjligheten att även överföra ansvaret för vuxenutbildningen från utbildningsnämnden till socialtjänstnämnden. Som framgår av remissen finns det många beröringspunkter mellan vuxenutbildningen, vars syfte är att ge den enskilde den kompetens som leder till inträde på arbetsmarknaden, och den verksamhet som kommer att bedrivas inom ramen för den föreslagna organisationen.

Förvaltningen vill framhålla vikten av att ansvarsfördelningen mellan stadsdelsnämnderna och socialtjänstnämnden tydliggörs och att det finns en samsyn mellan respektive förvaltningar så att insatserna gentemot den enskilde får avsedd effekt, d.v.s. är ett led i att kunna försörja sig på egen hand. Det är också viktigt att klargöra gränsdragningen mellan den verksamhet som kommer att bedrivas inom ramen för den föreslagna organisationen och arbetsförmedlingen så att socialtjänstnämndens verksamhet inte riskerar att bli en kommunal variant av de arbetsmarknadsinsatser staten ansvarar för.

Förvaltningen har inget att invända mot att Jobbtorgens nuvarande målgrupper utvidgas till att även omfatta personer som uppbär försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet samt psykiskt och fysiskt funktionshindrade som inte uppbär försörjningsstöd. Vad gäller främst den sistnämnda gruppen vill förvaltningen betona vikten av att personalen har rätt kompetens för att kunna tillgodose de funktionshindrades behov av stöd och vägledning och att dokumenterade och effektiva metoder används i arbetet med den sårbara grupp som de funktionshindrade utgör.

Den föreslagna utvidgningen av Jobbtorgens målgrupper och samordningen med andra verksamheter ställer rent allmänt stora krav på att kompetens för att kunna tillgodose de skiftande behov och förutsättningar som kommer att finnas bland dem som blir föremål för insatser inom den föreslagna organisationens ram.

Förvaltningen förutsätter att medarbetarnas behov av kompetensutveckling kommer att tillgodoses och att personaldimensioneringen anpassas till ett betydligt större verksamhetsområde än de nuvarande Jobbtorgens. Vad gäller bemanning är det viktigt att hänsyn också tas till den socioekonomiska strukturen i olika stadsdelar liksom till andelen invånare med utländsk härkomst och eller låg utbildningsnivå. Stadsdelsförvaltningarna i innerstaden samarbetar med Jobbtorget på Rosenlundsgatan där antalet aspiranter per handläggare varit färre än vid övriga Jobbtorg, vilket lett till att man också uppnått bättre resultat, d.v.s. fler klarar nu sin försörjning på egen hand.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2008 att godkänna och överlämna detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av vice ordförande Rolf Lindell m fl (s), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamoten Marion Sundqvist (mp), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av ordförande Helena Bonnier m fl (m) och ledamoten Gunilla Gustafsson (fp), *bilaga 1*.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 7 juli 2008 har i huvudsak följande lydelse.

2008-01-02 startade Jobbtorg sin verksamhet i syfte att fler arbetslösa ska komma ut i arbete och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Jobbtorgen ska vara den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser.

Då Jobbtorgens organisatoriska placering är temporär för år 2008 ska en permanent organisatorisk placering ges från och med år 2009. Jobbtorgens målgrupper föreslås utökas till att omfatta även försörjningsstödstagare som under en tid fått försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet. Denna målgrupp ska överföras till Jobbtorgen under år 2009 i samarbete mellan Jobbtorg och stadsdelsnämnderna. Stadsledningskontoret (SLK) föreslår att Jobbtorg Stockholm under år 2009 ingår som samverkanspart i de planerade aktiviteter riktade till personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning, vilka inte får försörjningsstöd. Stadsdels arbetsmarknadsåtgärder behöver utvecklas och samordnas så att resurserna används på bästa sätt. SLK:s bedömning är att flera verksamheter berörs.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsdelsförvaltningens programområde Socialtjänsten.

Bakgrund

Jobbtorgen har haft pågående verksamhet sedan i januari i år. Målgrupper under 2008 utgörs enligt kommunfullmäktiges beslut av:

- Alla försörjningsstödstagare som den 1 januari 2008 får försörjningsstöd på grund av arbetslöshetsskäl.
- Alla nybesök från den 1 januari 2008 som ansöker om försörjningsstöd av andra skäl, och där det finns anledning att utreda den enskildes möjlighet att arbeta helt eller delvis.
- SFI (svenska för invandrare) – studerande som får försörjningsstöd eller introduktionsersättning.
- Vuxna flyktingar och anknytningsinvandrare där inte sjukdom eller andra tydliga skäl utgör hinder att delta på Jobbtorgen.
- Ungdomar i åldern 16-24 år.

Eftersom den organisatoriska placeringen av Jobbtorg är tillfällig 2008 ska en permanent organisatorisk placering ges från och med 2009.

Nya målgrupper under år 2009

Under år 2009 föreslås Jobbtorgens målgrupp utvidgas till att omfatta även

Grupp A: försörjningsstödstagare som under en tid fått försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet och där det finns anledning att pröva möjligheten att arbeta helt eller delvis.

Grupp B: insatser för psykiskt och fysiskt funktionsnedsatta personer som inte får försörjningsstöd, men som får stöd i olika former från stadsdelen och som behöver insatser, för att helt eller delvis komma in på arbetsmarknaden.

I kommunfullmäktiges beslut framgår inte tidpunkten då Jobbtorgen ska ansvara även för dessa målgrupper. Endast den grupp som kan anses ha förutsättningar att klara arbete eller praktik på den öppna arbetsmarknaden är aktuell för insatser från Jobbtorgen.

Grupp A innebär i praktiken personer som får försörjningsstöd av sociala/medicinska skäl samt sjukskrivna personer (i februari 2008 ca 4000 personer). Utifrån en bedömning av SLK i samverkan med socialtjänstförvaltningen och några stadsdelsförvaltningar är det ca 10 % i gruppen sjukskrivna som kan vara aktuella för arbetsmarknadsinsatser mot den öppna arbetsmarknaden. I gruppen med försörjningsstöd av sociala eller medicinska skäl bedöms att ca 20 % kan vara aktuella för insatser mot den öppna arbetsmarknaden. SLK räknar med att det totalt för grupp A handlar om ca 400 personer. Bedömningen är också att gruppen är resurskrävande, då många varit borta länge från arbetsmarknaden.

Grupp B är en helt ny målgrupp för Jobbtorgen, vilken kräver särskild kompetens om funktionsnedsättningar och psykiska sjukdomstillstånd. Denna kompetens saknas på Jobbtorgen idag. Inför år 2009 planeras flera aktiviteter som påverkar på vilket sätt denna grupp ska erbjudas insatser med sysselsättning i fortsättningen; exempelvis söks särskilda EU-medel för att i projektform utveckla metoder för att stödja personer med neuropsykiatriska funktionshinder att komma in på arbetsmarknaden. Under år 2009 och 2010 ska också successivt en valfrihetsmodell införas för den personkrets som omfattas av LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) och socialpsykiatri. Utifrån ovanstående föreslår SLK att Jobbtorg Stockholm under år 2009 ska ingå som en samverkanspart i de planerade

aktiviteter som riktar sig till personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning, vilka inte får försörjningsstöd.

Effektivisering av arbetsmarknadsinsatser

Utifrån en alltmer sammanhållen arbetsmarknad på en utökad geografisk region blir det allt viktigare att samarbeta över länets kommungränser, för att tillvarata befintlig arbetskraft. Inom flyktingmottagningen finns samma trend till regional samverkan. Ett exempel på detta är att olika kommuner tar ansvar för olika utvecklingsfrågor inom flyktingmottagningen i regionen i syfte att samtliga kommuner ska kunna använda gemensamma resurser. Även inom vuxenutbildning/SFI pågår ett regionalt samarbete. De nya riktlinjerna för den europeiska socialfonden betonar vikten av regional samverkan.

Stadens arbetsmarknadsåtgärder behöver utvecklas och samordnas så att resurserna används på bästa sätt. SLK:s bedömning är att nedanstående verksamheter berörs:

- Jobbtorg Stockholm (kommunstyrelsen)
- Svenska för invandrare (SFI) (utbildningsnämnden)
- Kommunal vuxenutbildning (utbildningsnämnden)
- Rekryteringsprogrammet (utbildningsnämnden)
- Stadens gemensamma samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden (stadsdelsnämnden)
- Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor (socialtjänstnämnden)
- Övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning (stadsledningskon-toret).

Stadens flyktingmottagande behöver utredas och hänsyn bör tas till regeringens utredning ”Egenansvar - med professionellt stöd” (SOU 2008:58), vilken presenterades 2008-06-02, om insatser som påskyndar och ökar möjligheterna för nyanlända flyktingar att etablera sig på arbetsmarknaden. Ett av förslagen i utredningen är att kommunernas ansvar för introduktion av nyanlända utlänningar upphör och förläggs till en statlig myndighet (ex. Migrationsverket alt. Arbetsförmedlingen). Kommunerna kommer enligt förslaget även fortsättningsvis att ansvara för att tillhandahålla skola, barn- och äldreomsorg till nyanlända (www.regeringen.se 080616).

SLK föreslår att en ev. gemensam organisation för stadens flyktingmottagande kan ske från och med år 2010. Enligt förslaget kan staden uppnå vinster och bli en stark aktör i ett regionalt utvecklingsarbete genom att samordna ansvar för SFI och vuxenutbildning, flyktingmottagning och arbetsmarknadsfrågor. Nedan beskrivs några av argumenten för detta.

Ansvar för SFI och kommunal vuxenutbildning finns hos utbildningsnämnden. Enligt 2008 års budget ska samverkan mellan SFI och övrig vuxenutbildning fortsätta för att vuxna snabbare ska få den kompetensutveckling som behövs för ett inträde på arbetsmarknaden. SFI riktar sig till arbetsföra nyanlända utlänningar. Ca 50 % av de elever som läser svenska på SFI är också målgrupp för Jobbtorgen. En stor del av dessa är flyktingar och ingår i Jobbtorgens uppdrag, dvs. att flyktingar får en meningsfull heldagsaktivitet, där SFI är en viktig del tillsammans med arbetspraktik.

Vuxenutbildningen består av vuxenutbildning, särvtux och kvalificerad yrkesutbildning. Målgruppen är en del av densamma som för Jobbtorgen. Genom samordning av arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning kan upphandling av arbetsmarknadsinsatser kombineras med kvalificerade yrkesutbildningar. SLK:s bedömning är att om SFI och Jobbtorgen samorganiseras kan ett bättre resultat uppnås och verksamhetens upphandlingar kan effektiviseras.

Ansvar för rekryteringsprogrammet, vars uppgift är att slussa flyktingar ut i arbetslivet via förberedande yrkessvenska och yrkesutbildningar, ligger hos utbildningsnämnden. Rekryteringsprogrammet har god kontakt med näringslivet och har hög andel deltagare som fått arbete. Rekryteringsprogrammet har samma målgrupp som Jobbtorgen, varför SLK föreslår att programmet ska ingå i en sammanhållen organisation för arbetsmarknadsinsatser. Resurser kan även samordnas med SFI och Jobbtorgen om dessa finns i samma organisation.

Stadens gemensamma samhällsinformation för flyktingar ansvarar stadsdelsnämnderna för under introduktionsperioden. På grund av att flyktingar flyttar ofta under denna period kan samhällsinformationen påbörjas i en stadsdelsnämnd för att fortsätta i flera andra, vilket kan medföra att den information som ges skiljer sig åt. Detta har stadens revisorer kommenterat (rapport nr 03, 2007). Därför bör Jobbtorgen, dit ca 90 % av flyktingarna kommer, ha ansvar för att ge en likvärdig samhällsinformation, oavsett var i staden flyktingen bor.

Övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning

Det övergripande samordningsansvaret för flyktingmottagning ligger idag på SLK. Stadsdelsnämnderna, Jobbtorg Stockholm samt utbildningsnämnden har driftansvaret. Eftersom nästan samtliga flyktingar kommer till Jobbtorgen, bör även det övergripande samordningsansvaret finnas hos den nämnd där Jobbtorgen placeras organisatoriskt.

Ansvar för flyktingmottagande

Sedan år 2005 ansvarar stadsdelsnämnderna för flyktingmottagandet. Intentionerna är att introduktionen av flyktingar ska vara ett särskilt åtagande och inte förknippas med övrig socialtjänst. Vuxna arbetsföra flyktingar ska hänvisas till Jobbtorgen, efter att en introduktionsplan är framtagen. Stadens revisorer konstaterar (rapport nr 03, 2007) att SLK och stadsdelsnämnderna inte uppfyllt intentionerna att skilja flyktingmottagandet från socialtjänstens verksamhet, då flyktingmottagandet oftast organiseras inom socialtjänsten.

För att tydliggöra mottagandet av flyktingar bedömer SLK att detta kan samordnas med arbetsmarknadsorganisationen, särskilt som det är vanligt att flyktingar flyttar inom staden. Endast fem stadsdelsnämnder har ett högt flyktingmottagande och en egen organisation för detta. Övriga stadsdelsnämnder med ett lågt flyktingmottagande saknar de stordriftsfördelar som en gemensam organisation skulle kunna innebära. En nackdel med att flytta flyktingmottagandet till Jobbtorgen är att barn, unga, personer med funktionsnedsättning och äldre ingår bland flyktingar och dessa överensstämmer inte med Jobbtorgens målgrupper. SLK bedömer dock att dessa grupper är små och att fördelen att flytta ansvaret från stadsdelsnämnderna överväger nackdelarna, men att ytterligare utredning krävs. En eventuell flytt av myndighetsutövning bör ske tidigast år 2011. SLK hänvisar även här till regeringens utredning (SOU 2008:58) och förslaget att kommunernas ansvar för flyktingmottagning flyttas till staten.

Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor

Socialtjänstnämnden är även stadens arbetslöshetsnämnd och ansvarar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor. Inom nuvarande organisation för Jobbtorgen råder det är oklarheter kring detta ansvar enligt SLK, vilket bör förtydligas så att endast en nämnd har ansvaret för dessa frågor.

Kommunövergripande verksamheter: stadsbidrag och organiserad kommunflytt

Vid en eventuell flyttning av ansvaret för flyktingmottagande från stadsdelsnämnderna bör även de kommunövergripande verksamheterna stadsbidragsgruppen (Skärholmens stadsdelsnämnd) och kommunflyttverksamheten (Rinkeby - Kista stadsdelsnämnd) flyttas. Detta på grund av att en genomförd flyttning av ansvaret för flyktingmottagandet i så fall minimerat stadsdelsnämndernas ansvar och koppling till övrig verksamhet. SLK föreslår att en sådan organisatorisk överföring bör genomföras tidigast år 2011.

SLK:s förslag avseende arbetsuppgifter

SLK föreslår att följande arbetsuppgifter överförs till en gemensam organisation år 2009:

- Jobbtorg Stockholm
- Svenska för invandrare (SFI)
- Rekryteringsprogrammet
- Samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden
- Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor
- Övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning

SLK föreslår även att Kommunstyrelsen ger SLK uppdraget att under år 2009 utreda och utvärdera möjligheten att samordna kommunal vuxenutbildning tillsammans med föreslagen organisation. Även beträffande stadsdelsnämndernas ansvar för flyktingmottagande samt ett

eventuellt övertagande av stadsbidragsgruppen och kommunflyttverksamheten föreslås vidare utredning.

Organisatorisk placering – slutligt förslag

I bilagda tjänsteutlåtande från SLK framgår fördelar och nackdelar med de tre förslagen till organisatorisk placering:

- Del av förvaltning under befintlig facknämnd
- Kommunövergripande verksamhet inom en stadsdelsnämnd
- Egen förvaltning under egen nämnd

SLK:s bedömning är att den bästa lösningen är en sammanhållen organisation inom socialtjänstnämnden. Socialtjänstnämnden föreslås få i uppdrag att till den 1 januari 2009 genomföra föreslagen organisationsförändring.

Enligt förslaget ska Jobbtorg Stockholm fr.o.m. samma datum ansvara för Jobbtorg, SFI, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar, ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor och samordningsansvaret för flyktingmottagande. SLK föreslår en revidering av reglemente för kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnder enligt bifogade bilagor.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen instämmer i att föreslagna verksamheter läggs under en och samma nämnd för att vinna fördelar av en samordning. En placering av Jobbtorgsorganisationen inom Socialtjänstnämndens ansvarsområde är sannolikt det mest optimala, såsom för många andra kommunövergripande verksamheter och gemensamma resurser. Östermalms stadsdelsnämnd framförde detta redan i remissvar om genomförande av Jobbtorg år 2007. En stark koppling till socialtjänstens verksamheter bör finnas, eftersom Jobbtorgens målgrupper skall vara socialtjänstens klienter, där det i allt väsentligt är fråga om personer som beroende av försörjningsstöd på grund av arbetslöshet, och som inte lyckats komma i egen försörjning genom arbetsförmedlingen och dess insatser. Syftet med Jobbtorgen är ju att bidragsberoendet skall minska.

Förvaltningen finner i dagsläget inget skäl till att förespråka en egen nämnd och förvaltning för Jobbtorgen, utan anser att de i förslaget framförda nackdelarna med en sådan organisation överväger. Jobbtorgen skall heller inte vara en kommunal variant av statliga arbetsmarknadsinsatser, utan de bör komplettera på områden där socialtjänst och reguljär arbetsförmedling fallerar. Om Jobbtorgen organiseras med egen nämnd och förvaltning finns stor risk för att gränserna mellan kommunens och statens ansvarsområde blir än mer otydliga, och att Jobbtorgen på sikt distanserar sig från svårare målgrupper.

För både grupperna grupp A (personer som får försörjningsstöd av sociala/medicinska skäl samt sjukskrivna personer), och B (insatser för psykiskt och fysiskt funktionsnedsatta personer som inte får försörjningsstöd) finns sannolikt vinster genom en sammanhållen organisation, såsom föreslås. Här vill förvaltningen betona vikten av att Jobbtorgen, för i synnerhet den sistnämnda målgruppen som har särskilt behov av stöd, inte bara har personal med rätt kompetens, utan också väldefinierade, dokumenterade och effektiva metoder att tillgripa. Detta gäller också för målgruppen flyktingar. Målgruppen består förutom vuxna även av barn, unga, personer med funktionsnedsättning och äldre, vilka inte ingår bland Jobbtorgens målgrupper idag.

En gemensam organisation som även innefattar flyktingmottagandet över staden syftar till att erbjuda ett likvärdigt mottagande, oavsett vilken stadsdelsnämnd flyktingen hör till. Detta är positivt. Ungefär hälften av eleverna på SFI är också Jobbtorgens målgrupp, varför det även är relevant att SFI ingår i en gemensam organisation.

Då den kommunala vuxenutbildningen syftar till att ge vuxna rätt kompetens för ett inträde på arbetsmarknaden ter det sig logiskt att även denna verksamhet ingår i denna organisation.

Om målgruppen för Jobbtorgen blir större är det angeläget att se över personaldimensioneringen. Idag tas ingen socioekonomisk hänsyn till att vissa områden har högre andel personer med utländsk härkomst som behöver tolk vilket kan kräva längre handläggningstid.

Utbildningsgraden är dessutom lägre i vissa områden vilket medför en långsammare genomströmning. Antalet aspiranter per handläggare varierar redan idag. Stadsdelsförvaltningarna i innerstaden har haft förmånen att samarbeta med Jobbtorg Rosenlundsgatan där det har varit färre aspiranter per handläggare jämfört med andra Jobbtorg. Detta påverkar sannolikt arbetsresultatet positivt så att fler individer kan avslutas. Vid Rosenlundsgatan har 23 % avslutats t.o.m. april månad. Genomsnittet för Jobbtorgen var 17,5%.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2008 att som svar på remissen till kommunstyrelsen överlämnar stadsdelsnämnden förvaltningens tjänsteutlåtande 2008-07-28 utan eget ställningstagande.

Reservation anfördes av vice ordförande Jan Forsell m.fl. (s) samt ledamöterna Birger Jeansson (mp) och Heinz Spira (v), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Pia Toremar (c) enligt följande:

Om jag hade haft yrkanderätt, hade jag röstat enligt majoritetens förslag.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 28 juli 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Jobbtorg Stockholm startade sin verksamhet 2 januari 2008. Syftet var att samla kommunens resurser för arbetslösa försörjningsstödstagare för att minska stadens kostnader genom att effektivisera arbetet. Under de första sex månaderna har organisationen haft en tillfällig placering under kommunstyrelsen. Nu står jobbtorgsorganisationen inför en ny fas som bland annat innebär en ny organisatorisk placering. Stadsledningskontoret har utarbetat ett förslag som innebär att socialtjänstnämnden övertar ansvaret för Jobbtorgsorganisationen, svenska för invandrare (SFI), rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar och samordningsansvaret för flyktingmottagandet samt det övergripande ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågorna i staden. Dessutom föreslås att Jobbtorget målgrupper ska utvidgas. Förvaltningen har inget att erinra mot förslaget.

Bilagor

Kommunstyrelsens remiss exklusive bilagor.

Bakgrund

Den 2 januari 2008 startade Jobbtorg sin verksamhet. Syftet med införande av Jobbtorg är att säkra stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Jobbtorgen ska vara den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser. Verksamheten ska ha tydligt jobbfokus och ska inte arbeta med andra uppdrag än att verka för att enskilda kommer i arbete eller studier. Genom Jobbtorgen ska bidragssökande och vuxna arbetsföra flyktingar få aktivitetsplan, insats eller arbete inom fem dagar enligt den så kallade jobbgarantin. Jobbtorgen ansvarar inte för myndighetsutövning. I 2008 års budget beslutades att Jobbtorgen tillfälligt skulle organiseras under kommunstyrelsen.

Jobbtorgens målgrupper under 2008 utgörs enligt kommunfullmäktiges beslut av:

- Alla försörjningsstödstagare som den 1 januari 2008 uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshet.
- Alla nybesök från den 1 januari 2008 som ansöker om försörjningsstöd av andra skäl och där det finns anledning att utreda den enskildes möjlighet att arbeta helt eller delvis.

- SFI (svenska för invandrare) – studerande som uppbär försörjningsstöd eller introduktionsersättning.
- Vuxna flyktingar och anknytningsinvandrare där inte sjukdom eller andra tydliga skäl utgör hinder att delta i Jobbtorgens verksamhet.
- Ungdomar i åldern 16-24 år.

Eftersom den organisatoriska placeringen av Jobbtorg är tillfällig 2008 ska en permanent organisatorisk placering ges från och med 2009.

Remissen

Stadsledningskontoret har utarbetat ett förslag till permanent organisatorisk placering av Jobbtorg från och med 2009. Förslaget har sänts ut på remiss till samtliga stadsdelsnämnder och socialtjänstnämnden. Remissen exklusive bilagor bifogas. Remisstiden sträcker sig till den 30 augusti 2008.

Stadsledningskontorets förslag enligt remissen

”Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

1. Jobbtorg Stockholms målgrupp utökas successivt under år 2009 till att även omfatta försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet.
 2. Ansvaret för Jobbtorg Stockholm överförs fr.o.m. 1 januari 2009 från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden.
 3. Ansvaret för svenska för invandrare (SFI) samt rekryteringsprogrammet överförs fr.o.m. 1 januari 2009 från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.
 4. Ansvaret för samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden överförs fr.o.m. 1 januari 2009 från stadsdelsnämnderna till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.
 5. Det övergripande samordningsansvaret för flyktingmottagning överförs från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden.
 6. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att beakta kommunfullmäktiges beslut i detta ärende i samband med upprättande av budget för 2009 med beräkningar för 2010-2011.
 7. Kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnders reglementen revideras enligt bifogade bilagor.
 8. Socialtjänstnämnden får i uppdrag att genomföra föreslagen organisationsförändringen i enlighet med detta utlåtande till den 1 januari 2009.
- Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut enligt ovan, följande.
9. Stadsledningskontoret får i uppdrag att under år 2009 utreda möjligheten att överföra ansvaret för vuxenutbildningen från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.
 10. Stadsledningskontoret får i uppdrag att utreda möjligheten att överföra ansvaret för övrig flyktingmottagning för nyanlända flyktingar från stadsdelsnämnderna till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.”

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ställer sig i stort sett positiv till stadsledningskontorets förslag till framtida organisation av Jobbtorgen. Förvaltningen nöjer sig med att kommentera några av de områden som remissen behandlar. Stadsledningskontorets förslag är kursiverat.

Jobbtorgens målgrupp 2009

”Försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet och där skäl finns att pröva möjligheten att arbeta helt eller delvis”

Det är viktigt att notera att personer som uppbär försörjningsstöd av socialmedicinska skäl är den absolut största gruppen inom Södermalms stadsdelsområde. För närvarande är andelen 38 procent (309 personer) av gruppen vuxna biståndstagare. Motsvarande siffra för arbetslösa är 30 procent (250 personer).

Förvaltningen har följt upp resultatet av insatser till 226 vuxna personer med beroende-

problematik. Resultatet är grundat på ASI-intervjuer med uppföljningsintervjuer 6 månader och 12 månader efter avslutad insats. Klienten har själv skattat sitt hjälpbehov kring hälsa, arbete, droger, kriminalitet, familj och relationer, psykisk hälsa och ekonomi. Inom de flesta livsområden minskar hjälpbehovet efter förvaltningens insatser. Under livsområdet arbete har klientens behov däremot inte minskat. Med denna uppföljning som underlag ser förvaltningen att stora resurser behövs för att personer som tidigare haft beroendeproblematik ska få ett arbete på öppna marknaden. Förvaltningen saknar de resurserna idag men ser att Jobbtorgsorganisationen med sina samlade resurser har effektivare verktyg för att hjälpa nämnda grupp till ett arbete.

Om Jobbtorgen framöver ska arbeta dels med arbetslösa och dels med personer som har försörjningsstöd av socialmedicinska skäl bör man överväga om inte också utbetalningen av försörjningsstödet ska ske via Jobbtorgen. Förvaltningens uppfattning är att ju kortare avståndet är mellan befogenhet och ansvar i organisationen desto bättre blir det för klienten. I förlängningen blir det också en effektivare organisation. Förvaltningens uppfattning är att det är viktigt att arbeta för en organisation som minimerar riskerna för gränsdragningsproblem.

”Insatser för psykiskt och fysiskt funktionshindrade som inte uppbär försörjningsstöd men som får stöd i olika former från stadsdelen, och som behöver insatser för att helt eller delvis kunna komma in på arbetsmarknaden”

Förvaltningen ser positivt på förslaget att även ansvaret för de personer som har psykiska och fysiska funktionshinder och som söker arbete på öppna marknaden ska få ta del av Jobbtorgsorganisationens resurser. Förvaltningen vill framhålla att behovet av arbete på öppna marknaden för personer med fysiska funktionshinder är mycket stort och ställer stora krav på Jobbtorgsorganisationen. Förvaltningen utgår dock ifrån att detta inte kommer att påverka nämndens tilldelade budget för sysselsättning för psykiskt funktionshindrade eftersom behovet av sysselsättning för den gruppen också är mycket stort.

Effektivisering av arbetsmarknadsinsatser

Förvaltningen anser att det råder viss otydlighet runt ändringen av reglementet för socialtjänstförvaltningen. I förslaget anges att socialtjänstnämnden ska ansvara för arbetsförberedande insatser till arbetslösa med behov av försörjningsstöd. Förvaltningen utgår ifrån att de arbetsförberedande insatser som förvaltningen nu driver, exempelvis Servicegruppen på Södermalm, inte kommer att påverkas. Den resursen behövs som arbetsträning för de som befinner sig mycket långt från arbetsmarknaden och alltså inte hör till Jobbtorgens målgrupper.

Flyktingmottagandet

Stadsdelsnämnderna ansvarar idag för flyktingmottagandet i kommunen. Sedan Jobbtorgen startades hänvisas vuxna arbetsföra flyktingar, efter det att en introduktionsplan är framtagen, till Jobbtorgen. Ansvaret är idag delat mellan stadsdelsnämnderna som ansvarar för myndighetsutövningen och Jobbtorgen som ansvarar för insatserna. Förvaltningen ser positivt på förslaget att flyktingmottagandet samordnas med arbetsmarknadsorganisationen. Ansvar och befogenheter hänger då ihop och introduktionen underlättas för den enskilde.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 augusti 2008 att lämna ärendet utan eget ställningstagande med hänvisning till de centrala budgetförhandlingarna.

Reservation anfördes av vice ordföranden Magnus Dannqvist, ledamöterna Mervi Mäkinen Andersson, Lennart Pöppel, Sonja Mogert (alla s), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamöterna Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp), *bilaga 1*.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 juli 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Förslaget om "Organisatorisk placering av Jobbtorg" Dnr: 3331-1366/2008 är en remiss från Kommunstyrelsen. Förslaget har tagits fram av Stadsledningskontoret.

Jobbtorg startade sin verksamhet 2 januari 2008 med syfte att försäkra stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Jobbtorg ska vara den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser. Eftersom den organisatoriska placeringen av Jobbtorg är tillfällig 2008 ska en permanent organisatorisk placering ges från och med 1 januari 2009.

Endast den grupp som kan anses ha förutsättningar att klara arbete eller praktik på den öppna arbetsmarknaden är idag aktuell för insatser från Jobbtorgen. Enligt beslut i kommunfullmäktige ska Jobbtorgens målgrupp utvidgas till att även omfatta andra målgrupper: personer med sociala/medicinska skäl, sjukskrivna och personer med fysiska och psykiska funktionshinder från och med 1 januari 2009.

Stadsledningskontorets bedömning är att den bästa lösningen är en sammanhållen organisation inom socialtjänstnämnden fr.o.m. 1 januari 2009. Enligt förslaget ska Jobbtorg Stockholm fr.o.m. samma datum ansvara för Jobbtorg, SFI, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar, ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor och samordningsansvaret för flyktingmottagande.

Enskede –Årsta – Vantörs stadsdelsförvaltning har ingenting att invända mot den organisatoriska placeringen. I övrigt har förvaltningen några synpunkter på förslagen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för arbete och bistånd.

Bakgrund

Jobbtorgens verksamheter startade i januari i år. Målgrupper under 2008 utgörs enligt kommunfullmäktiges beslut av:

- försörjningsstödstagare som får försörjningsstöd på grund av arbetslöshetsskäl.
- nybesök som ansöker om försörjningsstöd av andra skäl där det finns anledning att utreda den enskildes möjlighet att arbeta helt eller delvis.
- SFI (svenska för invandrare) – studerande som får försörjningsstöd eller introduktionsersättning.
- Vuxna flyktingar och anknytningsinvandrare där inte sjukdom eller andra tydliga skäl utgör hinder att delta på Jobbtorgen.
- Ungdomar i åldern 16-24 år.

Den organisatoriska placeringen av Jobbtorg är tillfällig. En permanent organisatorisk placering ska ges från och med 2009. Förslaget om organisatorisk placering av Jobbtorgen

har skickats på remiss till samtliga stadsdelsnämnder och socialtjänstnämnden, med begäran om yttrande till kommunstyrelsen senast den 30 augusti 2008. Nedan följer en sammanfattning av förslaget.

Målgrupper under år 2009

Enligt beslut i kommunfullmäktige ska Jobbtorgens målgrupp utvidgas till att även omfatta

- A. Försörjningsstödstagare som under en tid fått försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet och där det finns anledning att pröva möjligheten att arbeta helt eller delvis.
- B. Insatser för psykiskt och fysiskt funktionsnedsatta personer som inte får försörjningsstöd, men som får stöd i olika former från stadsdelen och som behöver insatser för att helt eller delvis komma in på arbetsmarknaden.

Av beslutet framgår inte tidpunkten då Jobbtorgen ska ansvara även för dessa målgrupper.

Grupp A omfattar personer som får försörjningsstöd av sociala/medicinska skäl och sjukskrivna personer. Bedömningen är att cirka 10 procent i gruppen är sjukskrivna som kan vara aktuella för arbetsmarknadsinsatser mot den öppna arbetsmarknaden. I gruppen med försörjningsstöd av sociala eller medicinska skäl bedöms cirka 20 procent vara aktuella för insatser mot den öppna arbetsmarknaden. Totalt beräknas grupp A uppgå till cirka 400 personer på ett helår. Bedömningen är att gruppen är resurskrävande eftersom många har varit borta från arbetsmarknaden under lång tid.

Grupp B är en ny målgrupp för Jobbtorgen. Särskild kompetens om funktionsnedsättningar och psykiska sjukdomstillstånd förutsätts för denna grupp, vilket saknas på Jobbtorgen idag. Särskilda EU-medel söks för att i projektform utveckla metoder för att stödja personer med neuro- psykiatriska funktionshinder att komma in på arbetsmarknaden. Under år 2009 ska Jobbtorg Stockholm ingå som en samverkanspart i planerade aktiviteter som riktar sig till personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning som inte får försörjningsstöd.

Effektivisering av arbetsmarknadsinsatser

Samarbeta över kommungränser blir allt viktigare för att tillvarata befintlig arbetskraft och skapa möjligheter för personer som idag står utanför arbetsmarknaden. Inom flyktingmottagningen och vuxenutbildning/SFI finns samma trend till regional samverkan. De nya riktlinjerna för den europeiska socialfonden betonar vikten av regional samverkan.

Stadens arbetsmarknadsåtgärder behöver utvecklas och samordnas så att resurserna används på bästa sätt. Stadsledningskontorets bedömning är att nedanstående verksamheter berörs:

- Jobbtorg Stockholm (kommunstyrelsen)
- Svenska för invandrare (SFI) (utbildningsnämnden)
- Kommunal vuxenutbildning (utbildningsnämnden)
- Rekryteringsprogrammet (utbildningsnämnden)
- Stadens gemensamma samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden (stadsdelsnämnden)
- Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor (socialtjänstnämnden)
- Övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning (stadsledningskontoret).

Stadsdelningskontoret anser också att frågan om all flyktingmottagning ska inkluderas i en gemensam organisation bör utredas. Regeringens utredning "Egenansvar - med professionellt stöd" (SOU 2008:58) om insatser som påskyndar och ökar möjligheterna för nyanlända flyktingar att etablera sig på arbetsmarknaden bör beaktas i utredningen. Ett av förslagen i den statliga utredningen är att kommunernas ansvar för introduktion av nyanlända utlänningar upphör och förläggs till en statlig myndighet (ex. Migrationsverket alt. Arbetsförmedlingen). Stadsdelningskontoret anser därför att det är bra att invänta den statliga utredningen innan ställning tas till ansvarsfördelningen av flyktingmottagandet i Stockholm. En eventuell

gemensam organisation för stadens flyktingmottagande kan ske från och med år 2011. Enligt förslaget kan staden uppnå vinster och bli en stark aktör i ett regionalt utvecklingsarbete genom att samordna ansvar för SFI och vuxenutbildning, flyktingmottagning och arbetsmarknadsfrågor. Nedan beskrivs några av argumenten för detta.

SFI riktar sig bland annat till arbetsföra nyanlända flyktingar. Cirka 50 procent av de elever som läser svenska på SFI anses också vara målgrupp för Jobbtorgen.

Vuxenutbildningen består av vuxenutbildning, särvox och kvalificerad yrkesutbildning. Genom samordning av arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning kan upphandling av arbetsmarknadsinsatser kombineras med kvalificerade yrkesutbildningar. Stadsdelningskontorets bedömning är att om SFI och Jobbtorgen samorganiseras kan bättre resultat uppnås och verksamhetens upphandlingar effektiviseras.

Rekryteringsprogrammet har till uppgift är att slussa flyktingar ut i arbetslivet via förberedande yrkessvenska och yrkesutbildningar. Rekryteringsprogrammet har god kontakt med näringslivet och har hög andel deltagare som fått arbete. Stadsdelningskontoret föreslår att programmet ska ingå i en sammanhållen organisation för arbetsmarknadsinsatser. Resurser kan även samordnas med SFI och Jobbtorgen om dessa finns i samma organisation.

Stadens gemensamma samhällsinformation för flyktingar ansvarar stadsdelsnämnderna för under introduktionsperioden. Denna information kan skilja sig åt mellan stadsdelsnämnderna, vilket stadens revisorer har kommenterat (rapport nr 03, 2007). Stadsdelningskontoret menar att Jobbtorgen därför bör ha ansvar för att ge en likvärdig samhällsinformation, oavsett var i staden flyktingen bor.

Övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning ligger idag på stadsdelningskontoret medan stadsdelsnämnderna, Jobbtorg Stockholm. Utbildningsnämnden har driftansvaret. Eftersom uppskattningen är att 90 procent av samtliga flyktingar kommer till Jobbtorgen, bör även det övergripande samordningsansvaret finnas hos den nämnd där Jobbtorgen placeras organisatoriskt.

I dagsläget ansvarar stadsdelsnämnderna för flyktingmottagande och Jobbtorgen för arbetsmarknadsinsatserna. Vuxna arbetsföra flyktingar ska hänvisas till Jobbtorgen, efter att en introduktionsplan är framtagen. Stadens revisorer konstaterar (rapport nr 03, 2007) att stadsledningskontoret och stadsdelsnämnderna inte uppfyllt intentionerna att skilja flyktingmottagandet från socialtjänstens verksamhet, då flyktingmottagandet oftast organiseras inom socialtjänsten.

För att tydliggöra mottagandet av flyktingar bedömer Stadsledningskontoret att detta kan samordnas med arbetsmarknadsorganisationen, särskilt som det är vanligt att flyktingar flyttar inom staden. Fem stadsdelsnämnder har högt flyktingmottagande och egen organisation för detta. Övriga stadsdelsnämnder saknar stordriftsfördelar som en gemensam organisation skulle kunna innebära. Nackdelen med att flytta flyktingmottagandet till Jobbtorgen är att barn, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre ingår bland flyktingar, vilka inte överensstämmer med Jobbtorgens målgrupper. Stadsledningskontoret bedömer dock att dessa grupper är små. Fördelarna att flytta ansvaret från stadsdelsnämnderna överväger nackdelarna, men ytterligare utredning krävs. En eventuell flytt av myndighetsutövning bör ske tidigast år 2011. Stadsledningskontoret hänvisar även här till regeringens utredning (SOU 2008:58) med förslaget att kommunernas ansvar för flyktingmottagning flyttas till staten.

Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor har

Socialtjänstnämnden, som är stadens arbetslöshetsnämnd. Inom nuvarande organisation för Jobbtorgen råder oklarheter kring detta ansvar, vilket bör förtydligas så att endast en nämnd har ansvaret för dessa frågor.

Gemensam organisation 2009

Stadsledningskontoret föreslår att följande arbetsuppgifter överförs till en gemensam organisation år 2009:

- Jobbtorg Stockholm
- Svenska för invandrare (SFI)

- Rekryteringsprogrammet
- Samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden
- Övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning
- Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor

Organisatorisk placering

Av tjänsteutlåtandet från stadsdelningskontoret framgår fördelar och nackdelar med tre förslag till organisatorisk placering:

- Del av förvaltning under befintlig facknämnd
- Kommunövergripande verksamhet inom en stadsdelsnämnd
- Egen förvaltning under egen nämnd

Stadsledningskontorets bedömning är att den bästa lösningen är en sammanhållen organisation inom socialtjänstnämnden. Socialtjänstnämnden föreslås få i uppdrag att till den 1 januari 2009 genomföra föreslagen organisationsförändring. En revidering av reglemente för kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnder föreslås enligt bifogade bilagor.

Förvaltningens förslag

Enskede – Årsta – Vantörs stadsdelsförvaltning har ingenting att invända mot den organisatoriska placeringen. Tanken med förslagen att förbättra verksamheter för att fler ska komma i arbete är viktig. I övrigt vill förvaltningen understryka några synpunkter på förslaget.

Socioekonomiska faktorer som till exempel andel personer med utländsk härkomst som behöver tolk och andel personer med lägre utbildningsgrad har inte beaktats vid planeringen av Jobbtorg. Dessa faktorer påverkar genomströmningshastigheten och är troligen en av orsakerna till att personer i dagsläget inte kommer ut i arbete i tänkt utsträckning.

I förvaltningens remissvar om Jobbtorg hösten 2007 påpekades att den nuvarande målgruppen i Enskede-Årsta-Vantör i huvudsak står längre bort från arbetsmarknaden, kräver en längre tidsinsatser och har svårare att tillgodogöra sig erbjudna aktiviteter. Om upphandlingen av aktiviteter inte når syftet att vara en möjlighet till att komma in på arbetsmarknaden blir följden istället inlåsningseffekter. Arbetslösa som får fel matchade insatser kommer efter sex månader fortsätta vara försörjningstödstagare. Inlåsningseffekten försämrar personens möjlighet till arbete och stadsdelsförvaltningarna i förörternas budget.

Stadsledningskontoret konstaterar att i tertialrapport 1 att Jobbtorgen är på god väg att uppnå förväntade effekt framöver även om långtidsarbetslösa med ekonomiskt bistånd bedöms även fortsättningsvis ha svårt att komma in på arbetsmarknaden. För Enskede-Årsta-Vantörs del syns förväntad effekt inte uppnås. Stadsdelsnämndens budget är beräknad utifrån att 130 hushåll per månad övergår i egen försörjning genom sysselsättning. Under perioden januari – maj har totalt 104 deltagare på Jobbtorg från stadsdelen fått egen försörjning. Förslaget om att Jobbtorg ska emot nya grupper från och med 2009 kräver därför mer förberedelser än vid införandet av Jobbtorg.

Alla arbets- och rehabiliteringsinsatser kommer från och med 1 januari 2009 att ligga på Jobbtorg. Förvaltningen anser att då bör Jobbtorg även ha ansvar för OSA och feriearbete. En oklarhet i förslaget är att inget i målgruppsbeskrivningen finns angivet om vem som ska ha ansvaret för kommunens uppföljningsansvar av 16-19 -åringarna.

I övrigt finns i förslaget en medvetenhet om att personalens kompetens för att så småningom arbeta med den så kallade målgruppen B: fysiskt och psykiskt funktionshindrade kräver framförhållning.

Om målgruppen för Jobbtorgen blir större är det än mer angeläget att se över personaldimensioneringen. Antalet aspiranter per handläggare varierar redan idag. Jobbtorg i innerstaden har färre aspiranter per handläggare jämfört med Jobbtorg i förörterna.

Flyktingmottagandets organisering behöver utredas ytterligare som förslaget anger. Flyktingmottagandet i Enskede - Årsta – Vantör hade 64 procent av deltagarna som gick ut i egen försörjning år 2007. Andelen flyktingar som är självförsörjande efter introduktion uppgår för närvarande till 14 procent för hela staden. Målvärdet för året är 50 procent.

Det finns å ena sidan fördelar med en samordning med Jobbtorgen, men å andra sidan

finns statlig utredning som berör området och som bör inväntas. I flyktingmottagandet ingår även ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre som inte överensstämmer med Jobbtorgens målgrupper, för vilka närmare överväganden om bästa organisering bör göras.

Revisionsrapporten om flyktingmottagandet som stadsledningskontoret hänvisar till genomfördes strax efter omorganisationen av flyktingmottagandet och få stadsdelsförvaltningar ingick.

Arbetet med samhällsinformation till nyanlända flyktingar som är i behov av mycket information är tidskrävande eftersom informationen måste ges genom tolk. Indelning i språkgrupper och ibland i nivåer, är då nödvändig. Detta medför omfattande organisatoriskt arbete, där frånvaro från aktiviteter villkoras mot introduktionsersättning. Det kan antas vara lättare att organisera samhällsinformationen i närhet till flyktingmottagningen. Möjligheter att följa upp och ibland vidareutveckla informationen efter behov blir större än i stora organisationer.

Förvaltningen ser att en överföring av samhällsinformation från flyktingmottagandet endast bör ske om och när en samlokalisering av myndighetsutövning av introduktionsersättning kan genomföras samtidigt. Det är viktigt att information och mottagande hänger samman. En stegvis överföring medför bristande samordning och kontroll, ökad administration och ger en sämre bild av personers individuella behov av information. Dessutom kommer flyktingmottagandet att bli så liten att det går upp i socialtjänsten, vilket betonas inte vara önskvärt. Det bästa vore därför att fatta beslut efter att både stadens utredning och regeringsuppdraget är klart.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 augusti 2008 att utan eget ställningstagande överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen angående remissen ”Organisatorisk placering av Jobbtorg”.

Reservation anfördes av ledamoten Vlasta Marcikic (fp), *bilaga 1*.

Reservation anfördes vice ordföranden Maria Hannäs (v), ledamoten Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Birgitta Hansen (mp), *bilaga 1*.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 augusti 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunstyrelsen har skickat en remiss om organisatorisk placering av Jobbtorg i Stockholm stad. Förslaget är att Jobbtorg, svenska för invandrare, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden, övergripande samordningsansvar avseende flyktingmottagning och övergripande ansvar för arbetsmarknads- och samsättningsfrågor ska föras till socialtjänstnämnden den 1 januari 2009. Vidare ska flyktingmottagning utredas för att sedan föras till socialtjänstnämnden eller staten.

Förvaltningen framhåller vikten med att all verksamhet som berör försörjningsstöd borde vara samlad, eftersom en effektiv samordning av insatser för personer med försörjningsstöd främjas bäst av att ansvar och befogenheter är samlad under samma huvudman.

Enligt förslaget minskas nämndens budget för arbetsmarknadsåtgärder till nästa år. Reglementet för nämnden ändras med att ansvaret för arbetsförberedande insatser till arbetslösa med behov av försörjningsstöd upphör till årsskiftet.

Ärendets beredning

Ärendet är utarbetat inom avdelningen för individ- och familjomsorg. Förvaltningsgruppen behandlade ärendet 2008-08-12.

Remisstiden är till 2008-08-30.

Bakgrund

2008-01-02 startade Jobbtorg sin verksamhet. Syftet med införande av Jobbtorg är att försäkra stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete, och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Jobbtorgen ska vara den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser. Verksamheten ska ha tydligt jobbfokus och ska inte arbeta med andra uppdrag än att verka för att enskilda kommer i arbete eller studier. Genom Jobbtorgen ska bidragssökande och vuxna arbetsföra flyktingar få aktivitetsplan, insats eller arbete inom fem dagar enligt den så kallade jobbgarantin. Jobbtorgen ansvarar inte för myndighetsutövning. I 2008 års budget för Stockholm beslutades att Jobbtorgen tillfälligt skulle organiseras under kommunstyrelsen.

Jobbtorgens målgrupper under 2008 utgörs enligt kommunfullmäktiges beslut av:

- Alla försörjningsstödstagare som den 1 januari 2008 uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshetsskäl.
- Alla nybesök från 2008-01-01 som ansöker om försörjningsstöd av andra skäl, och där det finns anledning att utreda den enskildes möjlighet att arbeta helt eller delvis.
- SFI (svenska för invandrare) – studerande som uppbär försörjningsstöd eller introduktionsersättning.
- Vuxna flyktingar och anknytningsinvandrare där inte sjukdom eller andra tydliga skäl utgör hinder att delta på Jobbtorgen.
- Ungdomar i åldern 16-24 år.

Eftersom den organisatoriska placeringen av Jobbtorg under kommunstyrelsen är tillfällig ska en permanent organisatorisk placering ges från och med 2009.

Alla stadsdelsnämnder och socialtjänstnämnden har fått remissen.

Stadsledningskontorets förslag

Jobbtorgens målgrupp

Med beslutet att inrätta Jobbtorg föreslogs att i ett andra steg att Jobbtorgen ska utvidgas till att omfatta

- Försörjningstagare som under en tid fått bidrag av andra skäl än arbetslöshet och där skäl finns att pröva möjligheten att arbeta helt eller delvis.
- Psykiskt och fysiskt funktionshindrade som inte fått bidrag men som får stöd i olika former från stadsdelen och som behöver insatser för att helt eller delvis kunna komma in på arbetsmarknaden.

Av beslutet framgår inte tidpunkten då Jobbtorgen även ska ansvara för dessa målgrupper. Det är endast den grupp som kan anses ha förutsättningar att klara ett arbete eller praktik mot den öppna arbetsmarknaden som är aktuella för insatser från Jobbtorgen.

Stadsledningskontoret anser att det i praktiken är personer som uppbär försörjningsstöd av sociala/medicinska skäl samt sjukskrivna som kan vara aktuella. Av dessa bedöms de som har sociala/medicinska skäl endast 20 procent komma ifråga för den öppna arbetsmarknaden och av gruppen sjukskrivna 10 procent. I april hade stadsdelsområdet Skarpnäck 151 respektive 149 personer i dessa grupper. Det skulle innebära att 45 personer kommer att vara aktuella för Jobbtorg.

Psykiskt och fysiskt funktionshindrade är en ny målgrupp för Jobbtorgen, som idag saknar kompetens inom detta område. Socialtjänstförvaltningen planerar en kartläggning av gruppen. Samma förvaltning, där arbetsförmedling och Jobbtorg är samverkanspartner, har sökt EU-medel för att pröva ett system med ”alternativ arbetsförmedling” och i projektform utveckla metoder för att stödja personer med neuropsykiatriska funktionshinder in på arbetsmarknaden. Under 2009 och 2010 planeras en valfrihetsmodell att successivt införas för den personkrets som omfattas av LSS och socialpsykiatri. Stadsledningskontoret föreslår att Jobbtorg under 2009 ingår som samverkanspart i de planerade aktiviteterna riktade till personer med psykiskt och fysiskt funktionshindrade som inte uppbär försörjningsstöd. Inför

2010 föreslås Jobbtorgen få i uppdrag att kartlägga sin verksamhet i förhållande till andra aktörer som till exempel arbetsförmedlingen, och med utgångspunkt från de försöksverksamheter som då hunnit genomföras.

Idag är stadens arbetsmarknadsåtgärder uppdelade på flera aktörer.

- Jobbtorg Stockholm (kommunstyrelsen)
- Svenska för invandrare (SFI) (utbildningsnämnden)
- Kommunal vuxenutbildning (utbildningsnämnden)
- Rekryteringsprogrammet (utbildningsnämnden)
- Stadens gemensamma samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden (stadsdelsnämnderna)
- Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor (socialtjänstnämnden)
- Övergripande samordningsansvar avseende flyktingmottagning (stadsledningskontoret)

Stadsledningskontoret anser att det finns goda förutsättningar att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för bidrag genom att följande uppgifter förs till en gemensam organisation 2009:

- Jobbtorg Stockholm
- svenska för invandrare (SFI),
- rekryteringsprogrammet
- samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden
- övergripande samordningsansvar avseende flyktingmottagning
- övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor

Vidare föreslår stadsledningskontoret att kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att utreda och utvärdera möjligheten att samordna vuxenutbildning tillsammans med föreslagen organisation.

Även flyktingmottagning är viktig för möjligheten att etablera sig på arbetsmarknaden. Regeringen utreder om insatser som påskyndar och ett av förslagen kan vara att staten tar över ansvaret. Idag är den spridd inom staden.

- Ansvar för flyktingmottagandet (stadsdelsnämnderna)
 - o Kommunövergripande verksamheten stadsbidragsgruppen som ansvarar för att söka stadsbidrag för flyktingmottagning (Skärholmens stadsdelsnämnd)
 - o Kommunövergripande verksamhet för kommunflytt (Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd)

Stadsledningskontoret föreslår att stadsdelsnämndernas ansvar, i övrigt för flyktingmottagning samt i det fallet eventuellt övertagande av de kommunövergripande verksamheterna som stadsbidragsgruppen och den organiserade kommunflytten, ska utredas vidare. Stadsledningskontoret anser att den sammantaget bästa lösningen är en sammanhållen organisation inom socialtjänstnämnden.

Motiveringen är att socialtjänstnämnden redan är arbetslöshetsnämnd och svarar i övrigt för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor. Det finns verksamhetsmässiga samordningsvinster. Därtill undviks gränsdragningsfrågor kring ansvaret för olika delar av arbetslöshetsområdet i staden. Det finns färdiga administrativa strukturer i en befintlig förvaltning, varför kraft kan fokuseras på huvuduppdraget. Nackdelen är att nämnden redan idag har stort ansvarsområde.

Socialtjänstnämnden föreslås få i uppdrag att till den 1 januari 2009 genomföra den föreslagna organisationsförändringen. En revidering av berörda nämnders reglementen kommer att ske.

Förvaltningens synpunkter

Stadsledningskontorets förslag innebär att stadsdelsnämndens ansvar för arbetsförberedande insatser till arbetslösa med behov av försörjningsstöd upphör från den 1 januari 2009.

Jobbtorgen kommer att bli navet för arbetslösa som söker försörjningsstöd och alla andra som är i någon form av arbetsmarknadsinsats. För att klara detta utökade uppdrag behöver

dock Jobbtorg Stockholm bygga upp en kompetens som inkluderar bland annat utredning av arbetsförmåga, professionell coachning samt tillhandahållande av anpassade praktikplatser med goda handledare för de personer med försörjningsstöd som under en period har behov att bygga upp sin arbetsförmåga.

Den andra nämnda målgruppen, psykiskt och fysiskt funktionshindrade som inte uppbär försörjningsstöd men har andra insatser från stadsdelsförvaltningarna, har också behov av insatser från Jobbtorg Stockholm. Förvaltningen är dock medveten om att detta måste ske på sikt eftersom denna målgrupp har behov av behandlings- och rehabiliteringsinsatser. På grund av detta är det bra att socialtjänstförvaltningen fortsätter att kartlägga denna målgrupps storlek och behov samt planerar söka EU-bidrag för ett sådant genomförande.

Förvaltningens uppfattning är att Jobbtorg Stockholms utbud och prioriteringar samt samverkansform med andra huvudmän gällande rehabiliteringsärenden måste diskuteras i detalj i samband med planeringen för denna målgrupp.

Organisatoriskt blir det en beställare och utförare modell som gäller. Stadsdelsnämnden beställer, det vill säga har ansvaret för personer som söker försörjningsstöd. Socialtjänstnämnden utför arbetet med att hitta möjligheter till arbete och/eller annan försörjning. En viktig konsekvens är att beställare och utförare måste ha en gemensam grund i sin bedömning av målgrupperna. Samarbetet och resultatet påverkas av samsynen. Som konsekvens minskar nämndens budget 2009 för arbetsmarknadsåtgärder och tidigast 2011 för flyktingmottagande.

Förvaltningen framhåller vikten med att all verksamhet som berör försörjningsstöd borde vara samlad, eftersom en effektiv samordning av insatser för personer med försörjningsstöd främjas bäst av att ansvar och befogenheter är samlad under samma huvudman.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 augusti 2008 att lämna ärendet utan eget ställningstagande.

Reservation anfördes av Gunnar Sandell m fl (s), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Mats E P Lindqvist (mp) och Malin Larsson (v), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Vladan Bošković (fp), *bilaga 1*.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 juni 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret föreslår att ansvaret för Jobbtorgen organisatoriskt flyttas till socialtjänstnämnden. Vidare föreslås att Jobbtorgens målgrupper utökas, att ansvaret för SFI, rekryteringsprogrammet och samhällsinformationen inom introduktionsprogrammet överförs till Jobbtorgen. Frågan om att överföra ansvaret för vuxenutbildningen och flyktingmottagandet till Jobbtorgen behandlas också i remissen. Dock föreslås att detta utreds vidare under 2009.

Förvaltningen anser att det är bra att arbetsmarknads- och utbildningsinsatserna koncentreras och samordnas regionalt till Jobbtorgen och även att dess målgrupper utökas. Det ger större möjligheter till effektivt resursutnyttjande. Dock är det viktigt att de utökade och mer omfattande Jobbtorgen har en effektiv extern fungerande samverkan, inte minst med stadsdelsförvaltningarna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Bakgrund

Under 2008 har Jobbtorgen, som en tillfällig lösning, haft sin organisatoriska placering direkt under kommunstyrelsen. Stadsledningskontoret föreslår att Jobbtorg Stockholm fr o m 2009 överförs till socialtjänstnämnden.

Samtidigt föreslås följande:

- Målgruppen för Jobbtorgen utökas till att även omfatta försörjningsstödstagare med andra försörjningshinder än arbetslöshet.
- Ansvar för svenska för invandrare (SFI) överförs från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm, liksom ansvar för samhällsinformation för flyktingar.
- Det övergripande ansvaret för flyktingmottagning överförs från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden.
- Under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut, ska stadsledningskontoret under 2009 utreda möjligheten att överföra ansvaret för vuxenutbildningen till Jobbtorgen från utbildningsnämnden samt möjligheten att överföra ansvaret för övrig flyktingmottagning från stadsdelsnämnderna till Jobbtorgen.

Enligt tidigare beslut ska Jobbtorgens målgrupp framöver också omfatta funktionshindrade som inte får försörjningsstöd, men som får annat stöd från stadsdelsförvaltningarna. Syftet är att de helt eller delvis ska kunna komma in på arbetsmarknaden. En kartläggning av dem som kan ha rätt till sysselsättning ska genomföras av socialtjänstförvaltningen. Jobbtorg Stockholm föreslås ingå som samverkanspart i ett EU-projekt för att pröva ett system med alternativ arbetsförmedling för denna grupp.

Särskilda EU-medel söks också för att utveckla stöd till personer med neuro-psykiatriska funktionshinder att komma in på arbetsmarknaden.

Inför 2010 ska Jobbtorgen kartlägga sin verksamhet i förhållande till andra aktörer, t ex arbetsförmedlingen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen ser överflyttningen av Jobbtorg Stockholm till socialtjänstnämnden som en naturlig del i utvecklingen av Jobbtorg. Socialtjänstnämnden fungerar redan i dag som stadens arbetslöshetsnämnd.

Jobbtorgens målgrupp ska enligt förslaget utökas till att även omfatta försörjningsstödstagare som har försörjningshinder av andra skäl än arbetslöshet. Förvaltningen anser det angeläget att insatserna för denna målgrupp utvecklas och att förutsättningarna för att lyckas med detta ökar hos Jobbtorgen som regionalt kan ta ett mer samlat och effektivare grepp om målgruppens behov av stöd och aktiviteter. Dock är det viktigt att framhålla att Jobbtorgen tillförs kompetens och utvecklar arbetssätt för att arbeta med de nya målgrupperna utifrån deras behov och situation. De nya målgrupperna har oftast komplexa och mångfacetterade svårigheter som kräver att även personalen på Jobbtorgen besitter flera kompetenser. Dessutom krävs att Jobbtorgen bygger upp ett nära samarbete med de behandlings- och vårdverksamheter som också arbetar med dessa målgrupper.

En stor brist i samband med undervisningen av svenska har varit den låga andelen med heldagssysselsättning. Praktik och andra aktiviteter behövs för att undervisningen ska bli effektiv. Ett mer samlat ansvar för SFI och aktiviteter hos Jobbtorgen ger enligt förvaltningen ökade möjligheter för att höja andelen med heldagssysselsättning.

En viktig fråga för stadsdelsförvaltningarna är att de flyktingar som genomgått introduktionen har en egen försörjning efter de 18 månaderna. Om så inte är fallet är risken stor att de hamnar i ett långvarigt beroende av försörjningsstöd. Även i detta fall innebär förslaget att koncentrera och samordna fler arbetsmarknads och utbildningsresurser till Jobbtorgen att insatserna med stor sannolikhet blir effektivare och resulterar i att fler flyktingar än idag blir självförsörjande redan under introduktionsperioden.

Vuxenutbildning är en viktig resurs för dem som varit utanför arbetsmarknaden en längre tid. Utan möjlighet att komplettera grundläggande kunskaper är det många som får det svårt att hävda sig på arbetsmarknaden. För många måste praktik kombineras med olika utbildningsinsatser för att de ska bli attraktiva att anställa för företagen. Förvaltningen anser att det

är bra att utreda om även ansvaret för vuxenutbildningen ska överföras till Jobbtorgen och socialtjänstnämnden.

Förvaltningen anser även att det är bra att frågan om flyktingmottagningen och dess organisatoriska tillhörighet utreds vidare. Dels finns det skäl att överväga en förändring utifrån behovet av att få en mer samlad och enhetligt fungerande flyktingmottagning i staden och dels bör man avvakta regeringens utredning som bland annat behandlar frågan om kommunernas ansvar för flyktingmottagning ska överföras till staten.

Sammanfattningsvis kan konstateras att Jobbtorgen kommer att få ett brett och omfattande uppdrag om de föreslagna förändringarna genomförs. Förvaltningen anser att det är bra att de samlade arbetsmarknads- och utbildningsresurserna så långt möjligt koncentreras och samordnas regionalt vilket ger chans till stordriftsfördelar och effektivare resursutnyttjande. Emellertid är en förutsättning för att så ska ske att det skapas en övertänkt och effektiv intern organisation inom Jobbtorgen som får de olika resurserna att samspela och komplettera varandra samt att fokus ligger på verksamhet och inte på administration vilket lätt kan uppstå i stora organisationer.

Därtill krävs också att de kommande Jobbtorgen har tydligt fokus på vikten av extern samverkan, inte minst med stadsdelsförvaltningarnas enheter för försörjningsstöd och med de biståndsenheter vid förvaltningarna som har ansvar för de nya målgrupper som Jobbtorgen ska ta sig an 2009. Därtill måste också ett nära samarbete byggas upp med landstingets psykiatri när det gäller gruppen psykiskt funktionshindrade. En stor och komplex organisation kan riskera att tappa förmågan till ett nära och smidigt samarbete med övriga samhällsinsatser som finns runt den enskilde.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2008 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av ledamoten Helena Söderlind Paues m.fl. (s) och ledamoten Kjell Marténg (v), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av tjänstgörande ersättaren Jimmy Mannung (mp), *bilaga 1*.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 21 juli 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret (SLK) föreslår i en utredning att Jobbtorg Stockholm, svenska för invandrare, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden, övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning mm ska föras till en gemensam organisation inom socialtjänstnämnden. Målgruppen för jobbtorgen ska utökas till att omfatta även personer som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet.

Förvaltningen tillstyrker att Jobbtorg Stockholm placeras under socialtjänstnämnden. Vad gäller övriga förslagen anser förvaltningen att staden bör vänta in resultaten av den statliga utredningen om flyktingmottagandet och allmänt bör jobbtorgen få stabilisera sig och finna sina former innan de tillförs omfattande nya arbetsuppgifter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid avdelningen för social omsorg. De fackliga organisationerna har

informerats enligt 19 § MBL den 12 augusti 2008.

Bakgrund

När jobbtorgen startade sin verksamhet i januari 2008 placerades de tillfälligt organisatoriskt under stadsledningskontoret (SLK). I en utredning föreslår SLK

nu att Jobbtorg Stockholm, svenska för invandrare, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden, övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning samt övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor ska föras till en gemensam organisation inom socialtjänstnämnden den 1 januari 2009.

Under 2009 ska utredas om Jobbtorg Stockholm även ska ansvara för vuxenutbildningen samt för övrig flyktingmottagning för nyanlända flyktingar.

Målgruppen för jobbtorgen föreslås omfatta även personer som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet. Huruvida jobbtorgen även ska ta emot personer med funktionsnedsättning ska utredas vidare.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen konstaterar att de förslag som nyligen presenterats från den statliga utredningen om nyanlända flyktingars arbetsmarknadsetablering kan ha stor betydelse för hur flyktingmottagandet organiseras i kommunerna.

Utredningen om flyktingmottagandet föreslår att introduktionen av nyanlända utlänningar i åldrarna 18-64 år ska vara ett statligt ansvar och att huvudansvaret för introduktionen ska ligga på en statlig myndighet. Kommunernas ansvar för introduktionen upphör, liksom kommunernas försörjningsansvar under introduktionstiden. Kommunerna föreslår däremot tillhandahålla undervisning i svenska för invandrare (SFI) samt i samhällskunskap. Utbildningen i samhällskunskap ska ges av behöriga grundskole- och gymnasielärare och enligt en särskild kursplan. I kommunernas uppdrag föreslås också ingå att erbjuda praktikplatser inom sitt verksamhetsområde. Det övergripande ansvaret för praktikplatser föreslås ligga hos arbetsförmedlingen.

Om beslut fattas enligt utredningens förslag innebär det stora förändringar för kommunerna och det hade därför varit värdefullt om utredningen hade inväntats innan man presenterade förslag till vilka ytterligare uppgifter som ska tillföras jobbtorgen. Nu, när det är oklart om ansvaret alls ska ligga på kommunerna, blir den del frågor hypotetiska och förvaltningen får svårt att ta ställning till dem.

Allmänna synpunkter

Förvaltningen delar SLK:s uppfattning att både den enskilde och kommunen har mycket att vinna på att olika verksamheter samordnas och samverkar. Det är därför logiskt att tillföra jobbtorgen uppgifter som hänger samman med strävan att få människor ut i arbete eller annan sysselsättning så fort som möjligt. Om alla kommunala insatser för gruppen arbetslösa försörjningsstöddagare finns på samma ställe blir de också lättare tillgängliga för klienterna.

Vilken ställning man än tar till lämpligheten av att utöka jobbtorgens uppdrag med allt eller delar av det som föreslås i remissen, så anser förvaltningen att tidpunkten för utökningen bör övervägas noga. Innan en utökning sker måste verksamheten på jobbtorgen ha stabiliserat sig och funnit en fungerande form för att utföra sina ursprungliga arbetsuppgifter. Det är exempelvis önskvärt att alla jobbtorgen fungerar på samma sätt och har samma krav på de arbetssökande. För närvarande skiljer sig jobbtorgen åt på bland annat så sätt att de arbetssökande på Södermalm ska söka arbete på jobbtorget under betydligt kortare tider per dag än de personer som går på jobbtorget i Vårberg. Förvaltningen menar att ramarna måste vara desamma på alla jobbtorgen, medan insatserna ska vara individuella.

Om uppdraget ökas blir det ännu viktigare att berörda instanser, dvs jobbtorg, stadsdelsförvaltningar och arbetsförmedling, har ett gott samarbete. Rutiner och samverkansavtal som gäller mellan jobbtorgen och stadsdelsförvaltningarna finns visserligen, men fungerar inte så väl i praktiken och stadsdelsförvaltningarna deltar inte alls i jobbtorgens möten med arbetsförmedlingen. Förvaltningen efterlyser därför fungerande samverkansgrupper där alla de tre parterna finns med. På sikt bör även försäkringskassan finnas med i samarbetet.

Samarbete måste finnas även direkt i de enskilda ärendena på så sätt att jobbtorgen använder sig av socialsekreterarnas erfarenheter av klienterna och att socialsekreterarna kan påverka jobbtorgens insatser för den enskilde.

Flyktingmottagande

År 2005 lades stadens integrationsförvaltning ned och flyktingmottagandet decentraliserades till stadsdelsförvaltningarna. Omorganisationen gjordes för att socialtjänsten, arbetsförmedlingen och andra aktörer lättare skulle kunna samarbeta i syfte att få flyktingarna i arbete. Förvaltningen menar att det vore värdefullt om denna omorganisation utvärderades innan staden bestämmer om formerna för ett eventuellt fortsatt kommunalt flyktingmottagande.

Allmänt ter det sig förnuftigt både ur resurssynpunkt och ur den enskildes synvinkel att hålla ihop SFI, samhällsinformation och arbetsskapande åtgärder för vuxna flyktingar. Det viktigaste är dock att utbildning och andra insatser som ingår i flyktingmottagandet är av hög kvalitet och individuellt anpassade så att de ger bästa möjliga resultat.

Förvaltningen är ytterst tveksam till att jobbtorgen även ska ansvara för mottagandet av barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning, då dessa kan behöva särskild kompetens som ligger utanför jobbtorgens.

Den samhällsinformation som ges till flyktingar måste vara enhetlig oavsett var den ges. Staden måste därför utfärda centrala riktlinjer för vad informationen ska innehålla och hur den ska ges.

Kommunal vuxenutbildning

SLK föreslår att den kommunala vuxenutbildningen ska vara kvar under utbildningsnämnden till dess att förutsättningarna för och konsekvenserna av en överföring har utretts. Förvaltningen instämmer i att det är viktigt att utreda saken noggrant så att vuxenutbildning får bästa möjliga förutsättningar för att tillgodose behoven hos dem som önskar och behöver utbilda sig i vuxen ålder.

Jobbtorgens målgrupp

SLK:s utredning föreslår att jobbtorgen även ska börja ta emot personer som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet. Förvaltningen anser att det är viktigt att arbeta med de personer som kan bli arbetsföra på sikt, men önskar en redovisning av vilka insatser som jobbtorgen ska kunna erbjuda för denna grupp. Det behöver också klargöras på vilka grunder bedömningen ska ske av vilka personer bland de sjukskrivna och dem med socialamedicinska behov som ska remitteras till jobbtorgen. Det måste också belysas hur stadsdelsförvaltningarnas ekonomiska förutsättningar påverkas av detta.

För att bibehålla inriktningen på jobbtorgen bör det slås fast att jobbtorgen även i fortsättningen ska vara till dem för dem som, åtminstone på sikt, bedöms ha en arbetsförmåga på minst 25% i ett arbete på den öppna arbetsmarknaden.

Om jobbtorgen får nya målgrupper och nya uppdrag behöver fler personer anställas på jobbtorgen. Det måste då diskuteras vilken kompetens dessa medarbetare ska ha för att den ska vara adekvata i förhållande till behoven hos dem som kommer till jobbtorgen.

Om personer med begränsad arbetsförmåga ska tas emot på jobbtorgen är det ännu viktigare än nu att socialsekreterarna finns med i planering och uppföljning av insatser, t.ex. enligt den modell som tillämpades på Jobbcentrum i Värberg. Där fanns socialsekreterarna på plats en halv dag per vecka, som de ägnade åt att träffa sina klienter enskilt eller tillsammans med personal från Jobbcentrum. Det var ett effektivt sätt att få klienter ut i egen försörjning. Om den enskilde vet att handläggaren finns tillgänglig varje vecka kan frågor vänta och tas upp då. Samtalen blir också ett sätt för klienterna att få uppmärksamhet och verkar på så sätt stödjande för dem.

Vilken instans som ska ansvara och vilka insatser som behövs för att personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning ska få arbete eller annan sysselsättning är en komplex fråga. Förvaltningen instämmer därför med SLK om att den behöver utredas ytterligare.

Ansvar och organisatorisk placering

Förvaltningen menar att det är viktigt med en tydlig ansvarsfördelning och att man finner

lösningar som kan fungera över tid. Stora förändringar bör därför övervägas noga och sättas in i det sammanhang som utgörs av stadens hela organisation.

Vart Jobbtorg Stockholm ska föras beror på hur organisationen i stort är tänkt att vara. Under nuvarande förutsättningar förefaller en placering vid socialtjänst-förvaltningen som lämpligast eftersom man då kan behålla den viktiga kopplingen mellan ekonomiskt bistånd och arbete.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2008 att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av (s), (v) samt (mp) genom vice ordföranden Margareta Johansson, *bilaga 1*.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 14 juli 2008 har i huvudsak följande lydelse.

En remiss från Stadsledningskontoret med DNR 331-1366/2008 har inkommit där Kommunstyrelsen lämnar förslag till beslut till kommunfullmäktige när det gäller organisatorisk placering av Jobbtorg. Förslaget innefattar tio punkter som remissinstanserna har att ge synpunkter på. Skärholmens stadsdelsförvaltning är i huvudsak nöjd med förslaget om placering men förordar inte fortsatt utredning om vuxenutbildningen och flyktingmottagningen

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom BIA, (Bistånd och Arbete)

Bakgrund

Den 2 januari 2008 startade Jobbtorg som verksamhet med syfte att försäkra stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete, och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Jobbtorgen ska vara den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser. Eftersom den organisatoriska placeringen av Jobbtorg är tillfällig 2008 ska en permanent organisatorisk placering ges från och med 2009.

Stadsledningskontorets förslag till beslut

1. Jobbtorg Stockholms målgrupp utökas successivt under år 2009 till att även omfatta försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet.
2. Ansvaret för Jobbtorg Stockholm överförs fr.o.m. 1 januari 2009 från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden.
3. Ansvaret för svenska för invandrare (SFI) samt rekryteringsprogrammet överförs fr.o.m. 1 januari 2009 från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.
4. Ansvaret för samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden överförs fr.o.m. 1 januari 2009 från stadsdelsnämnderna till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.
5. Det övergripande samordningsansvaret för flyktingmottagning överförs från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden.
6. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att beakta kommunfullmäktiges beslut i detta ärende i samband med upprättande av budget för 2009 med beräkning för 2010-2011.
7. Kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämndernas reglementen revideras enligt bifogade bilagor.
8. Socialtjänstnämnden får i uppdrag att genomföra föreslagen organisationsförändring i enlighet med detta utlåtande till den 1 januari 2009.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut enligt ovan, följande.

9. Stadsledningskontoret får i uppdrag att under år 2009 utreda möjligheten att överföra ansvaret för vuxenutbildningen från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.

10. Stadsledningskontoret får i uppdrag att utreda möjligheten att överföra ansvaret för övrig flyktingmottagning för nyanlända flyktingar från stadsdelsnämnderna till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.

Förvaltningens synpunkter

1. Jobbtorg Stockholms målgrupp utökas successivt under år 2009 till att även omfatta försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet.

Förvaltningens uppfattning är att det är en bra utveckling för Jobbtorg Stockholm (JT) om denna målgrupp kan få stöd från JT i sin väg tillbaka till arbete. Ofta är gränsdragningen svår att skönja när det gäller arbetshinder/arbetsförmåga. Många gånger utgör individens motivation den avgörande faktorn om man ska lyckas att återkomma i arbetslivet, snarare än graden av arbetsförmåga. Den som under en längre tid varit bort från arbetslivet behöver mycket stöd och en bra struktur för att kunna återinträda i arbetslivet, något som JT kan ge.

Personer med psykiska och fysiska funktionshinder som inte har försörjningsstöd men andra insatser från stadsdelen har en annan position i förhållandet till JT än de med försörjningsstöd. Det är möjligt att JT tillsammans med andra aktörer på sikt kan erbjuda insatser som passar. En utveckling av lämpliga arbetsplatser måste ske tillsammans med ny kompetens hos personalen. Målgruppen har oftast sin försörjning ordnad men är i behov av andra insatser från stadsdelen, och det är utifrån dessa insatser som utvecklingen kan ske i samarbete med JT. Förslaget att JT ingår som en samverkanspart under 2009 när det gäller planering av aktiviteter för denna målgrupp är bra, och kan bidra till att JT ser på vilket sätt de kan bidra till att stärka målgruppens position på arbetsmarknaden.

2. Ansvaret för Jobbtorg Stockholm överförs fr.o.m. 1 januari 2009 från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden.

Förvaltningens uppfattning är att en placering hos socialtjänstnämnden är relevant. Där finns administration samt kunskap i angränsande verksamhetsområden om arbetsmarknadsfrågor. Att bygga upp en egen nämnd är onödigt. En placering på en stadsdelsnämnd blir bekymmersam, eftersom JT-verksamheten är utspridd över staden och nämndens kunskaper är starkast lokalt. Att som tidigare knyta JT till respektive stadsdelsnämnd med lokalkännedom är mindre bra, då det blir svårare om inte omöjligt att ha en sammanhållen JT-organisation. För att stärka den lokala kunskapens inflytande bör all myndighetsutövning finnas kvar på stadsdelarna – även för flyktingar.

3. Ansvaret för svenska för invandrare (SFI) samt rekryteringsprogrammet överförs fr.o.m. 1 januari 2009 från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.

Att rekryteringsprogrammet förs över till JT ser förvaltningen som odelat positivt. Rekryteringsprogrammet tar fram skraddarsydda utbildningar tillsammans med det företag som har behov av att anställa. Utbildningarna ges till de intresserade bidragstagare som klarar antagningsintervjun och utbildningen är inte studiemedelsberättigande. Den som klarar utbildningen får jobb. Det är en liten verksamhet till en liten målgrupp med en utbildning som kan ändras snabbt efter behov. Rekryteringsprogrammet hör hemma i JT-organisationen, med sitt tydliga mål och krav på resultat.

SFI är en utbildning, språkutbildning, och JT ska vara jobbfokuserat och inte utbildningsfokuserat. Ca 50% av SFI-eleverna tillhör JT's målgrupp, enligt remissunderlaget. Den andra hälften klarar sig utan introduktionsersättning/försörjningsstöd. Ska dessa ekonomiskt oberoende elever ha samma insatser som de med bidrag? Finns det en risk att de oberoende tar merparten av JT's insatser? Erfarenhetsmässigt så vet vi att begreppet creaming finns, och att det innebär att de som är lättast att jobba med är de som får insatser. Därför är det ett viktigt

ställningstagande att besluta om att personer som inte har bidrag ska knytas till JT i samma organisation. Samverkan mellan SFI och JT för att samla resurser som yrkesvägledning och praktik under SFI-studierna kan låta sig göras utan en gemensam organisation. Då får JT behålla fokus på de bidragsberoende och ge dem det stöd de behöver. Om något talar för att SFI ska föras till JT så är det deras nära samarbete i kombination med att SFI inte är studiemedelsberättigande. Med tanke på den breda målgruppen inom SFI anser förvaltningen att SFI bör fortsätta tillhöra utbildningsförvaltningen, och ha ett nära samarbete vid t.ex. upphandlingar med JT för den gemensamma målgruppen. Förvaltningen önskar att SFI vore studiemedelsberättigande och organiserat inom vuxenutbildningen.

4. Ansvaret för samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden överförs fr.o.m. 1 januari 2009 från stadsdelsnämnderna till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.

Det är bra att staden får en enhetlig samhällsinformation för våra nyanlända, vilket kan ske inom JT-organisationen. Om samhällsinformationen sker rent fysiskt på JT, ger det en tydlig signal om att samhället samlat resurserna kring den enskilde så att den så fort som möjligt ska klara sin egen försörjning. Personer som ska till JT kommer i anslutning till samhällsinformationen direkt dit, vilket förvaltningen tycker är bra. En samhällsinformation är lättare att ge en bred målgrupp då den är oberoende av andra insatser.

5. Det övergripande samordningsansvaret för flyktingmottagning överförs från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden.

Samordningsansvaret bör följa organisationen, och det är därför lämpligt att det övergripande samordningsansvaret förs till socialtjänstförvaltningen.

Förvaltningen har inga synpunkter på punkt 6-8. Reglementena behöver ändras i enlighet med den nya organisationen.

9. Stadsledningskontoret får i uppdrag att under år 2009 utreda möjligheten att överföra ansvaret för vuxenutbildningen från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.

Förvaltningen anser att ett utredningsuppdrag kan tyckas onödigt. Detta utifrån JT's uppdrag att ha tydligt jobbfokus och inte arbeta med andra uppdrag än att verka för att enskilda kommer i arbete eller studier. Lika lite som att JT blir aspiranternas arbetsgivare bör JT bli studieanordnare. Vuxenutbildningen hör hemma hos utbildningsförvaltningen. Vuxenutbildningen är studiemedelsberättigande och eleverna ska inte ha försörjningsstöd. Det är viktigt att bidragstagarna kan lämna försörjningsstöd och i stället bli elev med studielån. Ett studielån är individens satsning på sig själv och blir därför en motivation i studierna. Utbildning har sin särskilda kultur och pedagogik och ska därför ha sin egen nämnd som är insatt i denna sfär. Vuxenutbildningen är en mycket viktig möjlighet för dem som behöver komplettera sina studier senare i livet, därför att de varit skoltrötta eller befunnit sig i ett annat land i ungdomen. Utvecklingen av vuxenutbildningen är därför av stor betydelse. Ska JT leda en verksamhet som ansvarar för utbildning kommer förmodligen en glidning i systemet ske och JT blir en utbildare. Målgruppen blir mycket bredare än personer på introduktion/försörjningsstöd. En glidning i bedömningen på individnivå kan då också ske. Då blir nästa fråga att ställa om försörjningsstöd är en finansiering för studier. Om svaret blir ja, ska man inte räkna med att antalet bidragstagare sjunker – utan det kommer att öka. Att ge bidragstagare stöd i att söka och få arbete till ett ställe som man inte kan kontrollera är betydligt tuffare än att anvisa till en utbildningsplats som man har kontroll över. För handläggaren känns de bättre att prata utbildning än att stödja ett arbetssökande i en till synes ändlös arbetssökningsprocess. Risker är också stora att man för att fylla en utbildning anvisar personer utan motivation – som deltar för att få sin försörjning. Förvaltningens uppfattning är att uppdragen är så pass olika så de inte bör finnas i samma nämnd/förvaltning. Däremot så ska det naturligtvis finnas ett nära samarbete och kunskap om vuxenutbildning på JT.

10. Stadsledningskontoret får i uppdrag att utreda möjligheten att överföra ansvaret för övrig flyktingmottagning för nyanlända flyktingar från stadsdelsnämnderna till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.

I remissen citeras revisionernas uppfattning att ” intentionerna med lagen om introduktionsersättning att skilja flyktingmottagande från socialtjänst inte uppfylls av kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna eftersom stadsdelsnämndernas verksamhet med flyktingmottagande vanligen organiseras inom socialtjänsten.” För att tydligt separera introduktionen från socialtjänsten kan hela flyktingmottagningen samordnas tillsammans med arbetsmarknadsorganisationen (JT). Eftersom flera delar komplicerar en sådan organisation behöver detta utredas mer enligt remissen.

Stadsdelarna tog över introduktionen av flyktingar 2005, därför att motivationen till att ge stöd till egen försörjning bedömdes starkare hos stadsdelen än hos integrationsförvaltningen, eftersom de som inte lyckas bli självförsörjande under introduktionstiden kommer till stadsdelen och söker försörjningsstöd efter introduktionstiden. Denna motivation finns fortfarande kvar på stadsdelarna.

Även om revisionen har gett sin synpunkt på introduktionens tillhörighet så finns det andra sätt att se på tillhörigheten i relation till socialtjänsten. Förvaltningen menar att det lagmässigt inte behöver uteslutas att introduktionen handläggs inom socialtjänsten. I socialtjänstlagen ges inte någon definition av vad som avses med begreppet socialtjänst. Vägledning får därför hämtas i annan lagstiftning. Definition av begreppet socialtjänst återfinns i 7 kap. 4 § sekretesslagen. ”...till socialtjänst räknas också verksamhet hos annan myndighet som innefattar omprövning av socialnämnds beslut eller särskild tillsyn över nämndens verksamhet, verksamhet hos kommunal invandrarbyrå samt verksamhet enligt lagen (2007:606) om utredningar avseende barn som har avlidit i anledning av brott m.m. Med socialtjänst jämställs ärenden om bistånd åt asylsökande och andra utlänningar, ärenden om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar, ärenden om tillstånd till parkering för rörelsehindrade, ärenden om allmän omvårdnad hos nämnd med uppgift att bedriva patientnämndsverksamhet samt verksamhet enligt lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade”.

I 2 § lagen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten har socialtjänstbegreppet fastställts.

Denna lag avses med socialtjänst:

verksamhet enligt lagstiftningen om socialtjänst och den särskilda lagstiftningen om vård utan samtycke av unga eller av missbrukare,

verksamhet som i annat fall enligt lag handhas av socialnämnd,

verksamhet som i övrigt bedrivs av Statens institutionsstyrelse,

verksamhet hos kommunal invandrarbyrå,

verksamhet enligt lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade,

handläggning av ärenden om bistånd som lämnas av socialnämnd enligt lagstiftning om mottagande av asylsökande m.fl.,

handläggning av ärenden om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar, handläggning av ärenden om tillstånd till parkering för rörelsehindrade, och

verksamhet enligt lagen (2007:606) om utredningar avseende barn som har avlidit i anledning av brott m.m.

I stadsdelsförvaltningarna finns en områdeskännedom som medför att boendet kan kontrolleras och utredas. Sedan stadsdelsförvaltningarna tog över flyktingmottagningen har det uppmärksammats att det förekommer ett omfattande bidragsfusk när det gäller uppgifter om boendet. Ca 60 % av de nyanlända som har inneboendekontrakt i Skärholmens stadsdelsförvaltning bor ej där de uppger att de bor. I dessa utredningar har det också framkommit bidragsfusk mot ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd och övriga transfereringssystem. Om flyktingmottagningen överflyttas centralt från stadsdelsförvaltningar/socialtjänst kommer det inte längre att vara möjligt att kontrollera/samköra i socialregister i samband med utredning av boendeuppgifter, ex. om det redan utgår ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd för del av hyran eller hela hyran. Vid en centralisering av flyktingmottagningen förlorar man också den kännedom om området och adresser som finns inom stadsdelsförvaltningarna/socialtjänsten.

En annan fördel med att flyktingmottagningen finns på stadsdelarna och inom socialtjänsten är att det redan finns kännedom om ärendet om ärendet övergår till försörjningsstöd. Uppprepningar av redan gjorda lösningsförsök kan därmed undvikas eftersom man redan känner till ärendet. Det föreligger annars en risk att man återigen upprepar redan gjorda insatser och därmed blir det en fördröjning innan den enskilde blir självförsörjande.

Med tanke på närhetsprincipen bör det ses som positivt för den enskilde att flyktingmottagningen finns på stadsdelarna. Att centralisera flyktingmottagningen medför att den enskilde förlorar närheten till sin handläggare och flyktingsmottagning.

I Lag om Introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar (LIF) är det inte möjligt att överklaga nivån av introduktionsersättning, ex. när stadsdelsförvaltningen bedömer en lägre boendekostnad som skälig. En fördel med att flyktingmottagningen finns inom socialtjänsten är att det är möjligt att göra avslag enligt SoL istället för enligt LIF och därmed är det möjligt för den enskilde att överklaga beslutet och få beslutet prövat i Länsrätten. Om avslag på nivån är verkställt enligt LIF avvisas överklagan i Länsrätten och den enskilde kan ej få sitt beslut prövat.

Om man beviljar introduktionsersättning i avvaktan på förmån eller ersättning från Försäkringskassan är det inte möjligt enligt Lag om allmän försäkring att göra återkrav. Därför är det också viktigt att det finns en möjlighet att bevilja enligt SoL när man beviljar ekonomiskt bistånd som förskott i avvaktan på förmån eller ersättning.

I rättsordningen finns ett allmänt intresse av att lika fall behandlas lika (likhetsprincipen). Oavsett om man är arbetssökande med behov av försörjningsstöd eller arbetssökande med behov av introduktionsersättning ska ens ärende behandlas på ett likadant sätt och med samma krav. I socialtjänstens portalparagraf framgår att socialtjänsten ska ”främja människors jämlikhet i levnadsvillkor”. Det är inte skäligt att nyanlända särbehandlas och särskiljs från socialtjänsten. Positivt med att flyktingmottagningen finns inom socialtjänsten är att det redan finns ett offentligt socialt arbete med insatser som skapar välfärd, värdighet och rättvisa. Att vara flykting innebär att man är en vanlig människa som fått uppehållstillstånd med en viss juridisk status. Precis som vanliga människor har man sina differentierade behov varav en del ska tillgodoses genom kommunens försorg.

Eftersom barn, gamla och funktionshindrade personer med behov som hör hemma på stadsdelens kommunala omsorg får omsorgen där, även när de är flyktingar, anser förvaltningen att det är viktigt att myndighetsutövningen tillsammans med andra insatser hålls kvar på stadsdelarna. Någon ytterligare utredning om detta förespråkar förvaltningen inte.

Om JT-organisationen får ansvar för all vuxenutbildning och alla flyktingar kommer den målgrupp som ska finnas i fokus – personer i arbetsför ålder med behov av försörjningsstöd/introduktionsersättning – att få ett sämre stöd. JT's uppdrag blir så brett att målet – egen försörjning – blir otydligt och andra insatser kommer att prioriteras. Den styrka som JT har idag med tydliga mål och tydlig resultatuppföljning kan förloras.

Däremot anser förvaltningen att kommunövergripande verksamhet statsbidrag och organiserad kommunflytt utan utredning bör flyttas över till socialtjänstnämnden samtidigt med JT. Funktionerna bör ligga nära det övergripande samordningsansvaret.

Förvaltningens förslag

Stadsdelsförvaltningen föreslår stadsdelsnämnden att till kommunstyrelsen lämna denna skrivelse som sitt svar på stadsledningskontorets remiss angående organisatorisk placering av Jobbtorg.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2008 att stadsdelsnämnden överlämnar remissen utan eget ställningstagande samt därutöver anför följande.

Förvaltningens remissvar är i stort sett positivt till förändringarna inom jobbtorget. Frågan om stadsdelsnämndens framtida samarbete med socialtjänstnämnden i jobbtorgsärenden bör dock noga övervägas. Det synes lämpligt att innehållet i denna remiss bör avgöras vid förhandlingarna mellan allianspartierna inför 2009 års budget, varför remissen överlämnas utan eget ställningstagande.

Reservation anfördes av ledamoten Maj-Len Eklund (v), vice ordföranden Majvi Andersson m fl (s) och ledamoten Kenneth Rönquist (mp), *bilaga 1*.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 juli 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Jobbtorg startade sin verksamhet 2008-01-02 med syfte att förstärka stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete, och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Eftersom den organisatoriska placeringen under kommunstyrelsen var tillfällig för 2008 ska en permanent organisatorisk placering göras fr.o.m. 2009.

Stadsledningskontorets förslag till fullmäktige innebär bl.a. att Jobbtorg Stockholms målgrupp utökas successivt under år 2009 till att även omfatta försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet samt att ansvaret för Jobbtorg Stockholm överförs fr.o.m. 2009-01-01 från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden.

Förvaltningen är positiv till förslaget om att skapa en sammanhållen organisation för arbetsmarknadsfrågor, flyktingmottagning och SFI som på så sätt sammanför de olika ansvarsförhållandena så långt möjligt är till Jobbtorg Stockholm. På detta sätt kan arbetet med stödet till arbetslösa försörjningsstödstagare effektiviseras ytterligare. Förvaltningens mening är också att det är bra att den samordnade verksamheten organiseras under socialtjänstnämnden.

I samband med detta ser dock förvaltningen ett behov av att stadsdelsförvaltningarna får möjlighet till att vara aktivt delaktiga i att gemensamt med socialtjänstförvaltningen utveckla ett effektivt samarbete med Jobbtorg Stockholm.

Förvaltningen delar även stadsledningskontorets uppfattning att Jobbtorgens målgrupper behöver utökas successivt till att även omfatta försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet.

Ärendets beredning

Tjänsteutlåtandet har utarbetats inom verksamhetsområde vuxna, äldre och funktionshindrade. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen 2008-08-21.

Bakgrund

Jobbtorg startade sin verksamhet 2008-01-02 med syfte att förstärka stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete, och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Eftersom den organisatoriska placeringen under kommunstyrelsen var tillfällig för 2008 ska en permanent organisatorisk placering göras fr.o.m. 2009.

Målet är att skapa en sammanhållen organisation för arbetsmarknadsfrågor, flyktingmottagning och SFI som skapar tydlighet gentemot olika samverkansparter inom regionen och som ger staden bättre möjlighet att agera som en stark aktör i det regionala utvecklingsarbetet. Staden kan även nå samordningsvinster genom att samordna dessa verksamheter och för att uppnå detta behöver en samorganisation ske.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till stadsdelsnämnden för yttrande senast 2008-08-30.

Sammanfattning av remissen

Stadsdelningskontoret (SLK) anser att det finns goda förutsättningar att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för bidrag genom att följande uppgifter förs till en gemensam organisation 2009.

SLK föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

- Jobbtorg Stockholms målgrupp utökas successivt under år 2009 till att även omfatta försörjningsstödtagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet
- Ansvaret för Jobbtorg Stockholm överförs fr.o.m. 2009-01-01 från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden
- Ansvaret för svenska för invandrare (SFI) samt rekryteringsprogrammet överförs fr.o.m. 2009-01-01 från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden
- Ansvaret för samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden överförs fr.o.m. 2009-01-01 från stadsdelsnämnderna till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden
- Det övergripande samordningsansvaret för flyktingmottagning överförs från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att beakta kommunfullmäktiges beslut i detta ärende i samband med upprättande av budget för 2009 med beräkningar för 2010-2011.
- Kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnders reglementen revideras enligt bifogade bilagor
- Socialtjänstnämnden får i uppdrag att genomföra föreslagen organisationsförändring i enlighet med detta utlåtande 2009-01-01.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning av kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, följande:

- SLK får i uppdrag att under 2009 utreda möjligheten att överföra ansvaret för vuxenutbildningen från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden
- SLK får i uppdrag att utreda möjligheten att överföra ansvaret för övrig flyktingmottagning för nyanlända flyktingar från stadsdelsnämnderna till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen är positiv till förslaget att skapa en sammanhållen organisation för arbetsmarknadsfrågor, flyktingmottagning och SFI som på så sätt sammanför dessa olika ansvarsförhållanden till Jobbtorg Stockholm. På detta sätt kan arbetet med stödet till arbetslösa försörjningsstödtagare effektiviseras ytterligare. Förvaltningens mening är också att det är bra att den samordnade verksamheten organiseras under socialtjänstnämnden. Detta kan förväntas bidra till att bryta vissa tidigare ”låsningar” i samverkan mellan olika ansvarsområden i staden vilket har sin grund i olika regelverk och olika målprioriteringar för respektive ansvarsområde.

Det är dock mycket angeläget att ansvarsförhållandena mellan Jobbtorg Stockholm och stadsdelsförvaltningarna inte störs av nyordningen. Förvaltningens erfarenhet är att ett tydligt arbetssätt i myndighetsutövningen och en samsyn med Jobbtorg Stockholm är grundläggande för att insatserna för den enskilde arbetslöse ska få avsedd verkan. Därför ser förvaltningen ett behov av att stadsdelsförvaltningarna får möjlighet till att vara aktivt delaktiga i att gemensamt med socialtjänstförvaltningen utveckla ett effektivt samarbete mellan Jobbtorg Stockholm och stadsdelsförvaltningarnas försörjningsstödsenheter. Utifrån de erfarenheter stadsdelsförvaltningen har är det viktigt att poängtera att samarbete med stadsdelsförvaltningar och jobbtorgen bör ytterligare utvecklas och förbättras. Tre-parts möten bör användas i högre utsträckning än det görs i dag. Detta gäller framförallt upprättande av jobbplaner och bedömningar av rehabiliteringsinsatser. Stadsdelsförvaltningarna besitter ofta mycket värdefull information och har kännedom om redan befintliga utredningar om aspirantens arbetshinder och arbetsförmågor. I många fall kan stadsdelsförvaltningar redogöra för redan genomförda rehabiliteringsinsatser/åtgärder och andra myndigeters bedömningar och beslut. Jobbtorgen bör/ska ta tillvara och använda denna information i fortsatt rehabiliteringsarbete för att möjliggöra ett för aspiranterna snabbare inträde på arbetsmarknaden. Ett

regelbundet och konstruktivt samarbete kommer att leda till en effektiv resursanvändning och för aspiranterna snabbare väg till egen försörjning.

Förvaltningen delar SLK:s uppfattning att Jobbtorgens målgrupper behöver utökas successivt till att även omfatta försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet. För att klara detta utökade uppdrag behöver dock Jobbtorg Stockholm bygga upp en kompetens som inkluderar bl.a. utredning av arbetsförmåga, professionell coaching samt tillhandahållande av anpassade praktikplatser med goda handledare för de personer med försörjningsstöd som under en period har behov att bygga upp sin arbetsförmåga. Personer som uppbär försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet är bl.a. personer som har sociala/medicinska hinder samt är sjukskrivna med rätt eller utan rätt till sjukpenning. De nyinförda förändringarna i sjukförsäkringssystemet innebär bl.a. att de som bedöms ha arbetsförmåga och inte kan återgå i arbete hos sin arbetsgivare förlorar sjukpenningen, vilket innebär att de berörda antingen ska ha a-kassa eller kan bli aktuella för ekonomiskt bistånd. De nya sjukreglerna kommer sannolikt att leda till ett ökat antal försörjningsstödstagare och därmed ökade socialbidragskostnader.

Detta medför ökade krav på Jobbtorgen att utveckla en effektiv samverkan med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Den andra nämnda målgruppen, psykiskt och fysiskt funktionshindrade som inte uppbär försörjningsstöd men har andra insatser från stadsdelarna, skulle också ha behov av insatser från Jobbtorg Stockholm. Förvaltningen är dock medveten om att detta måste ske på sikt eftersom denna målgrupp har behov av behandlings- och rehabiliteringsinsatser, vilket Jobbtorg Stockholm idag saknar. Det är dock nödvändigt att socialtjänstförvaltningen fortsätter att kartlägga denna målgrupps storlek och behov samt söker EU-bidrag för ett genomtänkt genomförande av resursutveckling inom Jobbtorg Stockholm, inkluderad erforderlig samverkan med stadsdelar, landstinget och försäkringskassan som på sikt kan tillgodose även denna målgrupps behov av insatser.

Förvaltningens uppfattning är slutligen att Jobbtorg Stockholms utbud och prioriteringar samt samverkansform med andra huvudmän gällande rehabiliteringsärenden måste diskuteras i detalj med stadsdelsnämnder, landstinget och försäkringskassan i samband med socialtjänstnämndens planering för EU-ansökan för denna målgrupp.

Socialtjänstnämnden

Socialtjänstnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2008 att överlämna tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande med hänvisning till att ärendet ska behandlas i kommunfullmäktiges budget för 2009 - 2011.

Reservation anfördes av vice ordföranden Karin Rågsjö (v), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (s), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamoten Gertrud Brorsson (mp), *bilaga 1*.

Socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 15 juli 2008 har i huvudsak följande lydelse.

För att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för att de uppbär bidrag, behöver stadens arbetsmarknadsåtgärder utvecklas och samordnas så att stadens samlade resurser med inriktning mot arbetsmarknad utnyttjas på bästa sätt. Förvaltningen tillstyrker stadsledningskontorets förslag att Jobbtorg Stockholm, svenska för invandrare, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden

samt övergripande samordningsansvar avseende flyktingmottagning förs till en gemensam organisation inom socialtjänstnämnden den 1 januari 2009. Därmed får nämnden hela det övergripande ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor i staden. Förvaltningen tillstyrker även förslaget att stadsledningskontoret får uppdraget att utreda om även vuxenutbildningen och flyktingmottagning för nyanlända flyktingar ska föreslås överföras till socialtjänstnämnden.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialtjänstnämnden för yttrande överlämnat tjänsteutlåtande från stadsledningskontoret om organisatorisk placering av Jobbtorg. Remisstiden går ut den 30 augusti 2008.

Ärendet har även remitterats till samtliga stadsdelsnämnder.

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom kansliavdelningen i samarbete med avdelningen för stadsövergripande sociala frågor.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande i sammanfattning

Den 2 januari 2008 startade Jobbtorg Stockholm sin verksamhet med syfte att förstärka stadens insatser för att arbetslösa bidragstagare, flyktingar/invandrare och ungdomar ska komma ut i arbete, och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Jobbtorgen ska vara den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser. Jobbtorg Stockholm är under 2008 tillfälligt organisatoriskt placerat under kommunstyrelsen. En permanent organisatorisk placering ska ges från och med 2009.

Stadsledningskontoret anser att det finns goda förutsättningar att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för bidrag genom att Jobbtorg Stockholm, svenska för invandrare, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden, övergripande samordningsansvar avseende flyktingmottagning samt övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor förs till en gemensam organisation inom socialtjänstnämnden den 1 januari 2009. Stadsledningskontoret föreslår att revidering görs av reglementena för kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnder enligt bilaga.

För att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för att de uppbär bidrag behöver stadens arbetsmarknadsåtgärder utvecklas och samordnas så att stadens samlade resurser med inriktning mot arbetsmarknad utnyttjas på bästa sätt. En sammanhållen organisation för arbetsmarknadsfrågor, flyktingmottagning, vuxenutbildning och SFI (svenska för invandrare) skapar tydlighet gentemot olika samverkansparter inom regionen och ger staden bättre möjlighet att agera som en stark aktör i det regionala utvecklingsarbetet. För att uppnå detta behöver inte verksamheterna inordnas i begreppet Jobbtorg utan en samorganisation kan ske på olika sätt.

Jobbtorgens målgrupper föreslås utökas till att även omfatta försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet. Denna grupp ska överföras successivt till Jobbtorgen under 2009 efter en gemensam bedömning mellan Jobbtorg och stadsdelsnämnderna om vilken typ av arbetsmarknadsinsatser som kan vara relevant. Stadsledningskontoret föreslår att Jobbtorg Stockholm under 2009 ingår som samverkanspart i de planerade aktiviteterna riktade till personer med psykiskt och fysiskt funktionshinder som inte uppbär försörjningsstöd. Inför 2010 föreslås Jobbtorgen få i uppdrag att kartlägga sin verksamhet i förhållande till andra aktörer som till exempel arbetsförmedlingen, och med utgångspunkt från de försöksverksamheter som då hunnit genomföras.

Vidare föreslår stadsledningskontoret att kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att utreda och utvärdera möjligheten att samordna vuxenutbildning tillsammans med föreslagen organisation. Stadsdelsnämndernas ansvar i övrigt för flyktingmottagning samt i det fallet eventuellt övertagande av de kommunövergripande verksamheterna som stadsbidragsgruppen och den organiserade kommunflytten föreslås utredas. Kommunstyrelsen föreslås ge stadsledningskontoret uppdraget att utreda om även övrig flyktingmottagning för nyanlända flyktingar ska föreslås flyttas till Jobbtorg Stockholm inom socialtjänstnämnden.

Förvaltningens synpunkter

Effektivisering av stadens arbetsmarknadsinsatser

För att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för att de uppbär bidrag, behöver stadens arbetsmarknadsåtgärder utvecklas och samordnas så att stadens samlade resurser med inriktning mot arbetsmarknad utnyttjas på bästa sätt. Stadsledningskontoret menar att en sammanhållen organisation för arbetsmarknadsfrågor, flyktingmottagning, vuxenutbildning och SFI (svenska för invandrare) skapar tydlighet gentemot olika samverkansparter inom regionen.

Förvaltningen instämmer i stadsledningskontorets bedömning att staden behöver utveckla sina arbetsmarknadsåtgärder med inriktning mot en sammanhållen organisation. Det finns dock flera frågor att utreda vidare innan det är möjligt att ta ställning till hur en sådan organisation skulle kunna se ut vilket också stadsledningskontoret föreslår, framför allt vuxenutbildningen och flyktingmottagningen. Men det finns också frågor att utreda vad gäller förslaget till utökad målgrupp för jobbtorgen.

Jobbtorgens organisatoriska placering

Jobbtorg Stockholm föreslås överföras från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden den 1 januari 2009. Målgruppen föreslås successivt utökas under år 2009 till att även omfatta försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av annat skäl än arbetslöshet.

Förvaltningen bedömer att en inplacering av jobbtorgsorganisationen i socialtjänstnämnden är den mest lämpliga organisatoriska lösningen vid tillskapandet av en gemensam arbetsmarknadsorganisation i staden eftersom nämnden redan har ett stadsövergripande ansvar för arbetsmarknadsfrågor och organiserar ett stort antal stadsövergripande verksamheter.

Utvidgning av målgruppen 2009

Förvaltningen anser att en utvidgning av jobbtorgens målgrupper är nödvändig om stadens mål att minska bidragsberoendet ska uppnås. Många försörjningsstödstagare, som trots högkonjunkturen inte har tagit sig ur bidragsberoendet, står allt längre från arbetsmarknaden på grund av bristande kunskaper i svenska språket, diffusa arbetshinder eller en mer komplex problematik än bara avsaknad av arbete.

Antalet personer i tillkommande målgrupper för Jobbtorg Stockholms verksamhet kan dock enligt förvaltningens bedömning sannolikt vara betydligt fler än vad som hittills framkommit. Det är angeläget att fortsatt utreda sammansättningen av den föreslagna utökade målgruppen för jobbtorgen för att skapa klarhet i jobbtorgens förutsättningar att kunna ta emot dessa personer. Det måste finnas tillräckliga resurser och erforderlig kompetens inom jobbtorgen för att arbeta med tillkommande målgrupper eftersom de bedöms som mer resurskrävande än nuvarande målgrupper.

Svenska för invandrare (SFI) och kommunal vuxenutbildning

Ansvar för svenska för invandrare (SFI) föreslås från den 1 januari 2009 överföras från utbildningsnämnden till socialtjänstnämnden.

SFI är avgörande för vägen till egen försörjning för många flyktingar och invandrare. Denna målgrupp är även en av jobbtorgens målgrupper. Förvaltningen anser att det är angeläget att SFI fortsätter att utvecklas i riktning mot att vara ett tydligt stöd för arbetslinjen. Det finns ingen motsättning i att ha en hög kvalitet i utbildningen och att vara ett tydligt stöd för arbetslinjen.

När det gäller ansvaret för SFI bedömer förvaltningen att det kan vara lämpligt att föra över åtminstone vissa delar till socialtjänstnämnden. Vissa delar skulle även fortsättningsvis kunna tillhöra utbildningsnämnden utifrån ett kompetensperspektiv.

En överföring till socialtjänstnämnden av den del av SFI-verksamheten som handlar om kartläggning och beslut om studievägar kan underlätta samordningen vid planeringen av aktiviteter för individen. Sannolikt skulle även samordningen vid kommande upphandlingar av insatser underlättas. Det skulle kunna skapas bättre förutsättningar för att kunna upphandla både SFI, arbetsintroduktion och praktik.

Det kan dock finnas organisatoriska och verksamhetsmässiga fördelar med att föra över

hela SFI-verksamheten och inte dela den mellan två nämnder. Särskilt gäller detta förutsättningar för verksamhetsutveckling.

Det finns dock vissa frågor som måste övervägas om själva utbildningsverksamheten överförs till socialtjänstnämnden. Det innebär att en ny stor yrkesgrupp med specifika kompetensutvecklingsbehov ska föras till nämndens ansvarsområde. Förvaltningen anser att om även utbildningsverksamheten ska överföras till socialtjänstnämnden måste även resurser för administration, personalfrågor, kompetensutveckling för lärare etc. samtidigt överföras från utbildningsförvaltningen till socialtjänstförvaltningen.

Vuxenutbildningen består av vuxenutbildning (komvux), särvox, SFI och kvalificerad yrkesutbildning (KY). Målgruppen inom vuxenutbildningen är till en del densamma som för jobbtorgen. På motsvarande sätt som för SFI skulle sammantaget ett bättre resultat kunna uppnås genom att verksamheten organisatoriskt placeras närmare jobbtorgen och även upphandlingar av verksamheten skulle kunna effektiviseras. Förvaltningen delar stadsledningskontorets bedömning om att förutsättningarna för och konsekvenserna av att överföra ansvaret för kvarvarande delar av vuxenutbildningen från utbildningsnämnden behöver utredas närmare innan man tar ställning till en eventuell organisatorisk förändring.

Rekryteringsprogrammet

Rekryteringsprogrammet är en egenregiverksamhet inom utbildningsnämnden vars huvuduppgift är att slussa flyktingar ut i arbete via förberedande utbildningar (som också innehåller yrkessvenska/yrkesterminologi) och yrkeskurser med praktik. Verksamheten har idag en nära samverkan med näringslivet och har genom att tillhandahålla uppdragsutbildningar uppnått goda resultat. Ansvaret för rekryteringsprogrammet föreslås från den 1 januari 2009 överföras från utbildningsnämnden till socialtjänstnämnden.

Förvaltningen anser att överföring av rekryteringsprogrammet till socialtjänstnämnden är bra eftersom rekryteringsprogrammet utgör en väsentlig supportverksamhet till jobbtorgen.

Samhällsinformation för flyktingar

Ansvaret för samhällsinformation för flyktingar föreslås från den 1 januari 2009 överföras från utbildningsnämnden till socialtjänstnämnden.

Det är av yttersta vikt att introduktionen för nyanlända flyktingar innehåller en väl utvecklad samhällsinformation för att den enskilde snabbt ska förstå och bli delaktig i det samhälle man lever i. En god information kan medverka till att öka möjligheterna till ett snabbt inträde på arbetsmarknaden.

I dagsläget har stadsdelsnämnderna ansvaret samhällsinformation som en del av introduktionen för flyktingar. Den utförs på olika sätt och har något olika utformning och omfattning i olika stadsdelar.

I förordning (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande finns bestämmelser som anger att den statliga ersättningen är kopplad till att kommunen genomför ett program för utlänningens introduktion i samhället. Där anges att "ett introduktionsprogram för personer som har fyllt 16 år ska innehålla SFI, praktik i den utsträckning som är möjlig, orientering om svenska samhällsförhållanden och svenskt samhällsliv samt information om vardagslivet i en kommun och andra liknande förhållanden".

För närvarande pågår en förstudie/projekt via länsstyrelsen, Botkyrka kommun och Kommunförbundet Stockholms län (KSL) om samhällsinformationen och hur samordning skulle kunna ske mellan flera av länets kommuner och andra myndigheter. Flera kommuner deltar i styrgrupp och arbets-/referensgrupper, däribland Stockholms stad. Förstudien har ett brett stöd bland kommunerna i länet.

I Malmö har under 2007 genomförts ett projekt med ett antal irakiska nyanlända flyktingar som erbjudits möjligheten till en fördjupad samhällsinformation som skett mer i dialogform än som enstaka informationstillfällen. Projektet har utvärderats av Lunds universitet och redovisar mycket goda resultat. Den använda metodiken implementeras nu i all samhällsinformation till nyanlända i Malmö.

Förvaltningen bedömer att en överföring av ansvaret för samhällsinformationen till socialtjänstnämnden kan vara positiv eftersom det kan ge bättre förutsättningar för en mer sam-

ordnad och likvärdig informationsinsats. En samordning i staden kan även underlätta om det längre fram blir aktuellt med viss samordning också mellan länets kommuner.

Samhällsinformationen är ett utvecklingsområde där det finns förbättringsmöjligheter både vad gäller innehåll och form. Det bör utfärdas riktlinjer för vilka moment som samhällsinformationen ska innehålla och hur omfattande den ska vara. Vidare bör de erfarenheter som gjorts i Malmöprojektet och i stadsdelsförvaltningarna tas tillvara i utformningen av den fortsatta verksamheten.

Övergripande ansvar för flyktingmottagande

Det övergripande samordningsansvaret för flyktingmottagning föreslås överföras från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden från den 1 januari 2009.

Förvaltningen anser att det är lämpligt att överföra det övergripande samordningsansvaret för flyktingmottagning till socialtjänstnämnden eftersom nämnden redan har ett stadsövergripande samordningsansvar för övriga verksamhetsmässigt närliggande verksamhetsområden.

Ändrade reglementen för kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna.

Stadsledningskontoret föreslår i bilagor till sitt tjänsteutlåtande ändringar i berörda nämnders reglementen. Förvaltningen tillstyrker i huvudsak förslagen till ändringar.

Förvaltningen föreslår att föreslagna ändringar i reglementena görs från den 1 januari 2009, då behöver inga datum när föreslagna ändringar ska gälla införas i reglementena.

Förvaltningen föreslår följande utformning av 2 § 1, 2 och 3 st i reglemente för socialtjänstnämnden. Datumangivelser har tagits bort. Ett nytt stycke 3 har lagts till som nu utgör 4 §, något förkortat, som då kan utgå. Kursiverad text är tillägg och ändring av stadsledningskontorets förslag.

2 §

Socialtjänstnämnden ansvarar för kommunövergripande frågor rörande omsorg om fysiskt och psykiskt funktionshindrade, socialtjänstens barn- och ungdomsverksamhet, missbrukarfrågor, ekonomiskt bistånd, hemlöshetsfrågor, samordning av flyktingmottagning, samhällsinformation, yrkesutbildning samt arbetsförberedande insatser för flyktingar under introduktionstiden samt arbetsförberedande insatser till arbetslösa med behov av försörjningsstöd. Nämnden ansvarar även för samverkan med frivilligorganisationer på det sociala området där detta inte ankommer på äldreomsorg och ansvarar för tillståndsgivning vid utskänkning av alkohol. Vidare svarar nämnden för kommunövergripande frågor rörande drog- och brottsprevention (Precens - Preventionscentrum Stockholm).

Socialtjänstnämnden är styrelse för och handhar därvid de uppgifter som enligt lag eller annan författning ankommer på kommuns styrelse för det offentliga skolväsendet för vuxna såvitt avser svenska för invandrare (sfi). Vidare ansvarar socialtjänstnämnden för verksamheten vid stadens jobbtorg från och med den 1 januari 2009.

Nämnden är stadens arbetslöshetsnämnd och svarar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor.

Ansvar för flyktingmottagande

Stadsledningskontoret föreslås få i uppdrag att utreda möjligheten att överföra ansvaret för övrig flyktingmottagning för nyanlända flyktingar från stadsdelsnämnderna till socialtjänstnämnden.

Förvaltningen anser att det är angeläget att stadens flyktingmottagande i likhet med SFI utvecklas mot att vara stöd för en tydlig arbetslinje. Ett omhändertagandeperspektiv undergräver den enskildes möjligheter att integreras i det svenska samhället och försörja sig själv. Istället bör man lyfta fram den enskildes utbildning och yrkeskunnande som resurser och ta tillvara dem.

Förvaltningen anser att det är tveksamt om ansvaret för nyanlända flyktingar ska överföras från stadsdelsnämnderna till socialtjänstnämnden. Erfarenheten från när man tidigare hade flyktingmottagningen organiserad i en stadsövergripande enhet, är att det fanns brister när det gällde incitamentet till en snabb och effektiv introduktion eftersom det inte var den

egna verksamheten, utan stadsdelsnämnderna, som fick ta konsekvenserna om de enskilda individerna inte blev självförsörjande.

Organisation av arbetsmarknadsinsatserna inom socialtjänstförvaltningen

Överföring av jobbtorgen, SFI-verksamheten, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation till flyktingar och övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning ställer krav på en bra organisation inom socialtjänstförvaltningen för att uppnå förväntad utveckling med inriktning på en gemensam samordnad organisation för stadens arbetsmarknadsinsatser. Inom organisationen av arbetsmarknadsinsatser bör även inrymmas den befintliga stadsövergripande samordningen av stadens arbetsmarknadsinsatser och utförarenheten Stockholms arbetsmarknadstjänster (START) med Krami/Moa (som arbetar med personer som tidigare varit föremål för kriminalvård).

Stadsledningskontorets uppfattning är att samtliga verksamheter som föreslås överföras till socialtjänstnämnden ska organiseras inom Jobbtorg Stockholm. Förvaltningen anser att det är väl tidigt att redan nu fastslå organisationen. Alternativt bör det övervägas att organisera de olika verksamheterna i en avdelning för arbetsmarknadsinsatser, flyktingmottagande och integration med gemensam ledning där de olika enheterna jobbtorgen, SFI-verksamheten, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation till flyktingar och START med Krami/Moa ingår.

I samband med ett eventuellt överförande av ansvar till socialtjänstnämnden enligt stadsledningskontorets förslag måste utredas vilka personalresurser som behöver överföras från stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden. Vidare måste klarläggas vilka övriga resurser som ska överföras, t.ex. vad gäller lokaler, schabloner för material och resurser för externa aktörers medverkan såsom tolkkostnader mm.

Det är också oerhört viktigt att socialtjänstnämnden tillförs erforderliga administrativa resurser för att kunna ansvara för de eventuellt tillkommande verksamheterna. En utökning av förvaltningens organisation i den omfattning som det handlar om kräver förstärkning av samtliga administrativa stödfunktioner.

Ungefärlig omfattning av personal i befintliga organisationer som berörs av förslaget Jobbtorg Stockholm

Ca 140 tjänster varav 2 är centralt placerade.

Övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning

1 tjänst

SFI-verksamheten

Sammantaget finns ca 100 tjänster inom utbildningsförvaltningen. Från och med den 1 juli 2008 har utbildningsnämnden avtal med ABF, Competens, Hermods, Lernia och Utbildningsborgen.

- Centralt finns för myndighetsutövning och pedagogiskt ledarskap en rektor och en biträdande rektor.
- För intagning, information, registrering, utskrift av betyg och intyg finns 7 assistenter.
- För kartläggning och testning inför kursstart finns 7 testpedagoger.
- För hjälp till sökande med särskilda behov finns en kurator och en studie- och yrkesvägledare. Dessutom upphandlas kuratorstjänster och hörselpedagogtjänster.
- För fakturering, IK-hantering (interkommunal ersättning) och närvaroregistrering och kontroll av faktureringsunderlag finns en handläggare.
- För kvalitetsredovisningar, svar på olika enkäter/remisser etc. från Skolverket och andra aktörer finns drygt en handläggare.
- För hantering och utveckling av datasystemen och kontakter med Statistiska centralbyrån (SCB) finns en halv handläggare.
- På Hornsgatan finns dessutom en administrativ sekreterare/intendent och en chef.

Det finns fyra kommunala skolor som har SFI vilka svarar för cirka 35 % av hela verksamheten. För närvarande är drygt 7 000 deltagare inskrivna vid ett och samma tillfälle och

under ett år tas drygt 14 000 individer emot.

- De kommunala skolorna har 55 lärare, 4 rektorer, 5 biträdande rektorer, 3 - 4 utbildningsledare, 5 - 6 assistenter/kanslisters samt på ett par skolor del i intendent. Dessutom ska skolorna fr.o.m. hösten 2008 ha studie- och yrkesvägledare och det kan röra sig om en per skola dvs. 4 stycken.

Rekryteringsprogrammet

Det finns en chef som har 10 -15 medarbetare (coacher, administratörer, och samordnare).

Samhällsinformation för flyktingar

Det finns personal på varje stadsdel som är involverad i detta. Omfattningen varierar beroende på antalet flyktingar, som varierar över tid, samt flyktingens utbildningsnivå/familjesituation.

Organisatoriskt kan en enhet inrättas inom en ny avdelning för arbetsmarknadsinsatser med uppdrag att säkerställa en likvärdig kvalitet vad avser innehåll och omfattning. Informationsverksamheten kan sedan utföras exempelvis på lokal nivå/lokala jobbtorg eller i samarbete med stadsdelsförvaltningarna.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 augusti 2008 att överlämnar ärendet till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

Reservation anfördes av vice ordföranden Roger Mogert (s), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamoten Inger Stark (v), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamoten Per Olsson (mp), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 12 augusti 2008 har i huvudsak följande lydelse.

I ”Organisatorisk placering av Jobbtorg” – remiss från kommunstyrelsen - föreslås bl.a. att

- ansvaret för Jobbtorg Stockholm fr.o.m. den 1 januari 2009 överförs från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden
- ansvaret för svenska för invandrare (sfi) samt rekryteringsprogrammet överförs från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden
- det övergripande samordningsansvaret för flyktingmottagning överförs från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden
- kommunstyrelsens, utbildningsnämndens, socialtjänstnämndens och stadsdelsnämndernas reglementen revideras.

Vidare föreslås att stadsledningskontoret får i uppdrag att under 2009 utreda möjligheterna att överföra ansvaret för vuxenutbildningen från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden.

Utbildningsförvaltningen ser positivt på överförandet av Rekryteringsprogrammet till Jobbtorg Stockholm, då detta omfattar icke-formella utbildningsåtgärder.

När det gäller förslaget om överförande av sfi till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden, kan förvaltningen se fördelar ur ett organisatoriskt perspektiv när det gäller samordning med övriga jobbtorgsaktiviteter. Det är dock svårt att bedöma konsekvenserna av förslaget på grund av flera orsaker. Bl.a. pågår ett arbete på statsnivå kring sfi.

I likhet med stadsledningskontorets förslag om att utreda och utvärdera möjligheten att

samordna vuxenutbildningen med Jobbtorgsorganisationen anser förvaltningen att också sfi behöver utredas vidare.

Olika alternativ för sfi:s organisation kan övervägas

- om verksamheten i sin helhet skall överföras till socialtjänstförvaltningen, eller om ansvar och budgetmedel skall överföras, under det att utbildningsnämnden är utförare av insatser och uppdrag från socialtjänstnämnden. Detta får betydelse för huvudmannaskapet, den upphandlade verksamheten, egenregin, samt verksamhet vad gäller intagning, vägledning, och testning.

Uppmärksammas bör

- att majoriteten av sfi-studerande i Stockholm inte utgör Jobbtorgens målgrupp
- att de verksamheter inom egenregin som idag har såväl sfi som vuxenutbildning kan få två huvudmän

När det gäller att utreda möjligheterna att överföra ansvaret för vuxenutbildningen till Jobbtorg Stockholm, har förvaltningen svårare att se kopplingen till socialtjänstnämnden. Den kommande utredningen bör därför bl.a. belysa vuxenutbildningen avseende:

- kopplingarna till gymnasieskolan. Utredningen bör pröva om vuxenutbildningen med stark koppling till gymnasieskolan bör ligga kvar inom utbildningsnämnden
- förslaget om en reformerad gymnasieskola
- personalfrågorna, då vuxenutbildning och gymnasieutbildning utgör en turordningskrets.

Kvalificerad yrkesutbildning (KY) och påbyggnadsutbildningar (PU) ligger idag organisatoriskt tillsammans med vuxenutbildningen. Dessa bör inte flyttas och inte heller omfattas av utredningen om vuxenutbildningen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom vuxenutbildningsavdelningen tillsammans med gymnasieavdelningen och förvaltningschefens stab. Handikapprådets synpunkter har inhämtats och beaktats.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till bl.a. utbildningsnämnden remitterat "Organisatorisk placering av Jobbtorg". Remisstiden sträcker sig till 2008-08-30.

Remissens innehåll

Jobbtorg startade sin verksamhet i början av 2008 med syfte att försäkra stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete, och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Den organisatoriska placeringen av Jobbtorg är under 2008 tillfällig och ska inför 2009 ges en permanent placering.

För att skapa effektiva insatser för att få människor i arbete behöver stadens arbetsmarknadsåtgärder utvecklas och samordnas så att de samlade resurserna med inriktning mot arbetsmarknad utnyttjas på bästa sätt. Därför föreslås en sammanhållen organisation för arbetsmarknadsfrågor, flyktigmottagning och sfi med syftet att skapa tydlighet gentemot olika samverkansparter och ge staden bättre möjlighet att agera som en stark aktör i det regionala utvecklingsarbetet. Detta behöver inte innebära att verksamheterna inordnas i begreppet Jobbtorg, utan en samorganisation kan ske på olika sätt.

Jobbtorgens målgrupper föreslås utökas till att också omfatta försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet. Insatser för personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning som inte uppbär försörjningsstöd men som får stöd i olika former från stadsdelen och som behöver insatser för att helt eller delvis kunna komma in på arbetsmarknaden.

Stadsledningskontoret anser att det finns goda förutsättningar att skapa effektiva insatser för att få människor i arbete istället för bidrag genom att Jobbtorg Stockholm, svenska för invandrare, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden, övergripande samordningsansvar avseende flyktigmottagning, övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor förs till en gemensam organisation

inom socialtjänstnämnden den 1 januari 2009.

Vidare föreslås att kommunstyrelsen ge stadsledningskontoret i uppdrag att utreda och utvärdera möjligheten att samordna vuxenutbildning tillsammans med föreslagen organisation. Stadsdelsnämndernas ansvar i övrigt för flyktingmottagning samt i det fallet eventuellt övertagande av de kommunövergripande verksamheterna som stadsbidragsgruppen och den organiserade kommunflytten föreslås utredas. Kommunstyrelsen föreslås ge stadsledningskontoret uppdraget att utreda om även övrig flyktingmottagning för nyanlända flyktingar ska föreslås flyttas till Jobbtorg Stockholm inom socialtjänstnämnden.

Jobbtorg Stockholm föreslås överföras från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden fr.o.m. den 1 januari 2009. Kommunstyrelsens, socialtjänstnämndens, utbildningsnämndens och stadsdelsnämndernas reglementen revideras i samband med detta.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har nedan enbart lämnat synpunkter på de verksamheter som direkt berör de verksamhetsområden som idag sorterar under utbildningsnämnden, d.v.s. Rekryteringsprogrammet, sfi (svenska för invandrare) och vuxenutbildning.

Rekryteringsprogrammet

Förvaltningen ser positivt på förslaget att överföra Rekryteringsprogrammet till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstförvaltningen. Programmet omfattar primärt icke-formella utbildningsåtgärder som bara delvis följer kursplanen för sfi.

Svenska för invandrare (sfi)

När det gäller förslaget om överförande av sfi till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden, kan förvaltningen se fördelar ur ett organisatoriskt perspektiv när det gäller samordning med övriga jobbtorgsaktiviteter kring individen. Det är dock svårt att bedöma konsekvenserna av förslaget på grund av flera orsaker. Bl.a. pågår ett arbete på statsnivå kring sfi. En analys av de av kommunfullmäktige beslutade sfi-schablonerna behöver också göras, då resursinsatsen har betydelse för vilka lösningar som är möjliga. Det är också svårt att nu bedöma vilka effekter den nya upphandlingen av sfi får mellan kommunala enheter och upphandlade.

I likhet med stadsledningskontorets förslag om att utreda och utvärdera möjligheten att samordna vuxenutbildningen med Jobbtorgsorganisationen anser förvaltningen att också sfi behöver utredas vidare.

Verksamheten inom sfi omfattar ett flertal delar: utbildning inom upphandlad verksamhet, utbildning inom egenregi, myndighetsutövning, kvalitetssäkring samt befintliga funktioner vad avser intagning, vägledning och testning.

Olika alternativ för sfi:s organisation kan övervägas där de olika delarna ligger på en eller flera nämnder. Ett alternativ är att verksamheten i sin helhet överförs till socialtjänstnämnden. Huvudmannaskapet för utbildningen flyttas till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden, som då blir ansvarig för ledning, planering och uppföljning av verksamheten. Fördelen med detta förslag är en sammanhållen organisation av Jobbtorgens aktiviteter. Ur individperspektiv är fördelen att myndighetskontakterna blir färre. Ett annat alternativ är att erforderliga sfi-schabloner överförs till Jobbtorg Stockholm, som ger utbildningsnämnden i uppdrag att bedriva utbildning. Utbildningsnämnden förblir då huvudman för utbildningen. Fördelen med detta förslag är att huvudmannaskapet för all utbildning oavsett karaktär hålls ihop och att stadens skoladministration görs mer effektiv.

Den primära uppgiften för sfi är att ge nyanlända relevant utbildning i svenska så att dessa kan använda sin kompetens för att klara sin egenförsörjning. Förvaltningen stöder förslaget att målgruppen på sikt även kommer att omfatta personer med funktionsnedsättning.

Förvaltningen vill uppmärksamma att det i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande uppges att cirka 50 % av de elever som går på sfi också är Jobbtorgens målgrupper. Enligt förvaltningens beräkningar, baserade på uppgifter från maj-08, är omfattningen av målgruppen ca 30 %.

Vad gäller sfi-undervisningen bör även de så kallade sfx-projekten uppmärksammas. De drivs i regional samverkan, i samarbete med Länsstyrelsen och högskolor, ett antal projekt

där avsikten är att ta vara på den kompetens som individer med utländsk, primärt akademisk, utbildning har med sig.

Personalfrågorna är ett område att belysa och ta ställning till. Personal inom förvaltningens vuxen- och gymnasieutbildning tillhör samma turordningskrets. I dagsläget kan personal, främst undervisande sådan, vid personalbrist eller övertalighet, föras mellan de bägge verksamheterna.

Den centrala specialistkompetensen för intagning, vägledning och testning inom Vuxenutbildning Stockholm behöver säkerställas. Handikapprådet har särskilt pekat på behovet av dessa kompetenser.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen i staden omfattar grundläggande vuxenutbildning, motsvarande grundskola, gymnasial vuxenutbildning med teoretisk eller praktisk inriktning, och sårvox. Kvalificerad yrkesutbildning (KY) och påbyggnadsutbildningar (PU) ligger organisatoriskt tillsammans med vuxenutbildningen. Dessa är postgymnasiala utbildningar, som finansieras med statliga medel.

När det gäller vuxenutbildningens alla delar har förvaltningen svårare att se kopplingen till Jobbtorg Stockholm och socialtjänstnämndens ansvarsområde. En klar majoritet av de studerande inom vuxenutbildningen i staden har inte försörjningsstöd, utan studerar på lån. De allra flesta är självförsörjande. Det främsta syftet med vuxenutbildning är att de studerande skall höja sin kompetens, vilket är ett tydligt utbildningsuppdrag. Kopplingarna till gymnasieskolan är, enligt förvaltningens mening, flera än vad som framkommer i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Den nya gymnasieutredningen talar om rättigheten för studerande på gymnasieskolans yrkesprogram, såväl skolförlagda som lärlingsutbildningar, att kunna komplettera sin utbildning till högskolebehörighet. Vidare finns intentionen att för enkla för ungdomar under tjugo år att studera inom vuxenutbildning för att enklare kunna individanpassa utbildningen. Vikten av anknytningen till arbetslivet via branscherna betonas också. Dessa kontakter är viktiga för såväl gymnasieskolan som för vuxenutbildningen. En uppdelning av de två riskerar, enligt förvaltningen, att göra dessa kontakter mer tungrodda, främst ur avnämarnas perspektiv.

Personalfrågorna inom vuxenutbildningen är – som inom sfi - ett område att belysa och ta ställning till.

Utbildningsförvaltningen instämmer i förslaget om att möjligheterna att överföra ansvaret för vuxenutbildningen till Jobbtorg Stockholm behöver utredas.

De statligt finansierade KY- och PU-utbildningarna, bör kvarstå inom utbildningsnämnden. Där är staden anordnare av statligt beslutade utbildningsinsatser. Kopplingen till Jobbtorgen är mycket begränsad.

RESERVATIONER M.M.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordförande Abebe Hailu m.fl. (s), enligt följande.

Att delvis besluta enligt förvaltningens förslag samt att därutöver anför följande.

Socialdemokraternas uppfattning är att stadsdelsnämnderna ska ansvara för arbetsmarknadspolitiken eftersom insatser, arbetsmetodik och arbetssätt då kan anpassas och utvecklas efter lokala behov och förutsättningar, såsom det fungerade under den förra mandatperioden. Vi socialdemokrater hade önskat att möjligheten till lokalt inflytande över arbetsmarknadspolitiken hade funnits kvar även i och med Jobbtorgen.

Socialdemokraterna inget att invända mot Jobbtorgens flytt från stadsledningskontoret till socialtjänstförvaltningen. Däremot är vi i grunden kritiska till att arbetsmarknadspolitiken har centraliserats.

Enligt en ny prognos från Stockholms stads utrednings- och statistikkontor förväntas kostnaderna för ekonomiskt bistånd att öka med nio procent från 2008 till 2009. Prognosen tar sin grund i att konjunkturen nu dämpas kraftigt och att arbetslösheten stiger. Detta innebär att arbetsbelastningen för Jobbtorgens personal kommer att öka under 2009 då fler personer kommer att ha behöva försörjningsstöd.

Vi tycker att det låter mycket ologiskt att Jobbtorgen ska omfatta även personer som uppstår försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet eftersom syftet med Jobbtorgen har angivits till att fler arbetslösa ska komma ut i arbete. Om orsaken till deras behov av försörjningsstöd är brist på arbete bör det också anges som skäl. Svårare är det inte.

Socialdemokraterna ser stora nackdelar med att föra över flyktingmottagandet till Jobbtorgen. Vi är oroliga för att den organisatoriska utveckling som den borgerliga majoriteten eftersträvar kommer att urholka stadsdelsnämndernas inflytande då man vill flytta allt fler arbetsuppgifter från stadsdelsnämnderna till centrala nämnder, i det här fallet socialtjänstnämnden. I denna process kommer också lokalkännedomen som idag finns i stadsdelarna försvinna. Det är en riktning som riskerar stor kunskap, allt för att borgarna ska kunna centralisera stadens verksamheter. Vi tror på de lokala lösningarna och hänvisar därför till våra tidigare skrivningar om Jobbtorgen.

Vi Socialdemokrater håller med stadsledningskontoret och Rinkeby-Kista Stadsdelsförvaltningens konstaterande att det finns en stor nackdel med att flytta över hela flyktingmottagandet till Jobbtorgen. I flyktingmottagandet ingår många målgrupper (barn, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre) som inte överensstämmer med Jobbtorgens målgrupper. Vi ställer oss kritiska till att Jobbtorgen ska ansvara för grupper som inte har någon koppling till deras verksamhet. Den gemensamma samhällsinformationen till flyktingar är en viktig del i introduktionen och den första tiden i staden. Men istället för att flytta över detta till Jobbtorgen då problem ska ha uppkommit i hanteringen av informationen, bör man arbeta på att sammanställa en gemensam norm för vad som ska ingå i samhällsinformation som distribueras av stadsdelsnämnderna.

Precis som stadsledningskontoret resonerar riskerar ansvarsfördelningen mellan socialtjänstnämnden, stadsdelsnämnder och Jobbtorgen att bli otydlig och överlappande.

Det är logiskt att eftersträva en förbättrad samordning stadens arbetsmarknads- och utbildningsverksamheter. Att däremot se SFI som en del av socialtjänstens verksamhetsområde är helt fel. Målgruppen för SFI-undervisning är inte homogen, och långt ifrån alla som läser SFI är personer som är arbetslösa eller som mottagare av ekonomiskt bistånd. En samordning av SFI och Jobbtorgen - som ju enbart vänder sig till mottagare av ekonomiskt bistånd - är därför inte önskvärd. Vad SFI idag behöver är inte ytterligare omorganisation utan arbetsro.

Vuxenutbildning och Komvux är en viktig del av stadens utbildningsverksamhet, och ska även den vara utbildningsnämndens ansvar. Någon vidare utredning huruvida stadens Vuxenutbildning ska flyttas till jobbtorgen ska inte genomföras.

Vi vill slutligen påminna om att de borgerliga innan valet 2006 lovade en jobbgaranti för alla som ansöker om ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Löftet innebar att alla skulle garanteras arbete/utbildning inom fem dagar. Det utlovades att dessa jobb inom fem dagar skulle vara till avtalsenlig lön. Med facit i hand kan vi se att jobbtorgen inte innebär någon jobbgaranti med arbete eller utbildning inom fem dagar. Det tycker vi är ett stort svek mot dem som röstade på "alliansen" och faktiskt trodde på löftet om jobbgaranti.

Reservation anfördes av ledamot Jakob Dencker m.fl. (mp), samt ledamot Gunilla Bhur m.fl. (v), enligt följande.

Avstyrka stadsledningskontorets förslag och därutöver anför.

Förslaget innebär att ansvaret för Svenska för Invandrare (SFI) ska överföras till jobbtorgen från den 1 januari 2009, och på längre sikt hela vuxenutbildningen. Detta samtidigt som socialtjänstnämnden ska ta över ansvaret för jobbtorgen från kommunstyrelsen. Samhällsinformation till nyanlända ska flyttas från stadsdelsnämnderna till jobbtorgen. Men hela förslaget leder till den grava missuppfattningen att arbete, sysselsättning och flyktingfrågor per definition är socialtjänst.

Förslaget gör att SFI och vuxenutbildningen får en helt ny kursändring, från att vara utbildning till att bli en arbetsmarknadsåtgärd. Språk och vidareutbildning är en merit och ibland ett krav för jobb och det är bra om utbildning kan ges i samarbete med eller nära näringslivet och arbetsmarknaden. Men utbildning är så mycket mer. Det är en förutsättning för ett aktivt medborgarskap, i det offentliga samhället, i föreningar med mera. Utbildning behövs för att man ska kunna ta sitt ansvar som förälder, granne och medmänniska.

Att flytta SFI och vuxenutbildning till socialtjänstnämnden, som inte har någon erfarenhet av utbildning, gör att dessa verksamheter helt förlorar kontakten med skolvärlden, likaså med fortbildning och forskning. Risken för en lärarflykt är stor, och värdefull kompetens kommer att gå förlorad. Därmed går också kvalitén förlorad.

Många SFI-elever har inget försörjningsstöd och flera tar CSN-lån. Det är inte rimligt att SFI blir en sysselsättning i väntan på första bästa jobb. Vi vet sedan länge att språket inte nödvändigtvis blir bättre på arbetsplatserna som eleverna kommer till. Vi vet att när konjunkturen vänder är dessa elever de första att bli av med sina jobb.

Vidare bör flyktingmottagningen ligga kvar på stadsdelsnämnderna, eftersom dessa har de bästa förutsättningarna. Det som behövs är mer resurser till stadsdelarna och inte ökad centralisering, som den borgerliga majoriteten föreslår. Syftet med introduktionsverksamheten är att individen ska kunna ta del av och bidra till det generella utbudet inom arbets- och samhällslivet. Stor omsorg ska ägnas åt att utforma individuella handlingsplaner och en meningsfull introduktion för personer som antingen tillfälligt eller mer permanent inte kan delta i en arbetsinriktad introduktion, av hälsomässiga eller andra skäl.

Jobbtorgen bör inte föras över till socialtjänstnämnden. Ansvaret bör ligga på stadsdelsnämnderna. Varje stadsdelsnämnd ska utveckla "en-dörr-in-verksamheter" för arbetssökande med försörjningsstöd med individuellt stöd, vägledning, kompetensutveckling och rehabilitering. Alla med försörjningsstöd som står utanför arbetsmarknaden, oavsett orsak, ska erbjudas deltagande. Stadens organisation och tjänstemän ska utforma kvalitetskrav för verksamheterna. Ett individuellt bemötande ska ges och den enskildes egna önskemål och förutsättningar beaktas. Alla arbetssökande ska erbjudas vägledning och jobbcoachning samt kompetensutveckling såsom utbildning, arbetsträning mm. De som av psykiska eller fysiska orsaker helt eller delvis inte förmår arbeta eller studera ska få rehabilitering.

Särskilt uttalande gjordes av tjänstgörande ersättare Martin Ångeby (fp), enligt följande.

Med pengsystem i stället för politisk styrning har en stor del av stadsdelsnämndernas nuvarande uppgifter flyttats över till de enskilda medborgarna. Det betyder inte att behovet av lokala nämnder i Stockholm upphör. I ett antal viktiga frågor som exempelvis socialtjänst och lokal fysisk planering är behovet av en lokal beslutsnivå stort.

SLK:s förslag omfattar flera olika förslag för organisationen av Jobbtorg Stockholm. Folkpartiet kommer att ta slutligt ställningstagande till SLK:s förslag i samband med budget för 2009.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Ann-Katrin Åslund (fp) gemensamt för fp+kd, enligt följande.

Med pengsystem i stället för politisk styrning har en stor del av stadsdelsnämndernas nuvarande uppgifter flyttats över till de enskilda medborgarna. Det betyder inte att behovet av lokala nämnder i Stockholm upphör. I ett antal viktiga frågor som exempelvis socialtjänst och lokal fysisk planering är behovet av en lokal beslutsnivå stort.

SLK:s förslag omfattar flera olika förslag för organisationen av Jobbtorg Stockholm. Folkpartiet kommer att ta slutligt ställningstagande till SLK:s förslag i samband med budget för 2009.

Särskilt uttalande gjordes av ledamoten Ole-Jörgen Persson m.fl. (m), enligt följande.

På Södra Järva finns i dag ett Jobbtorg, placerad i Kista, samt en filial i Rinkeby och en i Lunda industriområde. Vår uppfattning är att alla dessa tre enheter fyller en viktig funktion i det arbetsmarknadspolitiska arbetet i den här delen av staden, och att samtliga dessa enheter bör vara kvar samt vidareutvecklas.

I huvudsak stödjer vi stadsledningskontorets förslag om att lägga det organisatoriska ansvaret för Jobbtorgen in under socialtjänstnämnden. Detta är på många sätt en logisk konsekvens och ett förtydligande av socialtjänstnämndens driftsansvar för arbetsmarknadsfrågorna.

Ansvaret för flyktningmottagningen bör utredas vidare. Vi är för en central handläggning av introduktionsersättningen, men menar på sikt att allt ansvar för nyanlända flyktingar, introduktion, SFI, arbetsmarknadspolitiska åtgärder samt övrig integration bör läggas centralt i staden bl.a. för att undvika att ansvaret och kostnaderna för dessa fördelas orättvist mellan stadsdelarna.

Vi menar dock det är klokt att avvakta regeringens utredning i frågan bl.a. för att se om kommunernas totala ansvar kommer att påverkas. En rimlig ordning kan därför vara att införa eventuella ändringar fr.o.m. 2011.

Reservation anfördes av ledamöterna Rune Olofsson (s), Awad Hersi (mp), Jonas Ljungstedt (v), Eva Andersson (s), Azad Hassan (s) och tjänstgörande ersättaren Melad Issa (s), enligt följande.

Att avslå förvaltningens förslag till beslut.

Att framföra i stället följande:

En centraliserad organisation för jobbtorgen är i princip fel. Ansvaret ska ligga lokalt hos stadsdelsnämnderna som ska ha helhetsansvar för individ- och familjeomsorgen inklusive den

verksamhet som nu är förlagd till jobbtorgen. De nuvarande jobbtorgen bör avskaffas och därmed är det inte aktuellt att hitta någon central organisatorisk placering för jobbtorgsverksamheten. Samverkan med försörjningsstödet försvåras med den nuvarande organisationen och ökar byråkratin. De arbetslösa får mycket långt avstånd till de politiskt ansvariga.

Staden ska självfallet stimulera till samarbete mellan stadsdelsnämnderna. Många nämnder har frivilligt drivit gemensamma arbetsmarknadsverksamheter och projekt, vilket bör uppmuntras i fortsättningen också utan den centraliserade jobbtorgsorganisationen.

Förslagen att även överföra ansvaret för flyktingmottagning, samhällsinformation för flyktingar och SFI till socialtjänstnämnden är märkliga. Dels handlar dessa verksamheter inte om sociala frågor i första hand, dels har organisationen för flyktingmottagningen ändrats så sent som 2005. En färsk statlig utredning föreslår dessutom att staten ska ta ansvaret för flyktingmottagningen och att det kommunala ansvaret ska upphöra.

Speciellt viktigt är det för en nyanländ flykting att få hjälp av tjänstemän med lokalkännedom för att kunna lösa akuta behov av bostad, plats för barn i förskola, sjukvård m.m. I ett inledande skede behövs personliga kontakter utifrån en helhetssyn för att individuella behov ska kunna tillgodoses. För att kunna kommunicera med en människa som inte kan svenska och svenska förhållanden krävs stor kompetens, även om tolk används. Att istället skicka den nyanlända flyktingen till ett betydligt mer opersonligt Jobbtorg kan snarare skapa problem än lösa dem.

SFI är en utbildningsfråga och hör ihop med den kommunala vuxenutbildningen. Om SFI lyfts bort från utbildningsnämnden hamnar SFI utanför de pedagogiska nätverk som är så viktiga för den pedagogiska utvecklingen. SFI anordnare i Stockholm utvecklar nu ett mer yrkesinriktat innehåll och kontakter med arbetsmarknaden, i enlighet med den nya kursplanen för SFI. Detta utvecklingsarbete får inte störas. Dessutom ryms inom SFI även den så viktiga medborgarutbildningen, nödvändig för att deltagaren ska kunna skaffa sig kunskap om både rättigheter och skyldigheter som medborgare i ett demokratiskt samhälle. Viktiga frågor om jämställdhet, antidiskriminering och miljö riskerar att försvinna från dagordningen inom en ensidigt jobbinriktad SFI.

Oavsett jobbtorg eller inte är det ett helt missriktat förslag att överföra ansvaret för dessa verksamheter till socialtjänstnämnden.

Utbildning är ingen fråga för sociala myndigheter, vare sig för barn eller för vuxna. Vuxenutbildning, om den sker inom den kommunala vuxenutbildningen, folkhögskola, den nya yrkeshögskolan, vanlig högskola eller universitet, är så mycket mer och ska inte i alla delar vara direkt kopplad till arbetsmarknadens behov just nu. Den kommunala vuxenutbildningen är och ska förbli en del av det svenska utbildningssystem som står sig bra i internationella jämförelser. Även på det här området riskerar det pedagogiska utvecklingsarbetet att avstanna om vuxenutbildningen skärs av från de pedagogiska nätverken. Vi menar dessutom att det är av stor vikt för samhällsutvecklingen att vi har välutbildade medborgare, som har lärt sig att lära och som kan lära om vid de samhällsförändringar som står framför oss.

Vi vill slutligen påminna om att de borgerliga innan valet 2006 lovade en jobbgaranti för alla som ansöker om ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Löftet innebar att alla skulle garanteras arbete/utbildning inom fem dagar. Muntligen utlovades att dessa jobb inom fem dagar skulle vara till avtalsenlig lön. Med facit i hand kan vi se att jobbtorgen inte innebär någon jobbgaranti med arbete eller utbildning inom fem dagar. Det tycker vi är ett stort svek mot dem som röstade på de borgerliga och faktiskt trodde på löftet om jobbgaranti.

Bromma stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Karin Hanqvist m.fl. (s), Lillemor Samuelsson (v) och Eie Herlitz (mp), enligt följande.

Vår uppfattning är att stadsdelsnämnderna ska ansvara för arbetsmarknadspolitiken då insatser, arbetsmetodik och arbetssätt kan anpassas och utvecklas efter lokala behov och förutsättningar, såsom det fungerade under den förra mandatperioden.

Vi har dock inget att invända mot Jobbtorgens flytt från stadsledningskontoret till socialtjänstförvaltningen. Däremot är vi i grunden kritiska till att arbetsmarknadspolitiken har centraliserats.

Enligt en ny prognos från Stockholms stads utrednings- och statistikkontor förväntas kostnaderna för ekonomiskt bistånd att öka med nio procent från 2008 till 2009. Prognosen tar sin grund i att konjunkturen nu dämpas kraftigt och att arbetslösheten stiger. Detta innebär att arbetsbelastningen för Jobbtorgens personal kommer att öka under 2009 då fler personer kommer att behöva försörjningsstöd.

Vi instämmer i förvaltningens synpunkter angående att Jobbtorgen ska omfatta även personer som uppbär försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet. Syftet med Jobbtorgen har angivits till att fler arbetslösa ska komma ut i arbete. Om orsaken till deras behov av försörjningsstöd är brist på arbete bör det också anges som skäl. Svårare är det inte.

Vi ser stora nackdelar med att föra över flyktningmottagandet till Jobbtorgen. Vi är oroliga för att den organisatoriska utveckling som den borgerliga majoriteten eftersträvar kommer att urholka stadsdelsnämndernas inflytande då man vill flytta allt fler arbetsuppgifter från stadsdelsnämnderna till centrala nämnder, i det här fallet socialtjänstnämnden.

I denna process kommer också lokalkännedomen som idag finns i stadsdelarna att försvinna. Vi tror på de lokala lösningarna och hänvisar därför till våra tidigare skrivningar om Jobbtorgen.

I flyktningmottagandet ingår många målgrupper (barn, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre) som inte överensstämmer med Jobbtorgens målgrupper. Vi ställer oss kritiska till att Jobbtorgen ska ansvara för grupper som inte har någon koppling till deras verksamhet.

Den gemensamma samhällsinformationen till flyktingar är en viktig del i introduktionen och den första tiden i staden. Men istället för att flytta över detta till Jobbtorgen då problem ska ha uppkommit i hanteringen av informationen, bör man arbeta på att sammanställa en gemensam norm för vad som ska ingå i samhällsinformation som distribueras av stadsdelsnämnderna.

Det är logiskt att eftersträva en förbättrad samordning mellan stadens arbetsmarknads- och utbildningsverksamheter. Att däremot se SFI som en del av socialtjänstens verksamhetsområde är helt fel. Målgruppen för SFI-undervisning är inte homogen, och långt ifrån alla som läser SFI är personer som är arbetslösa eller mottagare av ekonomiskt bistånd. En samordning av SFI och Jobbtorgen - som ju enbart vänder sig till mottagare av ekonomiskt bistånd - är därför inte önskvärd. Vad SFI idag behöver är inte ytterligare omorganisation utan arbetsro.

Vuxenutbildning och Komvux är en viktig del av stadens utbildningsverksamhet, och ska även den vara utbildningsnämndens ansvar. Någon vidare utredning huruvida stadens Vuxenutbildning ska flyttas till jobbtorgen ska inte genomföras.

Vi vill slutligen påminna om att de borgerliga innan valet 2006 lovade en jobbgaranti för alla som ansöker om ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Löftet innebar att alla skulle garanteras arbete/utbildning inom fem dagar. Muntligen utlovades att dessa jobb inom fem dagar skulle vara till avtalsenlig lön. Med facit i hand kan vi se att jobbtorgen inte innebär någon jobbgaranti med arbete eller utbildning inom fem dagar. Det tycker vi är ett stort svek mot dem som röstade på alliansen och faktiskt trodde på löftet om jobbgaranti.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordförande Berit Kruse m fl (s), enligt följande.

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden avslår förslaget Organisatorisk placering av jobbtorg

Stadsdelsnämnden anför vidare

Vår uppfattning är att stadsdelsnämnderna ska ansvara för arbetsmarknadspolitiken eftersom insatser, arbetsmetodik och arbetssätt då kan anpassas och utvecklas efter lokala behov och förutsättningar, såsom det fungerade under den förra mandatperioden. Vi socialdemokrater hade önskat att möjligheten till lokalt inflytande över arbetsmarknadspolitiken hade funnits kvar även i och med Jobbtorgen. Vi har dock inget att invända mot Jobbtorgens flytt från stadsledningskontoret till socialtjänstförvaltningen. Däremot är vi i grunden kritiska till att arbetsmarknadspolitiken har centraliserats.

Enligt en ny prognos från Stockholms stads utrednings- och statistikkontor förväntas kostnaderna för ekonomiskt bistånd att öka med nio procent från 2008 till 2009. Prognosen tar sin grund i att konjunkturen nu dämpas kraftigt och att arbetslösheten stiger. Detta innebär att arbetsbelastningen för Jobbtorgens personal kommer att öka under 2009 då fler personer kommer att ha behöva försörjningsstöd.

Vi tycker att det låter mycket ologiskt att Jobbtorgen ska omfatta även personer som upp- bär försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet eftersom syftet med Jobbtorgen har angivits till att fler arbetslösa ska komma ut i arbete. Om orsaken till deras behov av försörjningsstöd är brist på arbete bör det också anges som skäl. Svårare är det inte.

Vi ser stora nackdelar med att föra över flyktningmottagandet till Jobbtorgen.

Vi är oroliga för att den organisatoriska utveckling som den borgerliga majoriteten efter- strävar kommer att urholka stadsdelsnämndernas inflytande då man vill flytta allt fler arbets- uppgifter från stadsdelsnämnderna till centrala nämnder, i det här fallet socialtjänstnämnden. I denna process kommer också lokalkännedomen som idag finns i stadsdelarna försvinna. Det är en riktning som riskerar stor kunskap, allt för att borgarna ska kunna centralisera stadens verksamheter. Vi tror på de lokala lösningarna och hänvisar därför till våra tidigare skriv- ningar om Jobbtorgen.

Stadsledningskontoret menar att det finns en stor nackdel med att flytta över hela flyk- tningmottagandet till Jobbtorgen. I flyktningmottagandet ingår många målgrupper (barn, ung- domar, personer med funktionsnedsättning och äldre) som inte överensstämmer med Jobbtor- gens målgrupper. Vi ställer oss kritiska till att Jobbtorgen ska ansvara för grupper som inte har någon koppling till deras verksamhet. Den gemensamma samhällsinformationen till flyk- tningar är en viktig del i introduktionen och den första tiden i staden. Istället för att flytta över detta till Jobbtorgen då problem ska ha uppkommit i hanteringen av informationen, bör man arbeta på att sammanställa en gemensam norm för vad som ska ingå i samhällsinformation som distribueras av stadsdelsnämnderna.

Ansvarsfördelningen mellan socialtjänstnämnden, stadsdelsnämnder och Jobbtorgen ris- kerar att bli otydlig och överlappande.

Det är logiskt att eftersträva en förbättrad samordning av stadens arbetsmarknads- och ut- bildningsverksamheter men att däremot se SFI som en del av socialtjänstens verksamhetsom- råde är helt fel. Målgruppen för SFI-undervisning är inte homogen, och långt ifrån alla som läser SFI är personer som är arbetslösa eller som mottagare av ekonomiskt bistånd.

En samordning av SFI och Jobbtorgen - som ju enbart vänder sig till mottagare av eko- nomiskt bistånd - är därför inte önskvärd. Vad SFI idag behöver är inte ytterligare omorgani- sation utan arbetsro.

Vuxenutbildning och Komvux är en viktig del av stadens utbildningsverksamhet, och ska även den vara utbildningsnämndens ansvar. Någon vidare utredning huruvida stadens Vuxen- utbildning ska flyttas till jobbtorgen ska inte genomföras.

Vi ser det istället naturligt att återflytta ansvaret för grundskolan till stadsdelarna och där utveckla samarbetet med övrig utbildningsverksamhet och det lokala näringslivet.

Vi ser detta förslag som ytterligare ett sätt för den borgerliga majoriteten att lösa problem med nya organisationer och centraliseringar och det visar därmed att man är långt ifrån verk- ligheten i Stockholms stadsdelar särskilt i ytterstadsområdena.

Vi vill slutligen påminna om att de borgerliga innan valet 2006 lovade en jobbgaranti för alla som ansöker om ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Löftet innebar att alla skulle garanteras arbete/utbildning inom fem dagar. Muntligen utlovades att dessa jobb inom fem dagar skulle vara till avtalsenlig lön. Med facit i hand kan vi se att Jobbtorgen inte innebär någon jobbgaranti med arbete eller utbildning inom fem dagar. Det tycker vi är ett stort svek mot dem som röstade på alliansen och faktiskt trodde på löftet om jobbgaranti.

Reservation anfördes av ledamot Leif Larsson (v), enligt följande.

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden anför följande

Utredningens analyser av den organisatoriska placeringen av Jobbtorgen är otillräckliga och ytliga. Möjligheten att förlägga de fem Jobbtorgen till de stadsdelsnämnder där de är belägna har inte utretts, inte heller har en regionindelning diskuterats.

Inte heller anges någon närmare förklaring till att Jobbtorg som egen förvaltning skulle innebära en otydlig ansvarfördelning.

De nackdelar som finns när Jobbtorg och försörjningsstöd ingår i olika organisationer analyseras inte alls i remissen. Vi menar att ett helhetsansvar måste tas för att människor inte skall hamna mellan stolarna, och därför bör stadsdelsnämnderna återfå ansvaret för arbetsmarknadsinsatserna. Nämnderna kan själva bestämma hur de vill organisera verksamheten, oavsett om den bedrivs i form av Jobbtorg eller på annat sätt.

Vi menar att förändringarna inte skall göras av flyktingmottagandet innan staden har gjort en seriös utvärdering, då det bara gått tre år sedan stadsdelsnämnderna tog över ansvaret.

Dessutom bör varken SFI eller vuxenutbildningen i övrigt överföras till Jobbtorgen innan man gjort ytterligare utredningar, där konsekvenserna redovisas utförligt. Olika uppfattningar råder exempelvis om hur stor andel av SFI-studenterna som tillhör Jobbtorget målgrupper.

Förvaltningens skrivning med analys av de olika gruppernas skilda behov vilket ställer krav på samarbete med respektive stadsdelars individ- och familjeomsorg, omsorg om funktionshindrade, barnomsorg och äldreomsorg ställer vi helt oss bakom. Den innebär i sak en reservation mot förslaget att överföra hela flyktingmottagandet till Jobbtorgen.

Lika förtjänstfull är förvaltningens skrivning om de fysiskt och psykiskt funktionshindrade och den reservation som uttrycks mot en okänslig och byråkratisk hantering av dessa gruppers jobb- och sysselsättningsfrågor.

Särskilt uttalande gjordes av ordförande Birgitta Wahlman m fl (m), enligt följande.

Förslaget att föra över ansvaret för Jobbtorgen till Socialtjänstnämnden liksom att till Jobbtorgen föra det som naturligt hör ihop med arbetsmarknadsfrågor; rekryteringsprogrammet, SFI med mera, synes väl övervägt och rätt.

I detta bör också samarbetsformerna mellan Jobbtorgen och stadsdelsnämnderna (som är ansvariga för försörjningsstöd) tydliggöras.

När det gäller grupper som uppbär försörjningsstöd av andra orsaker än arbetslöshet bör samarbetet med stadsdelsnämndernas utrednings- och behandlingsarbete noga betonas.

När det gäller ansvaret för flyktingars samhällsinformation avseende barn, ungdomar och äldre samt övergripande samordningsansvar för detta flyktingmottagande ifrågasätts om Socialtjänstnämnden är rätt instans. Stadsdelsnämnderna har yttersta ansvaret för dessa grupper och har ett väl utbyggt samarbete med BVC, MVC, Öppna förskolor, psykiatri, äldreomsorg, allmän hälso- och sjukvård mm.

Flyktingmottagande har nu förts fram och tillbaka under en kort period; från socialdistrikt, till Integrationsnämnden, till stadsdelsnämnder och nu föreslås de föras till Socialtjänstnämnden.

Av vikt är att inte vunnit kunskap försvinner eller att upparbetade samarbeten drabbas. Dock är det lämpligt att dessa frågor förutsättningslöst utreds. Att ansvaret för vuxenutbildning läggs på Socialtjänstnämnden ser vi som en naturlig följd av att ansvaret för arbetsmarknadsfrågor samlas där.

Särskilt uttalande gjordes av ledamot Ingela Gille Rausén (fp), enligt följande.

Med pengsystem i stället för politisk styrning har en stor del av stadsdelsnämndernas nuvarande uppgifter flyttats över till de enskilda medborgarna.

Det betyder inte att behovet av lokala nämnder i Stockholm upphör. I ett antal viktiga frågor som exempelvis socialtjänst och lokal fysisk planering är behovet av en lokal beslutsnivå stort.

SLK:s förslag omfattar flera olika förslag för organisationen av Jobbtorg Stockholm. Folkpartiet kommer att ta slutligt ställningstagande till SLK:s förslag i samband med budget för 2009.

Särskilt uttalande gjordes av ledamot Tomas Melin (mp), enligt följande.

Förslaget innebär att ansvaret för Svenska för Invandrare (SFI) ska överföras till jobbtorgen från den 1 januari 2009, och på längre sikt hela vuxenutbildningen. Detta samtidigt som socialtjänstnämnden ska ta över ansvaret för jobbtorgen från kommunstyrelsen. Samhällsinformation till nyanlända ska flyttas från stadsdelsnämnderna till jobbtorgen. Men hela förslaget leder till den grava missuppfattningen att arbete, sysselsättning och flyktingfrågor per definition är socialtjänst.

Förslaget gör att SFI och vuxenutbildningen får en helt ny kursändring, från att vara utbildning till att bli en arbetsmarknadsåtgärd. Språk och vidareutbildning är en merit och ibland ett krav för jobb och det är bra om utbildning kan ges i samarbete med eller nära näringslivet och arbetsmarknaden. Men utbildning är så mycket mer. Det är en förutsättning för ett aktivt medborgarskap, i det offentliga samhället, i föreningar med mera. Utbildning behövs för att man ska kunna ta sitt ansvar som förälder, granne och medmänniska.

Att flytta SFI och vuxenutbildning till socialtjänstnämnden, som inte har någon erfarenhet av utbildning, gör att dessa verksamheter helt förlorar kontakten med skolvärlden, likaså med fortbildning och forskning.

Risken för en lärarflykt är stor, och värdefull kompetens kommer att gå förlorad. Därmed går också kvalitén förlorad.

Många SFI-elever har inget försörjningsstöd och flera tar CSN-lån. Det är inte rimligt att SFI blir en sysselsättning i väntan på första bästa jobb. Vi vet sedan länge att språket inte nödvändigtvis blir bättre på arbetsplatserna som eleverna kommer till. Vi vet att när konjunkturen vänder är dessa elever de första att bli av med sina jobb.

Vidare bör flyktingmottagningen ligga kvar på stadsdelsnämnderna, eftersom dessa har de bästa förutsättningarna. Det som behövs är mer resurser till stadsdelarna och inte ökad centralisering, som den borgerliga majoriteten föreslår. Syftet med introduktionsverksamheten är att individen ska kunna ta del av och bidra till det generella utbudet inom arbets- och samhällslivet. Stor omsorg ska ägnas åt att utforma individuella handlingsplaner och en meningsfull introduktion för personer som antingen tillfälligt eller mer permanent inte kan delta i en arbetsinriktad introduktion, av hälsomässiga eller andra skäl.

Jobbtorgen bör inte föras över till socialtjänstnämnden. Ansvaret bör ligga på stadsdelsnämnderna. Varje stadsdelsnämnd ska utveckla "en-dörr-in -verksamheter" för arbetssökande med försörjningsstöd med individuellt stöd, vägledning, kompetensutveckling och rehabilitering. Alla med försörjningsstöd som står utanför arbetsmarknaden, oavsett orsak, ska erbjudas deltagande.

Stadens organisation och tjänstemän ska utforma kvalitetskrav för verksamheterna. Ett individuellt bemötande ska ges och den enskildes egna önskemål och förutsättningar beaktas. Alla arbetssökande ska erbjudas vägledning och jobbcoachning samt kompetensutveckling såsom utbildning, arbetsträning mm. De som av psykiska eller fysiska orsaker helt eller delvis inte förmår arbeta eller studera ska få rehabilitering.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Lars Lundqvist (fp), enligt följande.

Stadsdelsnämnden förslås besluta att överlämna förslaget utan eget ställningstagande, att därutöver anför följande:

Med pengsystem i stället för politisk styrning har en stor del av stadsdelsnämndernas nuvarande uppgifter flyttats över till de enskilda medborgarna. Det betyder inte att behovet av lokala nämnder i Stockholm upphör. I ett antal viktiga frågor som exempelvis socialtjänst och lokal fysisk planering är behovet av en lokal beslutsnivå stort.

SLK:s förslag omfattar flera olika förslag för organisationen av Jobbtorg Stockholm. Folkpartiet kommer att ta slutligt ställningstagande till SLK:s förslag i samband med budget för 2009.

Reservation anfördes av Håkan Wahlén m.fl. (s), Reijo Kittilä (v) och Ingegerd Akselsson Le Douaron (mp), enligt följande.

Stadsdelsnämnden avslår förvaltningens förslag till beslut. Stadsdelsnämnden framför i stället följande.

En centraliserad organisation för jobbtorgen är i princip fel. Ansvaret ska ligga lokalt hos stadsdelsnämnderna som ska ha helhetsansvar för individ- och familjeomsorgen inklusive den verksamhet som nu är förlagd till jobbtorgen. De nuvarande jobbtorgen bör avskaffas och därmed är det inte aktuellt att hitta någon central organisatorisk placering för jobbtorgsverksamheten. Samverkan med försörjningsstödet försvåras med den nuvarande organisationen och ökar byråkratin. De arbetslösa får mycket långt avstånd till de politiskt ansvariga.

Staden ska självfallet stimulera till samarbete mellan stadsdelsnämnderna. Många nämnder har frivilligt drivit gemensamma arbetsmarknadsverksamheter och -projekt, vilket bör uppmuntras i fortsättningen också utan den centraliserade jobbtorgsorganisationen.

Förslagen att även överföra ansvaret för flyktingmottagning, samhällsinformation för flyktingar och SFI till socialtjänstnämnden är märkliga. Dels handlar dessa verksamheter inte om sociala frågor i första hand, dels har organisationen för flyktingmottagningen ändrats så sent som 2005. En färsk statlig utredning föreslår dessutom att staten ska ta ansvaret för flyktingmottagningen och att det kommunala ansvaret ska upphöra.

Speciellt viktigt är det för en nyanländ flykting att få hjälp av tjänstemän med lokalkännedom för att kunna lösa akuta behov av bostad, plats för barn i förskola, sjukvård m.m. I ett inledande skede behövs personliga kontakter utifrån en helhetssyn för att individuella behov ska kunna tillgodoses. För att kunna kommunicera med en människa som inte kan svenska och svenska förhållanden krävs stor kompetens, även om tolk används. Att istället skicka den nyanlända flyktingen till ett betydligt mer opersonligt Jobbtorg kan snarare skapa problem än lösa dem.

SFI är en utbildningsfråga och hör ihop med den kommunala vuxenutbildningen. Om SFI lyfts bort från utbildningsnämnden hamnar SFI utanför de pedagogiska nätverk som är så viktiga för den pedagogiska utvecklingen. SFI anordnare i Stockholm utvecklar nu ett mer yrkesinriktat innehåll och kontakter med arbetsmarknaden, i enlighet med den nya kursplanen för SFI. Detta utvecklingsarbete får inte störas. Dessutom ryms inom SFI även den så viktiga

medborgarutbildningen, nödvändig för att deltagaren ska kunna skaffa sig kunskap om både rättigheter och skyldigheter som medborgare i ett demokratiskt samhälle. Viktiga frågor om jämställdhet, antidiskriminering och miljö riskerar att försvinna från dagordningen inom en ensidigt jobbinriktad SFI.

Oavsett jobbtorg eller inte är det ett helt missriktat förslag att överföra ansvaret för dessa verksamheter till socialtjänstnämnden.

I förvaltningens yttrande tar man upp frågan angående stadsdelens två verksamheter i egen regi, Fridas servering och Bolinders kafé och konferens, även fr.o.m. 2009 ska kunna ansvara för arbetsförberedande insatser i form av utförarverksamhet. Vill vi uttrycka vår oro för att även denna värdefulla verksamhet försvinner från Kungsholmen.

I förvaltningens förslag till beslut uttalar man sig inte om planerna att utreda möjligheten att överföra ansvaret för vuxenutbildningen från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm, socialtjänstnämnden. Vill ändå framföra följande:

Utbildning är ingen fråga för sociala myndigheter, vare sig för barn eller för vuxna. Vuxenutbildning, om den sker inom den kommunala vuxenutbildningen, folkhögskola, den nya yrkeshögskolan, vanlig högskola eller universitet, är så mycket mer och ska inte i alla delar vara direkt kopplad till arbetsmarknadens behov just nu. Den kommunala vuxenutbildningen är och ska förbli en del av det svenska utbildningssystem som står sig bra i internationella jämförelser. Även på det här området riskerar det pedagogiska utvecklingsarbetet att avstanna om vuxenutbildningen skärs av från de pedagogiska nätverken. Vi menar dessutom att det är av stor vikt för samhällsutvecklingen att vi har välutbildade medborgare, som har lärt sig att lära och som kan lära om vid de samhällsförändringar som står framför oss.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av ledamoten Amelie Tarschys Ingre (fp), enligt följande.

Förslaget överlämnas utan eget ställningstagande.

Stadsdelsnämnden anför därutöver följande:

Med pengsystem i stället för politisk styrning har en stor del av stadsdelsnämndernas nuvarande uppgifter flyttats över till de enskilda medborgarna. Det betyder inte att behovet av lokala nämnder i Stockholm upphör. I ett antal viktiga frågor som exempelvis socialtjänst och lokal fysisk planering är behovet av en lokal beslutsnivå stort.

SLK:s förslag omfattar flera olika förslag för organisationen av Jobbtorg Stockholm. Folkpartiet kommer att ta slutligt ställningstagande till SLK:s förslag i samband med budget för 2009.

Reservation anfördes av vice ordföranden Lars Arell (s), enligt följande.

Vi ställer oss kritiska till stadsledningskontorets förslag om att Jobbtorget och de verksamheter som föreslås samordnas flyttas över till socialtjänstnämndens kompetensområde. Detta är ett steg tillbaka i utvecklingen eftersom erfarenheter från andra kommuner och forskning inom området visar att kopplingen till arbetslinjen försvagas i flyktingmottagningen när ansvaret för frågorna ligger hos socialtjänstnämnden. Individer som inte har sociala problem hamnar i ett system där de klientifieras och riskerar att passiviseras i ett långvarigt beroende av försörjningsstöd för sitt uppehälle.

Redan i den integrationspolitiska propositionen från 1997 uttrycks det att det inte är bra att försörjningsstöd (socialbidrag) utgör normalförsörjningen för nyanlända invandrare (Prop. 1997/98:16). Långvarigt beroende av försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen riskerar nämligen att bryta ner människors egen kraft och förmåga och därigenom försvåra för dem att få arbete. En introduktionsersättning som är kopplad till ett aktivt deltagande i ett introduktionsprogram är därför lämpligare. Om ersättningen handläggs utanför socialtjänsten och prövas i

mer schabloniserad form, ökar sannolikt motivationen att delta i ett introduktionsprogram och att även på andra sätt vara aktiv i det svenska samhället.

Dessutom konstaterar stadsledningskontoret att det finns en stor nackdel med att flytta över hela flyktingmottagandet till Jobbtorgen. I flyktingmottagandet ingår många målgrupper (barn, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre) som inte överensstämmer med Jobbtorgens målgrupper. Vi ställer oss kritiska till att Jobbtorgen ska ansvara för grupper som inte har någon koppling till deras verksamhet. Den gemensamma samhällsinformationen till flyktingar är en viktig del i introduktionen och den första tiden i staden. Istället för att flytta över detta till Jobbtorgen bör man sammanställa en gemensam norm för vad som ska ingå i samhällsinformation som distribueras av stadsdelsnämnderna.

Vuxenutbildning och Komvux är en viktig del av stadens utbildningsverksamhet, och ska vara utbildningsnämndens ansvar. Någon vidare utredning huruvida stadens Vuxenutbildning ska flyttas till Jobbtorgen ska inte genomföras.

Vi vill slutligen påminna om att de borgerliga innan valet 2006 lovade en jobbgaranti för alla som ansöker om ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Löftet innebar att alla skulle garanteras arbete/utbildning inom fem dagar. Muntligen utlovades att dessa jobb inom fem dagar skulle vara till avtalsenlig lön. Med facit i hand kan vi se att Jobbtorgen inte innebär någon jobbgaranti med arbete eller utbildning inom fem dagar. Det tycker vi är ett stort svek mot dem som röstade på alliansen och faktiskt trodde på löftet om jobbgaranti.

Reservation anfördes av ledamoten Hans Enroth (v), enligt följande.

Utredningens analyser av den organisatoriska placeringen av Jobbtorgen är otillräckliga och ytliga. Möjligheten att förlägga de fem Jobbtorgen till de stadsdelsnämnder där de är belägna har inte utretts, inte heller har en regionindelning diskuterats.

De nackdelar som finns när Jobbtorgen och försörjningsstöd ingår i olika organisationer analyseras inte alls i remissen. Vi menar att ett helhetsansvar måste tas för att människor inte ska hamna mellan stolarna, och därför bör stadsdelsnämnderna återfå ansvaret för arbetsmarknadsinsatserna.

Nämnderna kan själva bestämma hur de vill organisera verksamheten, oavsett om den bedrivs i form av Jobbtorg eller på annat sätt.

Vi menar att förändringar inte ska göras av flyktingmottagandet innan staden har gjort en seriös utvärdering. Det har bara gått tre år sedan stadsdelsnämnderna tog över ansvaret.

Varken SFI eller vuxenutbildningen i övrigt ska överföras till Jobbtorgen innan man gjort ytterligare utredningar, där konsekvenserna redovisas utförligt. Olika uppfattningar råder exempelvis om hur stor andel av SFI-studenterna som tillhör Jobbtorgens målgrupper.

Reservation anfördes av ledamoten Yildiz Kafkas (mp), enligt följande.

Avslå stadsledningskontorets förslag till den nya placeringen av Jobbtorgen. Förorda att avvakta den omfattande förändringen i organisationen SFI-verksamhet och flyktinginformation tills utredningen om att kommunens ansvar för flyktingmottagande ska överföras till staten.

Därutöver anför följande:

Förslaget är alltför förhastat och konsekvenserna av en ytterligare ny organisations effekter på de känsliga klientgrupperna överskådliga. Innan en ny organisation införs är det lämpligt att avvakta den statliga utredningens slutsatser. Vi är också frågande över lämpligheten att överföra Jobbtorgen till socialtjänstnämnden.

Östermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordförande Rolf Lindell m fl (s), enligt följande.

Stadsdelsnämnden föreslås besluta

att besvara stadsledningskontorets remiss med nedanstående

Vår uppfattning är att stadsdelsnämnderna ska ansvara för arbetsmarknadspolitiken eftersom insatser, arbetsmetodik och arbetssätt då kan anpassas och utvecklas efter lokala behov och förutsättningar. Vi är därför i grunden kritiska till att arbetsmarknadspolitiken har centraliserats. En särskild nämnd knuten till Jobbtorgen skulle dessutom innebära stor risk för oklara ansvarsförhållanden och administrativa merkostnader.

Vi anser att verksamheten vid Jobbtorgen ska avse personer som uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshet.

Vi vill slutligen påminna om att de borgerliga innan valet 2006 lovade en jobbgaranti för alla som ansöker om ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Löftet innebar att alla skulle garanteras arbete/utbildning inom fem dagar. Muntligen utlovades att dessa jobb inom fem dagar skulle vara till avtalsenlig lön. Med facit i hand kan vi se att jobbtorgen inte innebär någon jobbgaranti med arbete eller utbildning inom fem dagar. Det tycker vi är ett stort svek mot dem som röstade på alliansen och faktiskt trodde på löftet om jobbgaranti.

Reservation anfördes av ledamoten Marion Sundqvist (mp), enligt följande.

Stadsdelsnämnden föreslås besluta

Att avslå förvaltningens förslag till beslut samt

Att i stället framföra följande

En centraliserad organisation för jobbtorgen är i princip fel. Ansvaret ska ligga lokalt hos stadsdelsnämnderna som ska ha helhetsansvar för individ- och familjeomsorgen inklusive den verksamhet som nu är förlagd till jobbtorgen. De nuvarande jobbtorgen bör avskaffas och därmed är det inte aktuellt att hitta någon central organisatorisk placering för jobbtorgsverksamheten. Samverkan med försörjningsstödet försvåras med den nuvarande organisationen och ökar byråkratin.

Staden ska självfallet stimulera till samarbete mellan stadsdelsnämnderna. Många nämnder har frivilligt drivit gemensamma arbetsmarknadsverksamheter och projekt, vilket bör uppmuntras i fortsättningen också utan den centraliserade jobbtorgsorganisationen.

Förslagen att även överföra ansvaret för flyktingmottagning, samhällsinformation för flyktingar och SFI till socialtjänstnämnden är märkliga. Dels handlar dessa verksamheter inte om sociala frågor i första hand, dels har organisationen för flyktingmottagningen ändrats så sent som 2005. En färsk statlig utredning föreslår dessutom att staten ska ta ansvaret för flyktingmottagningen och att det kommunala ansvaret ska upphöra.

Speciellt viktigt är det för en nyanländ flykting att få hjälp av tjänstemän med lokalkännedom för att kunna lösa akuta behov av bostad, plats för barn i förskola, sjukvård m.m. I ett inledande skede behövs personliga kontakter utifrån en helhetssyn för att individuella behov ska kunna tillgodoses. För att kunna kommunicera med en människa som inte kan svenska och svenska förhållanden krävs stor kompetens, även om tolk används. Att istället skicka den nyanlända flyktingen till ett betydligt mer opersonligt Jobbtorg kan snarare skapa problem än lösa dem.

SFI är en utbildningsfråga och hör ihop med den kommunala vuxenutbildningen. Om SFI lyfts bort från utbildningsnämnden hamnar SFI utanför de pedagogiska nätverk som är så viktiga för den pedagogiska utvecklingen. SFI anordnare i Stockholm utvecklar nu ett mer yrkesinriktat innehåll och kontakter med arbetsmarknaden, i enlighet med den nya kursplanen för SFI. Detta utvecklingsarbete får inte störas. Dessutom ryms inom SFI även den så viktiga medborgarutbildningen, nödvändig för att deltagaren ska kunna skaffa sig kunskap om både

rättigheter och skyldigheter som medborgare i ett demokratiskt samhälle. Viktiga frågor om jämställdhet, antidiskriminering och miljö riskerar att försvinna från dagordningen inom en ensidigt jobbinriktad SFI.

Svenska för invandrare är kvalificerad språkundervisning. Märkligt nog har lärare inom sfi helt andra och sämre arbetsvillkor än andra lärare. Undervisningsskyldighet är mycket högre än för ”vanliga” lärare. Därför valde många lärare att lämna sfi när verksamheten för upphandlades och konkurrensutsattes för ett antal år sedan.

Om just denna utbildning ska ha helt andra arbetsvillkor för lärarna och dessutom ligga under jobbtorgets och socialnämndens verksamhet så kan man tala om strukturell rasism.

All språkundervisning ska självklart ligga under utbildningsförvaltningen, så även svenska som andra språk.

Utbildning är ingen fråga för sociala myndigheter, vare sig för barn eller för vuxna. Vuxenutbildning, om den sker inom den kommunala vuxenutbildningen, folkhögskola, den nya yrkeshögskolan, vanlig högskola eller universitet, är så mycket mer och ska inte i alla delar vara direkt kopplad till arbetsmarknadens behov just nu. Den svenska kommunala vuxenutbildningen som fått mycket beröm i internationella jämförelser ska absolut förbli en del av det svenska utbildningssystemet. Det pedagogiska utvecklingsarbetet kommer att avstanna om vuxenutbildningen skärs av från de pedagogiska nätverken. Dessutom är det av stor vikt för samhällsutvecklingen att vi har välutbildade medborgare och att alla har en andra chans på utbildningsområdet.

Särskilt uttalande gjordes av ordförande Helena Bonnier m fl (m) och ledamoten Gunilla Gustafsson (fp), enligt följande.

Med pengsystem i stället för politisk styrning har en stor del av stadsdelsnämndernas nuvarande uppgifter flyttats över till de enskilda medborgarna. Det betyder inte att behovet av lokala nämnder i Stockholm upphör. I ett antal viktiga frågor som exempelvis socialtjänst och lokal fysisk planering är behovet av en lokal beslutsnivå stort.

SLK:s förslag omfattar flera olika förslag för organisationen av Jobbtorg Stockholm. Alliansen kommer att ta slutligt ställningstagande till SLK:s förslag i samband med budget för 2009.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordförande Jan Forsell m.fl. (s) samt ledamöterna Birger Jeansson (mp) och Heinz Spira (v), enligt följande.

Förslag till beslut

Att som svar på remissen delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut samt att därutöver anför följande:

Utredningens analys av den organisatoriska placeringen av Jobbtorgen är otillräckliga och ytliga. De ger inte heller tillräckligt underlag för att fatta beslut om överföring till Jobbtorgen av så viktiga och omfattande verksamheter som här föreslås och som enligt Stadsledningskontoret skulle medföra en effektivare och bättre verksamhet än den nuvarande. Vi vill särskilt framhålla följande.

Flyktingmottagande:

Vi ställer oss kritiska till Stadsledningskontorets förslag om att Jobbtorget och de verksamheter i flyktingmottagandet som föreslås samordnas och flyttas över till socialtjänstnämndens ansvarsområde. Detta är ett steg tillbaka i utvecklingen eftersom erfarenheter från andra kommuner och forskning inom området visar att kopplingen till arbetslinjen försvagas i flyktingmottagandet när ansvaret för frågorna ligger hos socialtjänstnämnden.

Vi ställer oss dessutom kritiska till att Jobbtorgen ska ansvara för grupper som inte har någon koppling till deras verksamhet. I flyktmottagandet ingår många målgrupper (barn, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre) som inte överensstämmer med Jobbtorgens målgrupper. Att exempelvis lägga SFI som en del av socialtjänstens verksamhetsområde blir sannerligen besynnerlig när långt ifrån alla som läser på SFI är arbetslösa eller mottagare av ekonomiskt bistånd. Vad SFI idag behöver är inte ytterligare omorganisation utan arbetsro.

Vidare utbildningsåtgärder för att få tillträde till arbetsmarknaden:

Det viktiga är att eftersträva en förbättrad samordning av stadens arbetsmarknads- och utbildningsverksamheter, inte en sammanslagning.

Vuxenutbildning och Komvux är exempelvis en viktig del av stadens utbildningsverksamhet, och ska vara utbildningsnämndens ansvar. Någon vidare utredning huruvida stadens Vuxenutbildning ska flyttas till jobbtorgen menar vi därmed inte bör genomföras.

När första remissen om jobbtorgen kom till Södermalms stadsdelsnämnd framhöll vi även den växande grupp unga vuxna som inte fullgör sin gymnasieutbildning och som därför löper en större risk att hamna utanför arbetsmarknaden. Dessa fångades förut upp av Navigatorcentrums verksamhet. Nu ligger ansvaret för dem däremot under utbildningsnämnden. Vi saknar uppföljning på huruvida detta var en bättre lösning.

Vi anser det är mycket bra att samla en hel kedja av resurser inom arbetsmarknadsområdet för att kunna bidra till att fler människor ska få arbete och kunna försörja sig själva. Däremot skall staden inte detaljstyra hur lokala arbetsmarknadsverksamheter skall organiseras, utan det skall stadsdelsnämnderna besluta utifrån lokala förutsättningar.

Jobblöftet:

Oron ute i stadsdelarna är stor inför hösten. Sedan i februari visar statistiken att antalet socialbidragstagare ökar igen och konjunkturen har vänt neråt. Nya a-kasseregler, försämrade sjukförsäkring, fortsatt dålig samverkan med försäkringskassan och försämrade konjunkturer gör att de flesta tror att antalet socialbidragstagare ytterligare kan komma att skjuta i höjden.

I skuggan av det blir det alltmer uppenbart att alliansens jobbgaranti bara var tomma ord och att den ekonomiska politik som fördes under högkonjunkturen kanske var oansvarig.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordföranden Magnus Dannqvist, ledamöterna Mervi Mäkinen Andersson, Lennart Pöppel, Sonja Mogert (alla s), enligt följande.

Att avlämna förvaltningens svar utan eget ställningstagande

Samt att därutöver anförda följande

Vår uppfattning är att stadsdelsnämnderna ska ansvara för arbetsmarknadspolitiken eftersom insatser, arbetsmetodik och arbetssätt då kan anpassas och utvecklas efter lokala behov och förutsättningar, såsom det fungerade under den förra mandatperioden. Vi socialdemokrater hade önskat att möjligheten till lokalt inflytande över arbetsmarknadspolitiken hade funnits kvar även i och med Jobbtorgen. Vi har dock inget att invända mot Jobbtorgens flytt från stadsledningskontoret till socialtjänstförvaltningen. Däremot är vi i grunden kritiska till att arbetsmarknadspolitiken har centraliserats.

Enligt en ny prognos från Stockholms stads utrednings- och statistikkontor förväntas kostnaderna för ekonomiskt bistånd att öka med nio procent från 2008 till 2009. Prognosen tar sin grund i att konjunkturen nu dämpas kraftigt och att arbetslösheten stiger. Detta innebär att arbetsbelastningen för Jobbtorgens personal kommer att öka under 2009 då fler personer kommer att ha behöva försörjningsstöd.

Vi tycker att det låter mycket ologiskt att Jobbtorgen ska omfatta även personer som upp-
bär försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet eftersom syftet med Jobbtorgen har angivits

till att fler arbetslösa ska komma ut i arbete. Om orsaken till deras behov av försörjningsstöd är brist på arbete bör det också anges som skäl. Svårare är det inte.

Vi ser stora nackdelar med att föra över flyktingmottagandet till Jobbtorgen. Vi är oroliga för att den organisatoriska utveckling som den borgerliga majoriteten eftersträvar kommer att urholka stadsdelsnämndernas inflytande då man vill flytta allt fler arbetsuppgifter från stadsdelsnämnderna till centrala nämnder, i det här fallet socialtjänstnämnden. I denna process kommer också lokalkännedomen som idag finns i stadsdelarna försvinna. Det är en riktning som riskerar stor kunskap, allt för att borgarna ska kunna centralisera stadens verksamheter. Vi tror på de lokala lösningarna och hänvisar därför till våra tidigare skrivningar om Jobbtorgen.

Dessutom konstaterar stadsledningskontoret att det finns en stor nackdel med att flytta över hela flyktingmottagandet till Jobbtorgen. I flyktingmottagandet ingår många målgrupper (barn, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre) som inte överensstämmer med Jobbtorgens målgrupper. Vi ställer oss kritiska till att Jobbtorgen ska ansvara för grupper som inte har någon koppling till deras verksamhet. Den gemensamma samhällsinformationen till flyktingar är en viktig del i introduktionen och den första tiden i staden. Men istället för att flytta över detta till Jobbtorgen då problem ska ha uppkommit i hanteringen av informationen, bör man arbeta på att sammanställa en gemensam norm för vad som ska ingå i samhällsinformation som distribueras av stadsdelsnämnderna.

Precis som stadsledningskontoret resonerar riskerar ansvarsfördelningen mellan socialtjänstnämnden, stadsdelsnämnder och Jobbtorgen att bli otydlig och överlappande.

Det är logiskt att eftersträva en förbättrad samordning stadens arbetsmarknads- och utbildningsverksamheter. Att däremot se SFI som en del av socialtjänstens verksamhetsområde är helt fel. Målgruppen för SFI-undervisning är inte homogen, och långt ifrån alla som läser SFI är personer som är arbetslösa eller som mottagare av ekonomiskt bistånd. En samordning av SFI och Jobbtorgen - som ju enbart vänder sig till mottagare av ekonomiskt bistånd - är därför inte önskvärd. Vad SFI idag behöver är inte ytterligare omorganisation utan arbetsro.

Vuxenutbildning och Komvux är en viktig del av stadens utbildningsverksamhet, och ska även den vara utbildningsnämndens ansvar. Någon vidare utredning huruvida stadens Vuxenutbildning ska flyttas till jobbtorgen ska inte genomföras.

Vi vill slutligen påminna om att de borgerliga innan valet 2006 lovade en jobbgaranti för alla som ansöker om ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Löftet innebar att alla skulle garanteras arbete/utbildning inom fem dagar. Muntligen utlovades att dessa jobb inom fem dagar skulle vara till avtalsenlig lön. Med facit i hand kan vi se att jobbtorgen inte innebär någon jobbgaranti med arbete eller utbildning inom fem dagar. Det tycker vi är ett stort svek mot dem som röstade på alliansen och faktiskt trodde på löftet om jobbgaranti.

Reservation anfördes av ledamöterna Rosa Lundmark (v), Jonas Eklund (mp), enligt följande.

Stadsdelsnämnden beslutar att avstyrka stadsledningskontorets förslag.

Därutöver vill vi framföra följande.

Förslaget innebär att ansvaret för undervisning i svenska för invandrare (SFI) ska överföras till jobbtorgen och på längre sikt hela vuxenutbildningen samtidigt som socialtjänstnämnden ska ta över ansvaret för jobbtorgen. Samhällsinformation till nyanlända ska flyttas från stadsdelsnämnderna till jobbtorgen. Förslaget verkar bygga på den felaktiga inställningen att arbete, sysselsättning och flyktingfrågor snarare hör till kommunens socialtjänst än till utbildningsverksamheten.

De nackdelar som finns när Jobbtorg och försörjningsstöd ingår i olika organisationer analyseras inte heller i remissen. Vi menar att ett helhetsansvar måste tas för att människor inte ska hamna mellan stolarna, och därför bör stadsdelsnämnderna återfå ansvaret för arbets-

marknadsinsatserna. Nämnderna kan själva bestämma hur de vill organisera verksamheten, oavsett om den bedrivs i form av Jobbtorg eller på annat sätt.

Dessutom är utredningens analyser av den organisatoriska placeringen av Jobbtorgen otillräckliga. Möjligheten att förlägga jobbtorgen till de stadsdelsnämnder där de är belägna har inte utretts, inte heller har en regionindelning diskuterats. En stor budget anses vara argument mot en kommunövergripande placering (KÖV) i en stadsdelsnämnd, men det framgår inte varför det är negativt. Inte heller anges någon närmare förklaring till att Jobbtorg som egen förvaltning skulle innebära en otydlig ansvarsfördelning.

Förslaget gör också att SFI och vuxenutbildning får en helt ny inriktning, från att vara utbildningar till att bli arbetsmarknadsåtgärder. Språk och vidareutbildning är en merit och ibland ett krav för jobb, och det är därför bra om utbildning kan ges i samarbete med eller nära näringslivet och arbetsmarknaden. Men utbildning är också en förutsättning för ett aktivt medborgarskap och för deltagande i samhällslivet. Konsekvenserna av den nya inriktningen är inte redovisade. Att flytta SFI och vuxenutbildning till socialtjänstnämnden, som inte har någon erfarenhet av utbildning, gör att dessa verksamheter helt förlorar kontakten med skolvärlden, likaså med fortbildning och forskning. Risken för en lärarflykt är stor, och värdefull kompetens kommer att gå förlorad. Därmed går också kvaliteten förlorad.

Många SFI-elever har inget försörjningsstöd och många tar CSN-lån. Det är inte rimligt att SFI blir en sysselsättning i väntan på första bästa jobb. Vi vet sedan länge att språkkunskaperna inte nödvändigtvis utvecklas på de arbetsplatser som eleverna kommer till. Vi vet också att när konjunkturen vänder är dessa elever de första att bli av med sina jobb. Däremot tillstyrker vi att rekryteringsprogrammet överförs till Jobbtorgen.

Flyktmottagningen ska ligga kvar på stadsdelsnämnderna, eftersom dessa har de bästa förutsättningarna att lotsa nyanlända invånare in i lokalsamhället. Stadsdelsnämnderna har haft ansvaret i tre år och våra erfarenheter har varit positiva. Det som behövs är mer resurser till stadsdelarna och inte ökad centralisering. Det behövs också ett ökat fokus på barnperspektivet, vilket inte tillgodoses genom överföring till Jobbtorg. Syftet med introduktionsverksamheten är att individen ska kunna ta del av och bidra till det generella utbudet inom arbets- och samhällslivet. Stor omsorg ska ägnas åt att utforma individuella handlingsplaner för både vuxna och barn samt en meningsfull introduktion även för personer som inte kan delta i en arbetsinriktad introduktion av hälsomässiga eller andra skäl.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av ledamoten Vlasta Marcikic (fp), enligt följande.

Folkpartiet yrkar att Skarpnäcks Stadsdelsnämnd beslutar att överlämna förslaget utan eget ställningstagande och att därutöver anför följande:

Med pengsystem i stället för politisk styrning har en stor del av stadsdelsnämndernas nuvarande uppgifter flyttats över till de enskilda medborgarna. Det betyder inte att behovet av lokala nämnder i Stockholm upphör. I ett antal viktiga frågor som exempelvis socialtjänst och lokal fysisk planering är behovet av en lokal beslutsnivå stort.

Stadsledningskontorets förslag omfattar flera olika förslag för organisationen av Jobbtorg Stockholm. Folkpartiet kommer att ta slutligt ställningstagande till SLK:s förslag i samband med budget för 2009.

Reservation anfördes vice ordföranden Maria Hannäs (v), ledamoten Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Birgitta Hansen (mp), enligt följande.

Vår uppfattning är att stadsdelsnämnderna ska ansvara för arbetsmarknadspolitiken eftersom insatser, arbetsmetodik och arbetssätt då kan anpassas och utvecklas efter lokala behov och förutsättningar, såsom det fungerade under den förra mandatperioden. Vi hade önskat att

möjligheten till lokalt inflytande över arbetsmarknadspolitiken hade funnits kvar även i och med Jobbtorgen. Vi är i grunden kritiska till att arbetsmarknadspolitiken har centraliserats.

Enligt en ny prognos från Stockholms stads utrednings- och statistikkontor förväntas kostnaderna för ekonomiskt bistånd att öka med nio procent från 2008 till 2009. Prognosen tar sin grund i att konjunkturen nu dämpas kraftigt och att arbetslösheten stiger. Detta innebär att fler kommer att behöva försörjningsstöd, att belastningen på stadsdelarnas budget för ekonomiskt bistånd ökar. För att budgetarna ska hålla krävs att Jobbtorgsinsatserna verkligen ger resultat, något som inte hittills varit fallet. Att i det läget genomföra inre organisatoriska, överflyttningar av målgrupper mm verkar inte särskilt genomtänkt. Risken är stor att stadsdelarna inte kommer att kunna ha kontroll över de insatser som behövs för att klara budget i balans för ekonomiskt bistånd. Man ansvarar för kostnaderna, men inte över insatserna. Vi anser att ansvar för budget, verksamhet och ekonomi ska följas åt.

För att minska underskottet i Skarpnäck kommer avdelningen för individ- och familjeomsorg att renodla socialsekreterarnas arbete till att jobba med arbetsplaner för bidragstagarna av försörjningsstöd. Samtidigt kommer enbart bidragshandläggare att bestämma försörjningsstöd. Härmed avser man få en ännu restriktivare och enhetligare bedömning och försörjningsstödet totalt kan minska. Att samtidigt överföra medel till socialtjänstnämnden från stadsdelarna och centralisera Jobbtorg Stockholm enligt förslaget måste vara kontraproduktivt.

Jobbtorg Stockholm har enligt SLK goda förutsättningar för effektiva insatser för att skapa arbete i stället för bidrag. Tyvärr har Jobbtorg Stockholm inte hittills levt upp till de mål förväntningar som man räknat med. Att Jobbtorg Stockholm på ett mirakulöst sätt skulle uppvisa sådana resultatförbättringar att avdelning Individ- och familj kan uppvisa en budget i balans ser vi som ett orealistiskt önsketänkande.

Att enligt förslaget utöka målgruppen till psykisk och fysiskt funktionshindrade samt vissa sjukskrivna som har förutsättningar att klara ett arbete på öppna arbetsmarknaden, ser vi som ogörligt då Jobbtorg Stockholm dåligt klara av de grupper man har i dag. De nya målgrupperna fordrar dessutom insatser av annat slag och annan kompetens hos handläggarna.

Förslaget skall i huvudsak genomföras till den 1 januari 2009. Att så här snabbt genomföra så omfattande förändringar för målgrupper av socialt sköra människor och med flera osäkra faktorer – till exempel kommer man att få sökt EU-bidrag? – kan inte anses omdömesgillt utan snarare oklokt. En ordentlig konsekvensanalys bör naturligtvis också först göras.

Enligt stadens handikappolitiska program skall samråd och samverkan ske med berörda brukarorganisationer. Dessa borde finnas bland remissinstanserna.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Gunnar Sandell m fl (s), enligt följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande samt anför därutöver följande:

Den moderatledda borgliga majoriteten har under denna mandatperiod systematiskt centraliserat stadsdelsnämndernas verksamheter. Mest omfattande är flytten av grundskolan och skolbarnomsorgen samt jobbtorgen, upphandlingarna, kontakterna o s v. Systemet med pengcheckar i stället för anslag är en dold centralisering. Pengsystemen innebär i praktiken att behovsprövningen upphör, alla får lika trots olika behov och förutsättningar. Majoriteten centraliserar och behåller ett tomt stadsdelsnämndsskal. Det är ett hån mot demokratin att detta sker utan beslut om helheten, utan analys av konsekvenserna för invånarna, medarbetarna, styrningen, maktbalansen, delaktigheten, samhörigheten, samordningsvinsterna, effektiviteten. Politikerföraktet ökar vilket är farligt för demokratin.

Vår uppfattning är att kvalitén och effektiviteten i stadens verksamheter blir bättre när den finns så nära den berörde invånaren som möjligt. Lokal demokrati och inflytande gagnas också av detta.

Avveckling av de lokala resurserna för stöd i arbetssökande och inrättandet av Jobbtorget har inte gett acceptabla resultat. Vi har inte träffat någon som tyckt att det blivit bättre.

Att alla som kan arbeta får stöd och hjälp till ett arbete är mycket viktigt. Endast därigenom kan vi bygga ett rättvist och solidariskt samhälle. Arbetsförmedlingen ska kunna klara de flesta behov inom området, inklusive att erbjuda kompletterande utbildning. När de inte räcker till krävs oftast samverkan mellan invånare, sjukvården, socialtjänsten, utbildning då är kunskapen om individen och resurserna avgörande – detta sköts bäst lokalt, ev. i samverkan mellan några SDN. Dessa insatser blir dessvärre ännu viktigare framöver då konjunkturen viker.

Vi tycker att det låter mycket ologiskt att Jobbtorgen ska omfatta även personer som upp-bär försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet eftersom syftet med Jobbtorgen har angivits till att fler arbetslösa ska komma ut i arbete. Om orsaken till deras behov av försörjningsstöd är brist på arbete bör det också anges som skäl. Svårare är det inte.

Precis som stadsledningskontoret resonerar riskerar ansvarsfördelningen mellan socialtjänstnämnden, stadsdelsnämnder och Jobbtorgen att bli otydlig och överlappande.

Vi vill slutligen påminna om att de borgerliga innan valet 2006 lovade en jobbgaranti för alla som ansöker om ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Löftet innebar att alla skulle garanteras arbete/utbildning inom fem dagar. Muntligen utlovades att dessa jobb inom fem dagar skulle vara till avtalsenlig lön. Med facit i hand kan vi se att jobbtorgen inte inne-bär någon jobbgaranti med arbete eller utbildning inom fem dagar. Det tycker vi är ett stort svek mot dem som röstade på något av de borgerliga partierna och faktiskt trodde på löftet om jobbgaranti. Vi avstyrker stadsledningskontorets förslag.

Reservation anfördes av Mats E P Lindqvist (mp) och Malin Larsson (v), enligt följande.

Stadsdelsnämnden beslutar att

- Överlämna förvaltningens förslag till beslut som svar på remissen
- Att yrka på att remissen återremitteras till SLK
- Därutöver anföras

Förslaget innebär att ansvaret för Svenska för Invandrare (SFI) ska överföras till jobbtorgen från den 1 januari 2009, och på längre sikt hela vuxenutbildningen. Detta samtidigt som socialtjänstnämnden ska ta över ansvaret för jobbtorgen från kommunstyrelsen. Samhällsinformation till nyanlända ska flyttas från stadsdels-nämnderna till jobbtorgen. Men hela förslaget leder till den grava missuppfattningen att arbete, sysselsättning och flyktingfrågor per definition är socialtjänst.

Förslaget gör att SFI och vuxenutbildningen får en helt ny kursändring, från att vara utbildning till att bli en arbetsmarknadsåtgärd. Språk och vidareutbildning är en merit och ibland ett krav för jobb och det är bra om utbildning kan ges i samarbete med eller nära näringslivet och arbetsmarknaden. Men utbildning är så mycket mer. Det är en förutsättning för ett aktivt medborgarskap, i det offentliga samhället, i föreningar med mera. Utbildning behövs för att man ska kunna ta sitt ansvar som förälder, granne och medmänniska.

Att flytta SFI och vuxenutbildning till socialtjänstnämnden, som inte har någon erfarenhet av utbildning, gör att dessa verksamheter helt förlorar kontakten med skolvärlden, likaså med fortbildning och forskning. Risken för en lärarflykt är stor, och värdefull kompetens kommer att gå förlorad. Därmed går också kvalitén förlorad.

Många SFI-elever har inget försörjningsstöd och flera tar CSN-lån. Det är inte rimligt att SFI blir en sysselsättning i väntan på första bästa jobb. Vi vet sedan länge att språket inte nödvändigtvis blir bättre på arbetsplatserna som eleverna kommer till. Vi vet att när konjunkturen vänder är dessa elever de första att bli av med sina jobb.

Vidare bör flyktingmottagningen ligga kvar på stadsdelsnämnderna, eftersom dessa har de bästa förutsättningarna. Det som behövs är mer resurser till stadsdelarna och inte ökad centra-

lisering, som den borgerliga majoriteten föreslår. Syftet med introduktionsverksamheten är att individen ska kunna ta del av och bidra till det generella utbudet inom arbets- och samhällslivet. Stor omsorg ska ägnas åt att utforma individuella handlingsplaner och en meningsfull introduktion för personer som antingen tillfälligt eller mer permanent inte kan delta i en arbetsinriktad introduktion, av hälsomässiga eller andra skäl.

Jobbtorgen bör inte föras över till socialtjänstnämnden. Ansvaret bör ligga på stadsdelsnämnderna. Varje stadsdelsnämnd ska utveckla "en-dörr-in-verksamheter" för arbetssökande med försörjningsstöd med individuellt stöd, vägledning, kompetensutveckling och rehabilitering. Alla med försörjningsstöd som står utanför arbetsmarknaden, oavsett orsak, ska erbjudas deltagande. Stadens organisation och tjänstemän ska utforma kvalitetskrav för verksamheterna. Ett individuellt bemötande ska ges och den enskildes egna önskemål och förutsättningar beaktas. Alla arbetssökande ska erbjudas vägledning och jobbcoachning samt kompetensutveckling såsom utbildning, arbetsträning mm. De som av psykiska eller fysiska orsaker helt eller delvis inte förmår arbeta eller studera ska få rehabilitering.

Särskilt uttalande gjordes av Vladan Bošković (fp), enligt följande.

Med pengsystem i stället för politisk styrning har en stor del av stadsdelsnämndernas nuvarande uppgifter flyttats över till de enskilda medborgarna. Det betyder inte att behovet av lokala nämnder i Stockholm upphör. I ett antal viktiga frågor som exempelvis socialtjänst och lokal fysisk planering är behovet av en lokal beslutsnivå stort.

SLK:s förslag omfattar flera olika förslag för organisationen av Jobbtorg Stockholm. Folkpartiet kommer att ta slutligt ställningstagande till SLK:s förslag i samband med budget för 2009.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av ledamoten Helena Söderlind Paues m.fl. (s) och ledamoten Kjell Marténg (v), enligt följande.

Stadsdelsnämnden lämnar följande yttrande över remissen.

Utredningens analyser av den organisatoriska placeringen av Jobbtorgen är otillräckliga och ytliga. Möjligheten att förlägga de fem jobbtorgen till de stadsdelsnämnder där de är belägna har inte utretts, inte heller har en regionindelning diskuterats.

En stor budget anses vara argument mot en kommunövergripande placering (KÖV) i en stadsdelsnämnd, men motiveras inte på annat sätt än att det är ovanligt att KÖV:ar har stor budget. Varför det är negativt förklaras inte närmare. Inte heller anges någon närmare förklaring till att Jobbtorg som egen förvaltning skulle innebära en otydlig ansvarsfördelning.

De nackdelar som finns när Jobbtorg och försörjningsstöd ingår i olika organisationer analyseras inte alls i remissen. Vi menar att ett helhetsansvar måste tas för att människor inte ska hamna mellan stolarna, och därför bör stadsdelsnämnderna återfå ansvaret för arbetsmarknadsinsatserna. Nämnderna kan själva bestämma hur de vill organisera verksamheten, oavsett om den bedrivs i form av Jobbtorg eller på annat sätt.

Vi menar att förändringar inte ska göras av flyktingmottagandet innan staden har gjort en seriös utvärdering. Det har bara gått tre år sedan stadsdelsnämnderna tog över det ansvaret. Däremot tillstyrker vi att rekryteringsprogrammet kan överföras från utbildningsnämnden till Jobbtorgen.

Dessutom bör varken SFI eller vuxenutbildningen i övrigt överföras till Jobbtorgen innan man gjort ytterligare utredningar, där konsekvenserna redovisas utförligt. Olika uppfattningar råder exempelvis om hur stor andel av SFI-studenterna som tillhör Jobbtorgens målgrupper.

Reservation anfördes av tjänstgörande ersättaren Jimmy Mannung (mp), enligt följande.

Stadsdelsnämnden avstyrker stadsledningskontorets förslag och därutöver anför:

Förslaget innebär att ansvaret för Svenska för Invandrare (SFI) ska överföras till jobbtorgen från den 1 januari 2009, och på längre sikt hela vuxenutbildningen. Detta samtidigt som socialtjänstnämnden ska ta över ansvaret för jobbtorgen från kommunstyrelsen. Samhällsinformation till nyanlända ska flyttas från stadsdelsnämnderna till jobbtorgen. Men hela förslaget leder till den grava missuppfattningen att arbete, sysselsättning och flyktingfrågor per definition är socialtjänst.

Förslaget gör att SFI och vuxenutbildningen får en helt ny kursändring, från att vara utbildning till att bli en arbetsmarknadsåtgärd. Språk och vidareutbildning är en merit och ibland ett krav för jobb och det är bra om utbildning kan ges i samarbete med eller nära näringslivet och arbetsmarknaden. Men utbildning är så mycket mer. Det är en förutsättning för ett aktivt medborgarskap, i det offentliga samhället, i föreningar med mera. Utbildning behövs för att man ska kunna ta sitt ansvar som förälder, granne och medmänniska.

Att flytta SFI och vuxenutbildning till socialtjänstnämnden, som inte har någon erfarenhet av utbildning, gör att dessa verksamheter helt förlorar kontakten med skolvärlden, likaså med fortbildning och forskning. Risken för en lärarflykt är stor, och värdefull kompetens kommer att gå förlorad. Därmed går också kvalitén förlorad.

Många SFI-elever har inget försörjningsstöd och flera tar CSN-lån. Det är inte rimligt att SFI blir en sysselsättning i väntan på första bästa jobb. Vi vet sedan länge att språket inte nödvändigtvis blir bättre på arbetsplatserna som eleverna kommer till. Vi vet att när konjunkturen vänder är dessa elever de första att bli av med sina jobb.

Vidare bör flyktingmottagningen ligga kvar på stadsdelsnämnderna, eftersom dessa har de bästa förutsättningarna. Det som behövs är mer resurser till stadsdelarna och inte ökad centralisering, som den borgerliga majoriteten föreslår. Syftet med introduktionsverksamheten är att individen ska kunna ta del av och bidra till det generella utbudet inom arbets- och samhällslivet. Stor omsorg ska ägnas åt att utforma individuella handlingsplaner och en meningsfull introduktion för personer som antingen tillfälligt eller mer permanent inte kan delta i en arbetsinriktad introduktion, av hälsomässiga eller andra skäl.

Jobbtorgen bör inte föras över till socialtjänstnämnden. Ansvaret bör ligga på stadsdelsnämnderna. Varje stadsdelsnämnd ska utveckla ”en-dörr-in-verksamheter” för arbetssökande med försörjningsstöd med individuellt stöd, vägledning, kompetensutveckling och rehabilitering. Alla med försörjningsstöd som står utanför arbetsmarknaden, oavsett orsak, ska erbjudas deltagande. Stadens organisation och tjänstemän ska utforma kvalitetskrav för verksamheterna. Ett individuellt bemötande ska ges och den enskildes egna önskemål och förutsättningar beaktas. Alla arbetssökande ska erbjudas vägledning och jobbcoachning samt kompetensutveckling såsom utbildning, arbetsträning mm. De som av psykiska eller fysiska orsaker helt eller delvis inte förmår arbeta eller studera ska få rehabilitering.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av (s), (v) samt (mp) genom vice ordföranden Margareta Johansson, enligt följande.

Att Skärholmens stadsdelsnämnd delvis bifaller förvaltningens förslag till svar på remissen till kommunstyrelsen, samt att därutöver anföra följande:

Vår uppfattning är att stadsdelsnämnderna ska ansvara för arbetsmarknadspolitiken eftersom insatser, arbetsmetodik och arbetssätt då kan anpassas och utvecklas efter lokala behov och förutsättningar, såsom det fungerade under den förra mandatperioden. Vi hade önskat att möjligheten till lokalt inflytande över arbetsmarknadspolitiken hade funnits kvar även i och

med Jobbtorgen. Vi har dock inget att invända mot Jobbtorgens flytt från stadsledningskontoret till socialtjänstförvaltningen. Däremot är vi i grunden kritiska till att arbetsmarknadspolitiken har centraliserats.

Enligt en ny prognos från Stockholms stads utrednings- och statistikkontor förväntas kostnaderna för ekonomiskt bistånd att öka med nio procent från 2008 till 2009. Prognosen tar sin grund i att konjunkturen nu dämpas kraftigt och att arbetslösheten stiger. Detta innebär att arbetsbelastningen för Jobbtorgens personal kommer att öka under 2009 då fler personer kommer att behöva försörjningsstöd.

Vi tycker att det låter mycket ologiskt att Jobbtorgen ska omfatta även personer som uppstår försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet eftersom syftet med Jobbtorgen har angivits till att fler arbetslösa ska komma ut i arbete. Om orsaken till deras behov av försörjningsstöd är brist på arbete bör det också anges som skäl. Svårare än så är det inte.

Vi ser stora nackdelar med att föra över flyktningmottagandet till Jobbtorgen. Vi är oroliga för att den organisatoriska utveckling som den borgerliga majoriteten eftersträvar kommer att urholka stadsdelsnämndernas inflytande då man vill flytta allt fler arbetsuppgifter från stadsdelsnämnderna till centrala nämnder, i det här fallet socialtjänstnämnden. I denna process kommer också lokalkännedomen som idag finns i stadsdelarna att försvinna. Det är en riktning som riskerar stor kunskap, allt för att borgarna ska kunna centralisera stadens verksamheter. Vi tror på de lokala lösningarna och hänvisar därför till våra tidigare skrivningar om Jobbtorgen.

Dessutom konstaterar stadsledningskontoret att det finns en stor nackdel med att flytta över hela flyktningmottagandet till Jobbtorgen. I flyktningmottagandet ingår många målgrupper (barn, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre) som inte överensstämmer med Jobbtorgens målgrupper. Vi ställer oss kritiska till att Jobbtorgen ska ansvara för grupper som inte har någon koppling till deras verksamhet. Den gemensamma samhällsinformationen till flyktingar är en viktig del i introduktionen och den första tiden i staden. Men istället för att flytta över detta till Jobbtorgen då problem ska ha uppkommit i hanteringen av informationen, bör man arbeta på att sammanställa en gemensam norm för vad som ska ingå i samhällsinformation som distribueras av stadsdelsnämnderna.

Precis som stadsledningskontoret resonerar riskerar ansvarsfördelningen mellan socialtjänstnämnden, stadsdelsnämnder och Jobbtorgen att bli otydlig och överlappande.

Det är logiskt att eftersträva en förbättrad samordning mellan stadens arbetsmarknads- och utbildningsverksamheter. Att däremot se SFI som en del av socialtjänstens verksamhetsområde är helt fel. Målgruppen för SFI-undervisning är inte homogen, och långt ifrån alla som läser SFI är personer som är arbetslösa eller som mottagare av ekonomiskt bistånd. En samordning av SFI och Jobbtorgen - som ju enbart vänder sig till mottagare av ekonomiskt bistånd - är därför inte önskvärd. Vad SFI idag behöver är inte ytterligare omorganisation utan arbetsro.

Vuxenutbildning och Komvux är en viktig del av stadens utbildningsverksamhet, och ska även den vara utbildningsnämndens ansvar. Någon vidare utredning huruvida stadens Vuxenutbildning ska flyttas till jobbtorgen ska inte genomföras.

Vi vill slutligen påminna om att de borgerliga innan valet 2006 lovade en jobbgaranti för alla som ansöker om ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Löftet innebar att alla skulle garanteras arbete/utbildning inom fem dagar. Muntligen utlovades att dessa jobb inom fem dagar skulle vara till avtalsenlig lön. Med facit i hand kan vi se att jobbtorgen inte innebär någon jobbgaranti med arbete eller utbildning inom fem dagar. Det tycker vi är ett stort svek mot dem som röstade på alliansen och faktiskt trodde på löftet om jobbgaranti.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av ledamoten Maj-Len Eklund (v), vice ordföranden Majvi Andersson m fl (s) och ledamoten Kenneth Rönquist (mp), enligt följande.

Stadsdelsnämnden avslår förvaltningens förslag samt anför därutöver följande.

Vår uppfattning är att stadsdelsnämnderna ska ansvara för arbetsmarknadspolitiken efter-
som insatser, arbetsmetodik och arbetssätt då kan anpassas och utvecklas efter lokala behov
och förutsättningar, såsom det fungerade under den förra mandatperioden. Vi i oppositionen
hade önskat att möjligheten till lokalt inflytande över arbetsmarknadspolitiken hade funnits
kvar även i och med Jobbtorgen.

Vi är i grunden starkt kritiska till att arbetsmarknadspolitiken har centraliserats.

Utredningens analyser av den organisatoriska placeringen av Jobbtorgen är otillräckliga
och ytliga. Möjligheten att förlägga de fem jobbtorgen till de stadsdelsnämnder där de är
belägna har inte utretts, inte heller har en regionindelning diskuterats.

En stor budget anses vara argument mot en kommunövergripande placering (KÖV) i en
stadsdelsnämnd, men motiveras inte på annat sätt än att det är ovanligt att KÖV:ar har stor
budget. Varför det är negativt förklaras inte närmare. Inte heller anges någon närmare förklar-
ing till att Jobbtorg som egen förvaltning skulle innebära en otydlig ansvarsfördelning.

De nackdelar som finns när Jobbtorg och försörjningsstöd ingår i olika organisationer ana-
lyseras inte alls i remissen. Vi menar att ett helhetsansvar måste tas för att människor inte ska
hamna mellan stolarna, och därför bör stadsdelsnämnderna återfå ansvaret för arbetsmark-
nadsinsatserna. Nämnderna kan själva bestämma hur de vill organisera verksamheten, oavsett
om den bedrivs i form av Jobbtorg eller på annat sätt.

Vi menar att förändringar inte ska göras av flyktmottagandet innan staden har gjort en
seriös utvärdering. Däremot tillstyrker vi att rekryteringsprogrammet kan överföras från ut-
bildningsnämnden till Jobbtorgen.

Dessutom bör varken SFI eller vuxenutbildningen i övrigt överföras till Jobbtorgen innan
man gjort ytterligare utredningar, där konsekvenserna redovisas utförligt. Olika uppfattningar
råder exempelvis om hur stor andel av SFI-studenterna som tillhör Jobbtorgens målgrupper.

Förslaget gör att SFI och vuxenutbildningen får en helt ny kursändring, från att vara ut-
bildning till att bli en arbetsmarknadsåtgärd. Språk och vidareutbildning är en merit och
ibland ett krav för jobb och det är bra om utbildning kan ges i samarbete med eller nära när-
ingslivet och arbetsmarknaden. Men utbildning är så mycket mer. Det är en förutsättning för
ett aktivt medborgarskap, i det offentliga samhället, i föreningar med mera. Utbildning be-
hövs för att man ska kunna ta sitt ansvar som förälder, granne och medmänniska.

Vi vill slutligen påminna om att de borgerliga innan valet 2006 lovade en jobbgaranti för
alla som ansöker om ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Löftet innebar att alla
skulle garanteras arbete/utbildning inom fem dagar. Muntligen utlovades att dessa jobb inom
fem dagar skulle vara till avtalsenlig lön. Med facit i hand kan vi se att jobbtorgen inte inne-
bär någon jobbgaranti med arbete eller utbildning inom fem dagar. Det tycker vi är ett stort
svek mot dem som röstade på alliansen och faktiskt trodde på löftet om jobbgaranti.

Socialtjänstnämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Karin Rågsjö (v), enligt följande.

Socialtjänstnämnden beslutar att avstyrka stadsledningskontorets förslag.

Därutöver framförs följande.

Förslaget innebär att ansvaret för undervisning i svenska för invandrare (SFI) ska överföras
till jobbtorgen och på längre sikt hela vuxenutbildningen samtidigt som socialtjänstnämnden
ska ta över ansvaret för jobbtorgen. Samhällsinformation till nyanlända ska flyttas från stads-

delsnämnderna till jobbtorgen. Förslaget verkar bygga på den felaktiga inställningen att arbete, sysselsättning och flyktingfrågor snarare hör till kommunens socialtjänst än till utbildningsverksamheten.

De nackdelar som finns när Jobbtorg och försörjningsstöd ingår i olika organisationer analyseras inte heller i remissen. Vi menar att ett helhetsansvar måste tas för att människor inte ska hamna mellan stolarna, och därför bör stadsdelsnämnderna återfå ansvaret för arbetsmarknadsinsatserna. Nämnderna kan själva bestämma hur de vill organisera verksamheten, oavsett om den bedrivs i form av Jobbtorg eller på annat sätt.

Dessutom är utredningens analyser av den organisatoriska placeringen av Jobbtorgen otillräckliga. Möjligheten att förlägga jobbtorgen till de stadsdelsnämnder där de är belägna har inte utretts, inte heller har en regionindelning diskuterats. En stor budget anses vara argument mot en kommunövergripande placering (KÖV) i en stadsdelsnämnd, men det framgår inte varför det är negativt. Inte heller anges någon närmare förklaring till att Jobbtorg som egen förvaltning skulle innebära en otidlig ansvarsfördelning.

Förslaget gör också att SFI och vuxenutbildning får en helt ny inriktning, från att vara utbildningar till att bli arbetsmarknadsåtgärder. Språk och vidareutbildning är en merit och ibland ett krav för jobb, och det är därför bra om utbildning kan ges i samarbete med eller nära näringslivet och arbetsmarknaden. Men utbildning är också en förutsättning för ett aktivt medborgarskap och för deltagande i samhällslivet. Konsekvenserna av den nya inriktningen är inte redovisade. Att flytta SFI och vuxenutbildning till socialtjänstnämnden, som inte har någon erfarenhet av utbildning, gör att dessa verksamheter helt förlorar kontakten med skolvärlden, likaså med fortbildning och forskning. Risken för en lärarflykt är stor, och värdefull kompetens kommer att gå förlorad. Därmed går också kvaliteten förlorad.

Många SFI-elever har inget försörjningsstöd och många tar CSN-lån. Det är inte rimligt att SFI blir en sysselsättning i väntan på första bästa jobb. Vi vet sedan länge att språkkunskaperna inte nödvändigtvis utvecklas på de arbetsplatser som eleverna kommer till. Vi vet också att när konjunkturen vänder är dessa elever de första att bli av med sina jobb.

Däremot tillstyrker vi att rekryteringsprogrammet överförs till Jobbtorgen.

Flyktingmottagningen ska ligga kvar på stadsdelsnämnderna, eftersom dessa har de bästa förutsättningarna att lotsa nyanlända invånare in i lokalsamhället. Stadsdelsnämnderna har haft ansvaret i tre år och våra erfarenheter har varit positiva. Det som behövs är mer resurser till stadsdelarna och inte ökad centralisering. Det behövs också ett ökat fokus på barnperspektivet, vilket inte tillgodoses genom överföring till Jobbtorg. Syftet med introduktionsverksamheten är att individen ska kunna ta del av och bidra till det generella utbudet inom arbets- och samhällslivet. Stor omsorg ska ägnas åt att utforma individuella handlingsplaner för både vuxna och barn samt en meningsfull introduktion även för personer som inte kan delta i en arbetsinriktad introduktion av hälsomässiga eller andra skäl.

Reservation anfördes av ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (s), enligt följande.

Socialtjänstnämnden beslutar besvara stadsledningskontorets remiss med nedanstående. Därutöver framförs följande.

Vår uppfattning är att stadsdelsnämnderna ska ansvara för arbetsmarknadspolitiken eftersom insatser, arbetsmetodik och arbetssätt då kan anpassas och utvecklas efter lokala behov och förutsättningar, såsom det fungerade under den förra mandatperioden. Vi socialdemokrater hade önskat att möjligheten till lokalt inflytande över arbetsmarknadspolitiken hade funnits kvar även i och med Jobbtorgen. Vi har dock inget att invända mot Jobbtorgens flytt från stadsledningskontoret till socialtjänstförvaltningen. Däremot är vi i grunden kritiska till att arbetsmarknadspolitiken har centraliserats.

Enligt en ny prognos från Stockholms stads utrednings- och statistikkontor förväntas kostnaderna för ekonomiskt bistånd att öka med nio procent från 2008 till 2009. Prognosen tar sin grund i att konjunkturen nu dämpas kraftigt och att arbetslösheten stiger. Detta innebär

att arbetsbelastningen för Jobbtorgens personal kommer att öka under 2009 då fler personer kommer att behöva försörjningsstöd.

Vi tycker att det låter mycket ologiskt att Jobbtorgen ska omfatta även personer som upp-
bär försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet eftersom syftet med Jobbtorgen har angivits
till att fler arbetslösa ska komma ut i arbete. Om orsaken till deras behov av försörjningsstöd
är brist på arbete bör det också anges som skäl. Svårare är det inte.

Vi ser stora nackdelar med att föra över flyktingmottagandet till Jobbtorgen. Vi är oroliga
för att den organisatoriska utveckling som den borgerliga majoriteten eftersträvar kommer att
urholka stadsdelsnämndernas inflytande då man vill flytta allt fler arbetsuppgifter från stads-
delsnämnderna till centrala nämnder, i det här fallet social-tjänstnämnden. I denna process
kommer också lokalkännedomen som idag finns i stadsdelarna försvinna. Det är en riktning
som riskerar stor kunskap, allt för att borgarna ska kunna centralisera stadens verksamheter.
Vi tror på de lokala lösningarna och hänvisar därför till våra tidigare skrivningar om Jobbtor-
gen.

Dessutom konstaterar stadsledningskontoret att det finns en stor nackdel med att flytta
över hela flyktingmottagandet till Jobbtorgen. I flyktingmottagandet ingår många målgrupper
(barn, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre) som inte överensstämmer
med Jobbtorgens målgrupper. Vi ställer oss kritiska till att Jobbtorgen ska ansvara för grupper
som inte har någon koppling till deras verksamhet. Den gemensamma samhällsinformationen
till flyktingar är en viktig del i introduktionen och den första tiden i staden. Men istället för att
flytta över detta till Jobbtorgen då problem ska ha uppkommit i hanteringen av informationen,
bör man arbeta på att sammanställa en gemensam norm för vad som ska ingå i samhällsin-
formation som distribueras av stadsdelsnämnderna.

Precis som stadsledningskontoret resonerar riskerar ansvarsfördelningen mellan social-
tjänstnämnden, stadsdelsnämnder och Jobbtorgen att bli otydlig och överlappande.

Det är logiskt att eftersträva en förbättrad samordning stadens arbetsmarknads- och ut-
bildningsverksamheter. Att däremot se SFI som en del av socialtjänstens verksamhetsområde
är helt fel. Målgruppen för SFI-undervisning är inte homogen, och långt ifrån alla som läser
SFI är personer som är arbetslösa eller som mottagare av ekonomiskt bistånd. En samordning
av SFI och Jobbtorgen - som ju enbart vänder sig till mottagare av ekonomiskt bistånd - är
därför inte önskvärd. Vad SFI idag behöver är inte ytterligare omorganisation utan arbetsro.

Vuxenutbildning och Komvux är en viktig del av stadens utbildningsverksamhet, och ska
även den vara utbildningsnämndens ansvar. Någon vidare utredning huruvida stadens Vuxen-
utbildning ska flyttas till Jobbtorgen ska inte genomföras.

Vi vill slutligen påminna om att de borgerliga innan valet 2006 lovade en jobbgaranti för
alla som ansöker om ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Löftet innebar att alla
skulle garanteras arbete/utbildning inom fem dagar. Muntligen utlovades att dessa jobb inom
fem dagar skulle vara till avtalsenlig lön. Med facit i hand kan vi se att Jobbtorgen inte inne-
bär någon jobbgaranti med arbete eller utbildning inom fem dagar. Det tycker vi är ett stort
svek mot dem som röstade på alliansen och faktiskt trodde på löftet om jobbgaranti.

Reservation anfördes av ledamoten Gertrud Brorsson (mp), enligt följande.

Socialtjänstnämnden beslutar att SFI och Vuxenutbildningen ska ligga kvar under utbild-
ningsförvaltningen

Socialtjänstnämnden beslutar att det huvudsakliga ansvaret för de individer som är aktuella i
Jobbtorg fortsättningsvis ligger hos stadsdelsnämnderna

Därutöver anfördes följande.

Jobbtorgen behöver en hemvist och socialtjänsten är då naturlig med sitt kommunövergri-
pande ansvar och erfarenhet av liknande verksamhet. Detta får dock inte på något sätt innebä-
ra att det yttersta ansvaret för individerna ligger hos stadsdelsnämnderna.

Vidare kan man fundera över vad jobbtorgen ska innehålla. Förslaget gör att SFI och vuxen-

utbildning får en helt ny kursändring. Dessutom kommer det att innebära dubbla administrativa kostnader då socialtjänstförvaltningen kommer att behöva förstärkas utifrån utbildningskompetensen som idag redan finns inom utbildningsförvaltningen.

Att blanda samman jobbsökande och vuxenutbildning är mycket olyckligt även om utbildning kan vara en förutsättning för att få arbete.

Språk och vidareutbildning är en merit och ibland ett krav för jobb och det är bra om utbildning kan ges i samarbete med eller nära näringslivet och arbetsmarknaden. Men utbildning är så mycket mer. Det är en förutsättning för ett aktivt medborgarskap, i det offentliga samhället, i föreningar m.m. Det är ett krav för att man ska kunna ta sitt ansvar som förälder, kanske som granne och medmänniska.

Att flytta SFI och vuxenutbildning till socialtjänstnämnden som inte har någon erfarenhet av utbildning gör att dessa verksamheter helt förlorar kontakten med skolvärlden, likaså fortbildning och forskning. Risken för en lärarflykt är stor och massor av värdefull kompetens kommer att gå förlorad. Därmed går också kvalitén förlorad. Risken med att blanda samman SFI och vuxenutbildningen med Jobbtorgen kan också bli att flera tvingas avbryta sina studier för att jobblinjen ska ge bra statistik. Detta får inte ske.

Det är inte rimligt att SFI blir en sysselsättning i väntan på första bästa jobb. Det är viktigt att elever vid SFI utbildning får en chans att läsa klart sin utbildning så att den går att falla tillbaka på när jobbet eller praktiken en dag kanske försvinner.

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Roger Mogert (s), enligt följande.

Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut

att avstyrka förslaget att flytta SFI från Utbildningsnämnden till Jobbtorgen och Socialtjänstnämnden

att avslå förslaget att utreda möjligheterna att överföra ansvaret för Vuxenutbildningen från Utbildningsnämnden till Jobbtorgen och Socialtjänstnämnden
samt att därutöver anföras:

Det är logiskt att eftersträva en förbättrad samordning stadens arbetsmarknads- och utbildningsverksamheter. Att däremot se SFI som en del av socialtjänstens verksamhetsområde är helt fel. Målgruppen för SFI-undervisning är inte homogen, och långt ifrån alla som läser SFI är personer som är arbetslösa eller som mottagare av ekonomiskt bistånd. En samordning av SFI och Jobbtorgen – som ju enbart vänder sig till mottagare av ekonomiskt bistånd – är därför inte önskvärd. Vad SFI idag behöver är inte ytterligare omorganisation utan arbetsro.

Vuxenutbildning och Komvux är en viktig del av stadens utbildningsverksamhet, och ska även den vara utbildningsnämndens ansvar. Någon vidare utredning huruvida stadens Vuxenutbildning ska flyttas till jobbtorgen ska inte genomföras.

Reservation anfördes av ledamoten Inger Stark (v), enligt följande.

Utbildningsnämnden godkänner delvis förvaltningens förslag till remissvar.

Förslaget att flytta SFI från utbildningsnämnden till Jobbtorgen och socialtjänstnämnden avstyrks.

Förslaget att utreda möjligheterna att överföra ansvaret för Vuxenutbildningen från Utbildningsnämnden till Jobbtorgen och Socialtjänstnämnden avslås.

Därutöver vill vi anföras följande

Konsekvenserna av att föra över SFI och vuxenutbildning till socialtjänstnämnder är inte redovisade i remissen. SFI handlar inte bara om att lära sig tillräckligt med svenska för att få ett arbete och försörja sig. Det handlar även om att fungera i det svenska samhället, kunna delta i vår demokrati samt klara vardagen med allt vad det innebär.

Vår uppfattning är att SFI-undervisningen definitivt inte hör hemma i socialtjänstnämnden. Förslaget att på sikt även flytta över vuxenutbildningen till socialtjänstnämnden visar på en skrämmande syn på vad utbildning och en andra chans i livet handlar om. Vuxenutbildning får inte reduceras till att handla om att få ett jobb. Någon vidare utredning om stadens vuxenutbildning ska flyttas till Jobbtorgen ska inte genomföras.

Vi menar vidare att förändringar inte ska göras av flyktingmottagandet innan staden har gjort en seriös utvärdering. Det har bara gått tre år sedan stadsdelsnämnderna tog över ansvaret, och våra erfarenheter har varit positiva. Däremot tillstyrker vi att rekryteringsprogrammet kan överföras från utbildningsnämnden till Jobbtorgen.

Utredningens analyser av den organisatoriska placeringen av Jobbtorgen är dessutom otillräckliga och ytliga. Möjligheten att förlägga de fem jobbtorgen till de stadsdelsnämnder där de är belägna har inte utretts, inte heller har en regionindelning diskuterats. En stor budget anses vara argument mot kommunövergripande placering (KÖV) i en stadsdelsnämnd, men motiveras inte på annat sätt än att det är ovanligt att KÖV:ar har stor budget. Varför det är negativt förklaras inte närmare. Inte heller anges någon närmare förklaring till att Jobbtorg som egen förvaltning skulle innebära en otydlig ansvarsfördelning.

De nackdelar som finns när Jobbtorg och försörjningsstöd ingår i olika organisationer analyseras inte alls i remissen. Vi menar att ett helhetsansvar måste tas för att människor inte ska hamna mellan stolarna, och därför bör stadsdelsnämnderna återfå ansvaret för arbetsmarknadsinsatserna. Nämnderna kan själva bestämma hur de vill organisera verksamheten, oavsett om den bedrivs i form av Jobbtorg eller på annat sätt.

Reservation anfördes av ledamoten Per Olsson (mp), enligt följande.

Att inte godkänna förvaltningens förslag till beslut, och därutöver tillägga:

Att flytta jobbtorgens organisatoriska placering är ett förslag som första såg sitt ljus i ett tjänsteutlåtande från stadsledningskontoret. Förslaget innebär att ansvaret för Svenska för Invandrare (SFI) ska överföras till jobbtorgen från den 1 januari 2009 och på längre sikt hela vuxenutbildningen. Detta samtidigt som socialtjänstnämnden ska ta över ansvaret för jobbtorgen från kommunstyrelsen. Samhällsinformation till nyanlända ska också flyttas från stadsdelsnämnderna till jobbtorgen.

SFI och Komvux fick tydligen ett besked i vecka 24 om dessa planer. Deras remisstid gick ut 1 augusti. Till utbildningsnämnden kommer ärendet den 20 augusti. Vid den upphandling som startades i januari angående SFI fanns det ingenting om det här i direktiven.

Olika tjänsters organisatoriska placering är inte den viktigaste politiska frågan. Men i det här fallet är risken för stor att konsekvenserna blir oönskade. Förslaget gör att SFI och vuxenutbildning får en helt ny kursändring, från att vara en utbildning till att bli en arbetsmarknadsåtgärd. I jobblinjen försvinner människan.

Språk och vidareutbildning är en merit och ibland ett krav för jobb och det är bra om utbildning kan ges i samarbete med eller nära näringslivet och arbetsmarknaden. Men utbildning är så mycket mer. Det är en förutsättning för ett aktivt medborgarskap, i det offentliga samhället, i föreningar m.m. Det är ett krav för att man ska kunna ta sitt ansvar som förälder, kanske som granne och medmänniska.

Att flytta SFI och vuxenutbildning till socialtjänstnämnden som inte har någon erfarenhet av utbildning gör att dessa verksamheter helt förlorar kontakten med skolvärlden, likaså fortbildning och forskning. Risken för en lärarflykt är stor och massor av värdefull kompetens kommer gå förlorad. Därmed går också kvalitén förlorad.

Det är inte nödvändigtvis så att språket blir bättre på arbetsplatserna som eleverna kommer till. Många SFI-elever har inget försörjningsstöd. Det är inte rimligt att SFI blir en sysselsättning i väntan på första bästa jobb. Det är viktigt att elever vid SFI utbildning får en chans att läsa klart sin utbildning så att den går att falla tillbaka på när jobbet eller praktiken en dag försvinner.